

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΥΠΟ
ΒΕΛΕΓΡΑΚΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Χανιά, 2024

Με μεγάλη ευγνωμοσύνη θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου προς όλους εκείνους που συνέβαλαν στην ολοκλήρωση της διπλωματικής μου εργασίας.

Ένα ιδιαίτερο ευχαριστώ στον επιβλέποντα καθηγητή μου, κ. Μιχαήλ Δούμπο για τη συνεχή καθοδήγηση και υποστήριξη καθόλη τη διάρκεια εκπόνησης αυτής της εργασίας.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τα μέλη της επιτροπής κ. Ζοπουνίδη και κ. Ατσαλάκης για το χρόνο που διέθεσαν στην αξιολόγηση της εργασίας μου.

Ένα βαθύτατο ευχαριστώ οφείλω στους γονείς μου, για την ανιδιοτελή αγάπη, την ατελείωτη υποστήριξη και την πίστη τους σε εμένα. Η παρουσία και η ενθάρρυνσή τους σε κάθε βήμα της ζωής μου αποτελούν τα θεμέλια πάνω στα οποία στηρίζονται οι επιτυχίες μου.

Τέλος, δεν θα μπορούσα να παραλείψω τις αδερφές μου και τους φίλους μου, οι οποίοι με στήριξαν συναισθηματικά και με περιέβαλαν με αγάπη και θετική ενέργεια καθόλη την διάρκεια των σπουδών μου.

Η συμβολή όλων σας ήταν καθοριστική για την ολοκλήρωση αυτού του ταξιδιού. Από τα βάθη της καρδιάς μου, σας ευχαριστώ.

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	1
1.2 ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	3
1.3 Η ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ.....	4
1.3.1 Ευρωπαϊκή ενεργειακή πολιτική.....	5
1.3.2 Οι επιχειρήσεις ενέργειας στην Ευρώπη.....	6
1.4 Η ΑΓΟΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	7
1.5 Ο ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	10
1.5.1 Ενεργειακό Μείγμα.....	12
1.5.2 Μερίδιο παρόχων ενέργειας στην αγορά.....	13
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	 24
2.1 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ.....	25
2.1.1 Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας.....	25
2.1.2 Αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας	25
2.1.3 Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων.....	26
2.1.4 Αριθμοδείκτης μόχλευσης	26
2.2 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	27
2.2.1 Αριθμοδείκτης μεικτού περιθωρίου κέρδους	27
2.2.2 Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους.....	27
2.2.3 Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων	28
2.2.4 Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού	28
2.3 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	29
2.3.1 Αριθμοδείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων.....	29

2.3.2	Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού	30
2.4	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ.....	30
2.5	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ.....	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ		32
3.1	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ.....	32
3.1.1	Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας.....	32
3.1.2	Αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας	34
3.1.3	Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων.....	36
3.1.4	Αριθμοδείκτης μόχλευσης	38
3.2	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	41
3.2.1	Αριθμοδείκτης μεικτού περιθωρίου κέρδους.....	41
3.2.2	Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους.....	44
3.2.3	Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων.....	47
3.2.4	Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού	49
3.3	ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	52
3.3.1	Αριθμοδείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων.....	52
3.3.2	Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού	55
3.4	ΣΥΝΟΨΗ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	58
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ		61
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....		63

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

1.1 Ιστορική αναδρομή

Οι πρώτες παρατηρήσεις και αρχικές ανακαλύψεις που σχετίζονται με το φαινόμενο του ηλεκτρισμού ανάγονται στην αρχαιότητα, ενώ την ίδια περίοδο γίνονται για πρώτη φορά γνωστοί οι όροι ηλεκτρικό φορτίο και μαγνητισμός. Αξίζει να σημειωθεί πως οι παρατηρήσεις των αρχαίων ελλήνων και η συνεισφορά των πρώιμων πολιτισμών, συνέβαλαν στην κατανόηση του ηλεκτρισμού. Οι πρώτες μορφές ηλεκτρισμού με τις οποίες ασχολείται ο άνθρωπος είναι αυτές που προκύπτουν φυσικά, όπως η αστραπή ή το τρίψιμο αντικειμένων. Παρόλα αυτά, η συστηματική έρευνα για τον ηλεκτρισμό ξεκινά μετά την επιστημονική επανάσταση, μεταξύ 16^{ου} και 18^{ου} αιώνα, με τους επιστήμονες να προσπαθούν να κατανοήσουν τις ιδιότητες και την συμπεριφορά της ηλεκτρικής ενέργειας. Μέσα από την κατασκευή απλών μηχανών και τη διεξαγωγή πειραμάτων, οι επιστήμονες καταλήγουν σε σημαντικά συμπεράσματα, όπως η ύπαρξη θετικών και αρνητικών φορτίων (Park 1895).

Το 1800 ο Ιταλός Alessandro Volta αναπτύσσει μια μπαταρία που παράγει συνεχές ρεύμα και λίγα χρόνια αργότερα, το 1831, ο Άγγλος Michael Faraday κατασκευάζει την πρώτη γεννήτρια ηλεκτρισμού, χρησιμοποιώντας αυτή τη τεχνολογία. Την ίδια περίοδο πραγματοποιούνται οι πρώτες προσπάθειες για την παραγωγή φωτός με την μέθοδο πυράκτωσης λωρίδας λευκόχρυσου και αργότερα με την παραγωγή συνεχούς σπινθήρα μεταξύ δύο ηλεκτροδίων, οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν και εφαρμόστηκαν δεκαετίες αργότερα (1850-1860), έπειτα από διαδοχικές βελτιώσεις. Αρχικά, οι λαμπτήρες τούξου βρήκαν εφαρμογή σε φάρους και εργοτάξια της Γαλλίας και της Αγγλίας. Τη δεκαετία του 1870, εφευρέθηκε και παρουσιάστηκε σε εκθέσεις το πρώτο επιτυχημένο δυναμό, από τον Zenobe Gramme, το οποίο πούλησε πάρα πολλά κομμάτια. Η σημαντικότητας της συγκεκριμένης εφεύρεσης σε συνδυασμό με την αναβάθμιση της τεχνολογίας των λαμπτήρων, οδήγησε στην δημιουργία των πρώτων σταθμών παραγωγής και στον φωτισμό οδών, πλατειών και μεγάλων κτιρίων πόλεων όπως το Λονδίνο, το Παρίσι, η Φιλαδέλφεια και η Νέα Υόρκη.

Το 1878 ο Thomas Edison εφευρίσκει έναν λαμπτήρα πυράκτωσης που διαρκεί περισσότερο, οπότε και ξεκινά ουσιαστικά η ιστορία της εμπορικής εκμετάλλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας. Ο Edison σκόπευε να ανταγωνιστεί το υπάρχον σύστημα για δημόσιο φωτισμό, το οποίο εκείνη την εποχή ήταν τα δίκτυα φωταερίου, με ένα νέο δικό του σύστημα. Το προώθησε δυναμικά και κέρδισε πολλά συμβόλαια, ώσπου επέκτεινε την εταιρία του και το 1882 το σύστημα του στη Νέα Υόρκη τροφοδοτούσε 59 καταναλωτές με συνεχές ρεύμα σε περιοχή ακτίνας 1,5 χλμ. Στη συνέχεια, αναγνωρίζοντας τις προοπτικές αυτού του συστήματος, δημιουργούνται θυγατρικές εταιρείες σε χώρες της Ευρώπης, οι οποίες την χωρίζουν σε επιμέρους τμήματα προς εκμετάλλευση. Αυτή ήταν η αφορμή για να δημιουργηθούν κι άλλες επιχειρήσεις ηλεκτρισμού και να ξεκινήσει ο εξηλεκτρισμός του κόσμου (Μήτσιος 2012).

Αρχικά ο ηλεκτρισμός εφαρμόστηκε αποκλειστικά για φωτισμό. Αργότερα και με την ανάπτυξη των ηλεκτρικών κινητήρων απέκτησε κι άλλες εφαρμογές όπως η κίνηση τραμ ή η λειτουργία βιομηχανικών μηχανημάτων, με αποτέλεσμα η χρήση της ηλεκτρικής ενέργειας να πραγματοποιείται και κατά τη διάρκεια της ημέρας, γεγονός που αύξησε σημαντικά την οικονομική της αξία. Η επέκταση του ηλεκτρισμού πραγματοποιήθηκε με αργούς ρυθμούς και τις πρώτες δεκαετίες αποτελούσε πολυτέλεια λόγω του κόστους του. Όπως είναι φυσικό, τα ηλεκτρικά συστήματα αναπτύχθηκαν πρώτα στα μεγάλα αστικά κέντρα. Τα κεφάλαια που απαιτούνταν για την κατασκευή και λειτουργία των συστημάτων ήταν τεράστια, ενώ λόγω της συνεχούς εξέλιξης και της αύξησης της ζήτησης ήταν αναγκαία η αντικατάσταση ή η αναβάθμιση και η προσθήκη εξοπλισμού. Όλα αυτά σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η ενέργεια δεν μπορεί να αποθηκευτεί ή να μεταπωληθεί οδήγησαν τις εταιρείες σε διακρίσεις στις χρεώσεις. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία μονοπωλίων, καθώς το περιβάλλον αβεβαιότητας που υπήρχε αποθάρρυνε νέους επενδυτές.

Η περίοδος του Α παγκοσμίου πολέμου επηρέασε μεταξύ άλλων και τον κλάδο της ενέργειας. Την περίοδο αυτή, η σημασία του ηλεκτρισμού τόσο στη βιομηχανία όσο και στην παραγωγή χημικών γίνεται αντιληπτή, ενώ παρατηρείται και η αναποτελεσματικότητα των ηλεκτρικών δικτύων. Οι κυβερνήσεις, οι οποίες πλέον διαχειρίζονταν μεγαλύτερα ποσά, διαθέτουν κεφάλαια για την δημιουργία νέων γραμμών μεταφοράς και μονάδων παραγωγής και ιδρύουν δημόσιους οργανισμούς ώστε να σχεδιάσουν και να συντονίσουν την κατάσταση. Κάποιες επιχειρήσεις κατασχέθηκαν, ενώ άλλες ανεξαρτητοποιήθηκαν. Οι ευρωπαίοι επενδυτές έχοντας υποστεί οικονομικές καταστροφές μειώνουν τις επενδύσεις τους και πλέον τα αμερικανικά κεφάλαια κυριαρχούν.

Κατά την μεταπολεμική περίοδο στις ΗΠΑ γίνεται προσπάθεια ιδιωτικοποίησης των δημόσιων εγκαταστάσεων, ενώ στην Ευρώπη κυριαρχεί η ιδέα διατήρησής τους στο δημόσιο. Η χρήση του ηλεκτρισμού γίνεται αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας καθώς η χρήση του επεκτείνεται (φωτισμός, οικιακές συσκευές) με αποτέλεσμα να αποτελεί πλέον κρίσιμο τομέα των οικονομιών. Ο ηλεκτρισμός από πολυτέλεια μετατρέπεται σε βασικό οικιακό αγαθό. Η ζήτηση και κατά συνέπεια η ανάγκη επενδύσεων αυξάνεται σταθερά. Τα κεφάλαια βρίσκονται με δυσκολία και αποτελούνται κυρίως από πολυεθνικές.

Την περίοδο του Β παγκοσμίου πολέμου η ζήτηση της ηλεκτρικής ενέργειας εκτοξεύεται, ενώ μετά τον πόλεμο οι κυβερνήσεις ξεκινούν έργα ηλεκτροπαραγωγής. Επικρατούσε η αντίληψη πως η ανασυγκρότηση ήταν ρόλος του κράτους και όχι ιδιωτική πρωτοβουλία και έτσι οι κυβερνήσεις λαμβάνουν σταδιακά τον έλεγχο στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Τα δημόσια έργα αυξάνονταν και στα τέλη του 1970 ο χειρισμός των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων ήταν κρατικός ή ιδιωτικός με έντονη κρατική παρουσία. Οι κυβερνήσεις αντιλαμβανόμενες τον ηλεκτρισμό ως πυλώνα ανάπτυξης και βασικό αγαθό και στοχεύοντας στην εξυπηρέτηση των εθνικών αναγκών, προχωρούσαν σε έργα με ελάχιστα περιθώρια κέρδους, όπως ο εξηλεκτισμός αγροτικών περιοχών, που δεν μπορούσαν να προσελκύσουν επενδυτές. Το γεγονός ότι οι ιδιωτικές επιχειρήσεις δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν σε τέτοιες επενδύσεις και η διαθεσιμότητα δημοσίων

πόρων, οδήγησε στην αντίληψη ότι μια δημόσια επιχείρηση που έχει σαν στόχο το κοινό όφελος, μπορούσε να προσφέρει υπηρεσίες αξιόπιστα και πιο οικονομικά, δημιουργώντας έτσι τα εθνικά μονοπώλια. Αργότερα και εφόσον παρατηρούνταν προβλήματα σχετικά με τη διαχείριση του συστήματος ενέργειας αποκλειστικά από δημόσιους φορείς, τόσο στις αναπτυσσόμενες όσο και στις ανεπτυγμένες χώρες, οδηγούμαστε στην απελευθέρωση των αγορών.

1.2 Ενεργειακοί κλάδοι

Ο τομέας της ενέργειας ασχολείται με θέματα παραγωγής και διάθεσης ηλεκτρικής ενέργειας. Η παραγωγή της ενέργειας είναι μια διαδικασία κατά την οποία πρωτογενείς μορφές ενέργειας μετατρέπονται σε ηλεκτρική. Ανάλογα με το είδος των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται κατά την παραγωγή, η παραγωγή ενέργειας κατατάσσεται σε δύο βασικές κατηγορίες, τις συμβατικές και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Οι συμβατικές μορφές ενέργειας περιλαμβάνουν τα αέρια, στερεά και υγρά καύσιμα, τα οποία υπάρχουν αποθηκευμένα στο υπέδαφος σε περιορισμένες ποσότητες και τη πυρηνική ενέργεια, η οποία προέρχεται από τη σχάση ραδιενεργών υλικών (Λάζου, 2013). Οι συμβατικές μορφές ενέργειας θεωρούνται πεπερασμένες εξαιτίας της βραδείας αναπλήρωσης των αποθεμάτων τους. Το κόστος παραγωγής και εγκατάστασης είναι σχετικά χαμηλό και η αποδοτικότητα τους μεγάλη. Παρόλα αυτά, η εξόρυξη και χρήση τους είναι καταστροφική για το περιβάλλον.

Από τη δεκαετία του 2000 αναπτύσσονται δύο τάσεις, οι οποίες έχουν σαν συνέπεια δύο βασικά ζητήματα για τους συμβατικούς σταθμούς παραγωγής, την μείωση της κερδοφορίας και της αξίας του ενεργητικού. Η μια τάση αφορά στη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία φαίνεται να είναι μειωμένη εξαιτίας δυσμενών οικονομικών τάσεων, προώθηση ενεργειακής απόδοσης, εκσυγχρονισμό της βιομηχανίας και αποβιομηχάνισης και η άλλη αφορά στην προσφορά ενέργειας, η οποία είναι ιδιαίτερα αυξημένη λόγω της υπερεπένδυσης σε παραγωγικές ικανότητες από ορυκτά καύσιμα σε συνδυασμό με την προτεραιότητα που έχουν στο δίκτυο οι ΑΠΕ και την αυξανόμενη χρήση τους. Οι συμβατικοί σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας βασικού φορτίου, στην αιχμή και στη ρύθμιση του φορτίου αλλά και στη διατήρηση υψηλής ποιότητας στο δίκτυο και οι τάσεις αυτές θέτουν σε κίνδυνο τόσο το μέλλον τους όσο και την ασφάλεια εφοδιασμού της ΕΕ (Borozan and Starcevic 2016).

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως η ηλιακή, η γεωθερμική, η αιολική, η υδροηλεκτρική, η ενέργεια της θάλασσας και η βιομάζα, αποτελούν πόρους που βρίσκονται σε αφθονία στο περιβάλλον και χρησιμοποιούνται διαχρονικά και δεν εξαντλούνται. Σε αντίθεση με τις συμβατικές, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι φιλικές προς τον άνθρωπο και το περιβάλλον αφήνοντας μηδενικά κατάλοιπα και απόβλητα. Έχουν ευέλικτες εφαρμογές και χαμηλό λειτουργικό κόστος, το οποίο δεν επηρεάζεται από τις οικονομίες. Ωστόσο, το ποσοστό απόδοσής τους είναι μικρό, ανεβάζοντας έτσι το κόστος επένδυσης ανά μονάδα εγκατάστασης. Επιπλέον η παροχή και απόδοσή τους εξαρτάται και από την εποχή του έτους με αποτέλεσμα να υπάρχουν διακυμάνσεις στη διαθεσιμότητάς τους.

Σύμφωνα με τη μελέτη των Kurbatova και Perederii (2020) η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας επηρεάζεται σημαντικά από οικονομικούς, γεωγραφικούς, τεχνολογικούς κοινωνικούς και πολιτικούς παράγοντες, με τους τελευταίους να έχουν την μεγαλύτερη επίδραση. Η κρατική στήριξη και πιο συγκεκριμένα η εφαρμογή καλά σχεδιασμένων μηχανισμών που αποσκοπούν στην παροχή κινήτρων για παραγωγή και κατανάλωση πράσινης ενέργειας, είναι απαραίτητη για την επιτυχία των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Οι κύριες προκλήσεις για την ανταγωνιστικότητα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην παγκόσμια αγορά αφορούν την ανάγκη για επενδύσεις, οι οποίες σε ορισμένες χώρες με χαμηλά εισοδήματα δεν είναι εύκολο να πραγματοποιηθούν, τις κρατικές επιδοτήσεις που χορηγούνται ως βοήθημα για κατανάλωση από ορυκτά καύσιμα και την έλλειψη ενημέρωσης του κοινού σχετικά με τα πλεονεκτήματά τους. Αντιμετωπίζουν λοιπόν οικονομικούς, πολιτικούς και κοινωνικούς περιορισμούς που επιβραδύνουν την ανάπτυξή τους.

Η κάθε χώρα προκειμένου να καλύψει τις ενεργειακές τις ανάγκες, χρησιμοποιεί μίγμα των δύο αυτών κατηγοριών. Οι πηγές ενέργειας που χρησιμοποιεί κάθε χώρα σχετίζονται με τους διαθέσιμους εγχώριους ενεργειακούς της πόρους, τις διεθνείς συγκυρίες και ενεργειακές πολιτικές αλλά και ιδιαιτερότητες όπως γεωγραφικές, γεωλογικές και κλιματολογικές.

Το ενεργειακό σύστημα διαμορφώθηκε και καθορίστηκε διαχρονικά βασιζόμενο σε οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα. Το ενεργειακό σύστημα βασίζεται σε τρεις βασικούς πυλώνες, την προσιτότητα, την αξιοπιστία και την βιωσιμότητα. Οι καταναλωτές επιβάλλεται να έχουν άμεση και εύκολη πρόσβαση στην ενέργεια, ενώ είναι απαραίτητη η αντιμετώπιση όλων των κινδύνων του κλάδου από την προμήθεια των πρωτογενών πηγών μέχρι την ασφάλεια των δεδομένων και της διαχείρισης του συστήματος. Ταυτόχρονα είναι αναγκαία η ανάπτυξη ενός τόπου, χωρίς να υπονομεύεται η ποιότητα ζωής των επόμενων γενεών. Είναι πλέον γνωστό ότι ο τομέας της ενέργειας επιβαρύνει περισσότερο από κάθε άλλον το περιβάλλον, κυρίως μέσω των παραπροϊόντων της παραγωγής, επομένως η διεθνής κοινότητα έχει στραφεί στην αναζήτηση νέων λύσεων για την κάλυψη των αναγκών του ανθρώπου. Μεγάλο μέρος του επενδυτικού κεφαλαίου σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας επενδύεται σε νέες τεχνολογίες που στοχεύουν στην εξοικονόμηση ενέργειας αλλά και την αποτελεσματική και αποδοτική χρήση της (Μαρουάν, 2021).

1.3 Η ενέργεια στην Ευρώπη

Η Ευρώπη και πιο συγκεκριμένα η Ευρωπαϊκή Ένωση άρχισε να διερευνά το ενεργειακό ζήτημα από τα μέσα της δεκαετίας του 1990. Οι οδηγίες που έχουν δοθεί προς τα κράτη μέλη σχετίζονται αφενός με τη διαχείριση της ενέργειας με στόχο το μικρότερο δυνατό περιβαλλοντικό αποτύπωμα και αφετέρου με την απελευθέρωση της αγοράς.

Σχετικά με την διαχείριση της ηλεκτρικής ενέργειας για την προστασία του περιβάλλοντος, η Ε.Ε. θεσμοθετεί το 1995 την Πράσινη Βίβλο, την οποία και ανανεώνει το 2000 και στη συνέχεια το 2006 και η οποία αφορά ένα σύνολο στρατηγικών. Οι

στρατηγικές αυτές προκύπτουν τόσο από διεθνείς δεσμεύσεις της Ε.Ε., όπως η συμφωνία του Κιότο το 1999, όσο και από το Ευρωπαϊκό όραμα.

Το Ευρωπαϊκό όραμα εκτός από την προστασία του περιβάλλοντος, αφορά στην ασφάλεια και βιωσιμότητα του ενεργειακού συστήματος, στην ισότιμη προώθηση της οικονομίας και της κοινωνίας των κρατών/μελών της, στις κοινές αξίες, στην ενότητα και στην Ειρήνη . Για την υλοποίηση αυτού το οράματος η Ε.Ε. σχεδιάζει δράσεις, οι οποίες αποτυπώνονται στην «Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία», οφείλουν να πραγματοποιούνται από όλες τις χώρες που ανήκουν σε αυτή και χαρακτηρίζονται από την ενιαία ενεργειακή πολιτική της .

1.3.1 Ευρωπαϊκή Ενεργειακή πολιτική

Η ευρωπαϊκή πολιτική για την ενέργεια έχει ως στόχο τη διασφάλιση της ασφάλειας εφοδιασμού, της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας του τομέα και εφαρμόζει μία σειρά σημαντικών μέτρων για να τον πετύχει. Ήδη από το 1995, στην λευκή βίβλο, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας έχουν αναγνωριστεί ως βασικός παράγοντας που θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων και δύο χρόνια αργότερα άρχισαν να τίθενται οι πρώτοι στόχοι για το ιδανικό ποσοστό συμμετοχής τους στην τελική κατανάλωση ενέργειας. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, η ΕΕ επιθυμεί να επιτύχει την υιοθέτηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε ποσοστό 55% έως το 2030.

Οι Kanellakis et al (2013) αναφέρουν πως η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης θεωρείται ο πιο γρήγορος και οικονομικός τρόπος για την αύξηση της ασφάλειας εφοδιασμού και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Σχετικά με την ενεργειακή απόδοση έχουν δοθεί διάφορες πολιτικές και οδηγίες στα κράτη μέλη που αφορούν όλους τους τομείς και δίνεται έμφαση στην σημασία των εθνικών σχεδίων δράσης αλλά και στην ανάγκη επίτευξης εθνικών στόχων. Δράσεις όπως η βελτίωση της απόδοσης των κτιρίων ή η βελτίωση προϊόντων που σχετίζονται με την ενέργεια, η προώθηση της συμπαραγωγής καθώς και η εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση του κοινού, αποτελούν σημαντικά στοιχεία της στρατηγικής περί ενεργειακή απόδοση.

Η απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, θεωρήθηκε ως μια απαραίτητη μεταρρύθμιση και θεμελιώδεις ενεργειακή πολιτική της Ε.Ε., καθώς στα περισσότερα κράτη/μέλη η εικόνα του συστήματος ενέργειας ήταν αυτή του παραδοσιακού και μονοπωλιακού μοντέλου ιδιοκτησίας. Στην πορεία προς την απελευθέρωση των αγορών, η Ευρώπη προχωρά στην ανάπτυξη ανεξάρτητων ρυθμιστικών αρχών, οι οποίες ελέγχουν και εποπτεύουν τις διαδικασίες παραγωγής και παροχής ενέργειας. Επιβάλλεται ο διαχωρισμός των επιχειρήσεων σε τέσσερις βασικούς τομείς (παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια) και γίνεται ξεκάθαρη η διάκριση μεταξύ ανταγωνιστικών (παραγωγή, προμήθεια) και μη ανταγωνιστικών (δίκτυα μεταφοράς και διανομής) δραστηριοτήτων. Δόθηκε ιδιαίτερη βαρύτητα στις ρυθμίσεις για τους διαχειριστές των συστημάτων μεταφοράς, ώστε να εξασφαλίζεται η πρόσβαση στο σύστημα μεταφοράς και ο με ίσους όρους ανταγωνισμός μεταξύ των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας (Πατρώνα 2018). Προβλέπεται η ελεύθερη ροή ενέργειας σε όλη την Ευρώπη μέσω των κατάλληλων υποδομών χωρίς τεχνικούς ή κανονιστικούς φραγμούς, ενώ οι καταναλωτές θα είναι σε θέση να επιλέγουν ελεύθερα από ποια εταιρεία ή κράτος θα αγοράζουν την ενέργειά τους.

Όλες οι προαναφερθείσες πολιτικές στους τομείς των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ενεργειακής απόδοσης και της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας αποσκοπούν στην διασφάλιση της ενέργειας. Ο κύριος πυλώνας της κοινής ενεργειακής πολιτικής είναι η ασφάλεια του εφοδιασμού. Η ΕΕ εξαρτάται σε διάφορους βαθμούς από τις ενεργειακές εισαγωγές πετρελαίου, άνθρακα, φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας. Η πρώτη περίπτωση που αποκάλυψε την ευπάθεια των χωρών εισαγωγής ήταν η κρίση του Σουέζ το 1956-1957 και αργότερα η πετρελαϊκή κρίση. Έκτοτε ακολούθησαν οδηγίες σχετικά με την υποχρεωτική διατήρηση έκτακτων αποθεμάτων πετρελαίου, την ύπαρξη εθνικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης σε περίπτωση μείζονος διακοπής του εφοδιασμού, τη πρόνοια για την ασφάλεια του φυσικού αερίου και του ηλεκτρισμού στην εσωτερική αγορά, καθώς επίσης και η εφαρμογή προγραμμάτων διευρωπαϊκών δικτύων ενέργειας (Kanellakis et al., 2013).

Επιπλέον, η ΕΕ πραγματοποιεί δράσεις που αφορούν το κλίμα και την προστασία του περιβάλλοντος και έχουν σαν στόχο την μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Μία από αυτές τις δράσεις είναι το σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ, το οποίο λειτουργεί σε 30 χώρες και καλύπτει περίπου το 45% των εκπομπών CO₂ της ΕΕ από περίπου 11.500 εγκαταστάσεις. Έχουν δοθεί επίσης οδηγίες που σχετίζονται με τις διατάξεις για βιομηχανικές δραστηριότητες, τη σήμανση οχημάτων, αλλά και τη συλλογή και αποθήκευση άνθρακα. Ένα ακόμα πολύ σημαντικός τομέας στον οποίο επενδύει η ΕΕ είναι αυτός της έρευνας και την ανάπτυξης. Στον κλάδο της ενέργειας ο τομέας αυτός θεωρήθηκε υψίστης σημασίας και συνέβαλε σημαντικά στην επίτευξη την ενεργειακής απόδοσης, στη διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στις χαμηλότερες εκπομπές άνθρακα. Από το 1984 χρηματοδοτούνται διάφορα προγράμματα στα πλαίσια της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης που καλύπτουν σχεδόν όλες τις πτυχές της ευρωπαϊκής έρευνας.

1.3.2. Οι επιχειρήσεις ενέργειας στην Ευρώπη

Οι αυξημένες ανησυχίες για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, ενθαρρύνουν παγκοσμίως τις προσπάθειες για μετάβαση από συμβατικές μορφές προς ανανεώσιμες και καθαρότερες πηγές ενέργειας, με αποτέλεσμα την αύξηση των επενδύσεων πράσινης ενέργειας. Παρόλα αυτά, οι επιπτώσεις των επενδύσεων σε χαρτοφυλάκια μετόχων πράσινης ή όχι ενέργειας, παραμένουν ασαφείς.

Όπως είναι αναμενόμενο η ανάλυση της οικονομικής απόδοσης των επιχειρήσεων του κλάδου της ενέργειας λαμβάνουν αυξημένη προσοχή από τους ερευνητές τα τελευταία χρόνια. Πραγματοποιούνται έρευνες προκειμένου να εντοπιστούν τα κύρια σημεία πάνω στα οποία πρέπει να εστιάσουν οι εταιρείες με σκοπό την βελτίωση των οικονομικών τους αποτελεσμάτων και εξετάζονται διάφοροι παράγοντες. Κάποιες μελέτες επικεντρώνονται στις αλλαγές της τιμής του πετρελαίου και εντοπίζουν θετικές σχέσεις, ενώ άλλοι ερευνητές υποστηρίζουν ουδέτερη σχέση ως προς την οικονομική απόδοση. Άλλες μελέτες επικεντρώνονται στο ρόλο των εσωτερικών παραγόντων όπως η διάσταση, το μέγεθος, η γεωγραφική τοποθεσία κτλ. και εντοπίζουν μια γενική θετική σχέση. Όλοι οι παράγοντες συμβάλλουν στην κατανόηση των διαφορετικών τρόπων διαμόρφωσης των οικονομικών αποτελεσμάτων αυτών των επιχειρήσεων.

Σύμφωνα με έρευνα του Cortez (2022), στον τομέα των περιβαλλοντικών επιδόσεων, οι πράσινες επιχειρήσεις έχουν υψηλότερες επιδόσεις σε σχέση με τις υπόλοιπες, οι οποίες αναγκάζονται να υιοθετήσουν πιο υπεύθυνες περιβαλλοντικές πρακτικές σε περίπτωση που εκπέμπουν υψηλές ποσότητες άνθρακα. Σε ότι αφορά τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις, στην ίδια έρευνα, παρατηρείται μη φυσιολογική απόδοση στα πράσινα ενεργειακά χαρτοφυλάκια σε σχέση με την αγορά. Ωστόσο, διαπιστώνεται ότι έχουν εξίσου καλές επιδόσεις με τις μη πράσινες επιχειρήσεις ενέργειας. Επίσης, η ανάλυση υποδεικνύει ότι η απόδοση των επιχειρήσεων που ασχολούνται με τις ανανεώσιμες πηγές έχει βελτιωθεί με την πάροδο του χρόνου και ότι η υπεραπόδοση σε σχέση με την αγορά εντοπίζεται τα τελευταία χρόνια, τα οποία χαρακτηρίζονται από αυξημένες αναταραχές στον κλάδο του πετρελαίου.

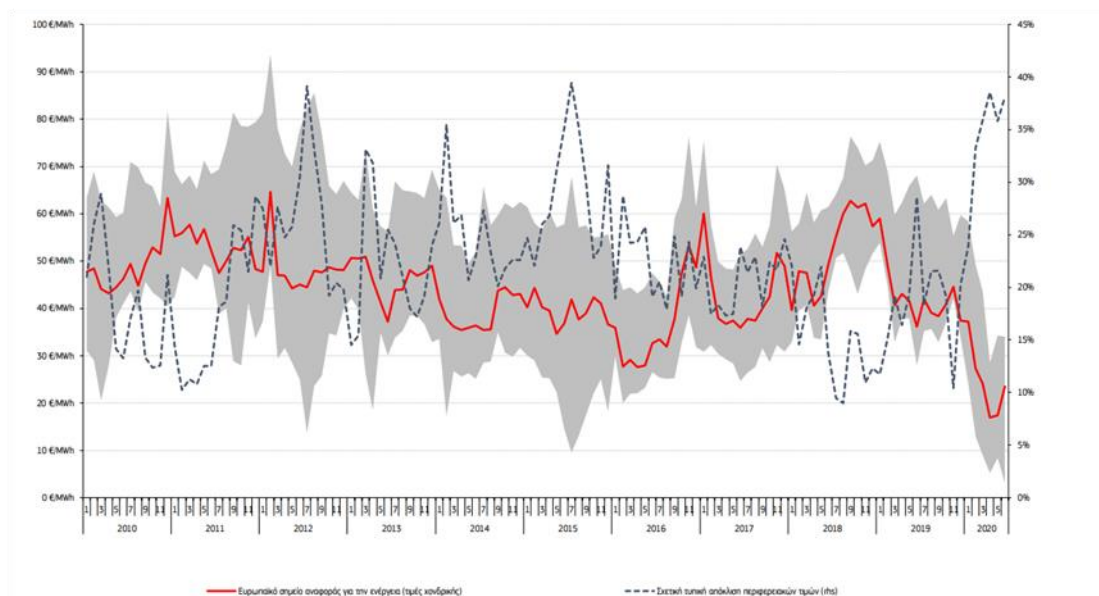
Οι επιχειρήσεις του κλάδου της ενέργειας, προκειμένου να κερδίσουν το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα καλούνται να υιοθετήσουν βιώσιμες πρακτικές, οι οποίες θα ενισχύσουν την αξιοπιστία τους, θα τις κάνουν πιο ελκυστική τους προς τους ενδιαφερόμενους και ταυτόχρονα θα συμβάλουν στη μείωση της κλιματικής αλλαγής. Ωστόσο, η επίπτωση της υιοθέτησης των αρχών ESG (Environment, Social & Governance) από τις εταιρείες ενέργειας στην κερδοφορία τους είναι αμφισβητήσιμη. Οι Makridou et al. (2023) εντόπισαν μία αρνητική, αν και μη σημαντική σχέση μεταξύ των βαθμολογιών ESG και οικονομικής απόδοσης των εταιρειών. Πιο συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι οι περιβαλλοντικές συνιστώσες λειτουργούν αρνητικά, ενώ οι κοινωνικές και διακυβερνητικές έχουν θετική, αλλά αμελητέα επίδραση. Παρόλα αυτά οι αρχές αυτές κερδίζουν συνεχώς έδαφος και φαίνεται να απαιτείται χρόνος για την εκδήλωσή τους στην κερδοφορία της επιχείρησης.

1.4 Η αγορά ενέργειας

Στο πλαίσιο μίας ελεύθερης αγοράς, η παρακολούθηση των τιμών της αγοράς έχει αποκτήσει ολοένα και μεγαλύτερη σημασία για αναλυτές, φορείς χάραξης πολιτικής και επιχειρήσεις. Η Ε.Ε. αναλύει λεπτομερώς τα δεδομένα της αγοράς με τριμηνιαίες εκθέσεις ώστε να εξετάζει τις τάσεις και τις προκλήσεις. Κάθε δύο χρόνια δημοσιεύεται έκθεση για τις τιμές και το κόστος της με τελευταία αυτή του 2020 (European Union 2020). Σύμφωνα με αυτή την έκθεση η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας παρουσίασε αξιοσημείωτες διακυμάνσεις. Η τάση της αύξησης των τιμών χονδρικής που ξεκίνησε το 2016 και απογειώθηκε το 2018, κατέγραψε απότομη μείωση το 2019, που οφείλεται στην μείωση του κόστους των καυσίμων, στην περιορισμένη ζήτηση και την αυξανόμενη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η μείωση αυτή των τιμών διαφοροποιήθηκε στις επιμέρους περιφερικές αγορές, κυρίως λόγω ανεπαρκούς διασύνδεσης, ανομοιόμορφης αύξησης ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές και της τιμής του CO₂, που επηρεάζει ιδιαίτερα τα κράτη μέλη με μεγάλη συμμετοχή ορυκτών καυσίμων στο μείγμα ηλεκτροπαραγωγής. Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020, οι τιμές μειώθηκαν κατά 30% σε ορισμένες νότιες περιοχές της Ευρώπης και έως 70% σε περιοχές πιο βόρεια, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019.

Οι τιμές χονδρικής οδηγήθηκαν σε πολύ χαμηλά επίπεδα εξαιτίας της αυξημένης χρήσης ΑΠΕ και τη πτώση των τιμών του φυσικού αερίου, καθώς επίσης και από τον

αρνητικό αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19 στην οικονομία, που επέφερε ελάττωση της ζήτησης της ηλεκτρικής ενέργειας. Σε διεθνές επίπεδο, η Ευρώπη τα τελευταία έτη διατηρεί σταθερά χαμηλότερες τιμές χονδρικής σε σχέση με Ιαπωνία, Αυστραλία και Βραζιλία, αλλά υψηλότερες από τις ΗΠΑ, τον Καναδά και τη Ρωσία. Η πανδημία επηρέασε την παγκόσμια ζήτηση ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρικής, με τις τιμές να μειώνονται με διαφορετικό ρυθμό, ανάλογα με την ενεργειακή μίξη των περιφερειών, τις καιρικές συνθήκες και τη σοβαρότητα των επιπτώσεων της πανδημίας.

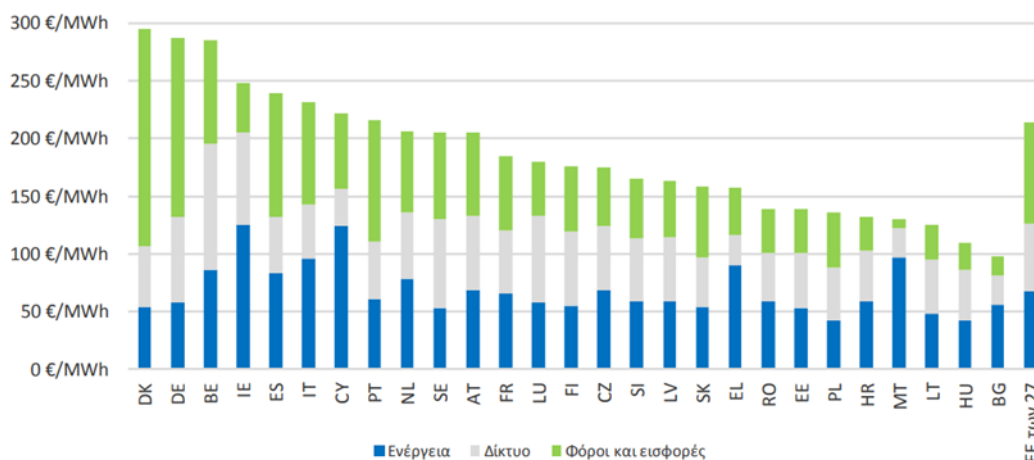

Σχήμα 1: Οι τιμές χονδρικής της ηλεκτρικής ενέργειας· διαφοροποίηση περιφερειακά και διασπορά

Αντίθετα, οι τιμές λιανικής για την ηλεκτρική ενέργεια, ακολούθησαν ανοδική πορεία κατά τη διάρκεια της δεκαετίας 2010-2019. Πιο συγκεκριμένα, οι τιμές για τα νοικοκυριά αυξήθηκαν με μέσο ρυθμό 2,3% ετησίως, ενώ ο συνολικός ρυθμός αύξησης των τιμών καταναλωτών ήταν 1,4%ετησίως. Την περίοδο 2017-2019 οι τιμές αυξήθηκαν λόγω της αυξημένης ενεργειακής συνιστώσας (περιλαμβάνει τις τιμές χονδρικής και σε μικρότερο βαθμό το κόστος εμπορίας της προμήθειας ενέργειας), ενώ οι φόροι, οι εισφορές και τα τέλη δικτύου παρέμειναν σε σχετικά σταθερά επίπεδα. Η σημαντικότερη πηγή διαφορών στις τιμές λιανικής αποτελούν οι φόροι και οι εισφορές, οι οποίοι παρουσιάζουν διασπορά τριπλάσια από εκείνη των συνιστωσών του δικτύου και της ενέργειας. Αυτό οφείλεται στις διαφορετικές φορολογικές πολιτικές των κρατών μελών, καθώς και στα φορολογικά μέσα που επηρεάζουν τη φορολογία της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας. Για το 2019, οι καταβληθέντες φόροι των νοικοκυριών ποικίλλουν με τιμές από 1 €/MWh στο Λουξεμβούργο έως 118 €/MWh στη Δανία, ενώ οι εισφορές για τις ανανεώσιμες πηγές κυμαίνονταν από 3 €/MWh στη Σουηδία έως 67 €/MWh στη Γερμανία.

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα, οι τιμές για τα νοικοκυριά εξαρτώνται από τρεις συνιστώσες, την τιμή της ενέργειας, το δίκτυο και τους φόρους. Σε κάποιες χώρες, όπως η

Γερμανία και η Δανία, παρόλο που η τιμή της ενέργειας είναι χαμηλή, η συνολική τιμή για τους καταναλωτές εκτοξεύεται στα ύψη λόγω των εισφορών, ενώ σε άλλες χώρες, όπως η Μάλτα και το Λουξεμβούργο, το ποσοστό των φόρων είναι πολύ μικρότερο σε σχέση με την τιμή της ενέργειας. Συνολικά, όπως φαίνεται στην τελευταία μπάρα του πίνακα, στην Ευρώπη των 27, η τιμή για τους καταναλωτές κυμαίνεται στα 210 €/MWh. Παρατηρούμε ότι το ποσοστό της ενέργειας και του δικτύου είναι σχεδόν ίδιο, ενώ το ποσοστό των εισφορών είναι πολύ μεγαλύτερο.

Σχήμα 2 : Τιμές του έτους 2019 για τα νοικοκυριά της ΕΕ

Τα τελευταία τρία χρόνια σημαδεύτηκαν από πολλές αβεβαιότητες και διακυμάνσεις όσον αφορά την ενέργεια. Μετά τα lockdown και τα περιοριστικά μέτρα που σχετίζονται με τον COVID-19 το 2020, πολλές χώρες της ΕΕ γνώρισαν ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας το 2021. Ωστόσο, οι τιμές του φυσικού αερίου εκτοξεύτηκαν στα ύψη το δεύτερο εξάμηνο του 2021 και το 2022 ήταν μια ακόμη πιο δύσκολη χρονιά, καθώς οι κυρώσεις στις εισαγωγές από τη Ρωσία, οι διαταραχές στον εφοδιασμό φυσικού αερίου και οι ανησυχίες σχετικά με πιθανές ελλείψεις φυσικού αερίου επηρέασαν την αγορά και οδήγησαν σε εκρήξεις στις τιμές του φυσικού αερίου. Όλα αυτά σε συνδυασμό με τη χαμηλότερη παραγωγή των πυρηνικών σταθμών, επηρέασαν σημαντικά την ευρωπαϊκή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, και οι τιμές εκτοξεύτηκαν¹.

Το ξέσπασμα της σύγκρουσης μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας είχε επιπτώσεις στις αλυσίδες εφοδιασμού και στη διαθεσιμότητα ορυκτών καυσίμων τα οποία είναι απαραίτητα για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας παγκοσμίως. Η Ευρώπη για να καλύψει τις ανάγκες της εισάγει ενέργεια από τρίτες χώρες, όπως η Νορβηγία, οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Λιβύη, η Αλγερία, το Καζακστάν και η Ρωσία, η οποία αποτελεί και τον μεγαλύτερο προμηθευτή. Η εξάρτηση της Ευρώπης από τις ενεργειακές εισαγωγές από την Ρωσία είναι μεγάλη, καθώς το 2020 αυτή αντιπροσώπευε περίπου το 29% του αργού πετρελαίου και το 43% των εισαγωγών φυσικού αερίου, με τις χώρες της κεντρικής και

¹ <https://shorturl.at/kEGL5>

ανατολικής Ευρώπης, τη Γερμανία και την Ιταλία να εμφανίζουν μεγαλύτερη εξάρτηση. Μεταξύ της 23^{ης} Φεβρουαρίου 2022, μια ημέρα πριν από την έναρξη της σύγκρουσης, και της 31^{ης} Ιουλίου, οι ευρωπαϊκές τιμές χονδρικής πώλησης φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας αυξήθηκαν κατά 115% και 237% αντίστοιχα (Ferriani and Gazzani 2022). Το σοκ που προκλήθηκε, αντανακλάται και στις οικονομικές επιδόσεις των εταιρειών ενέργειας και παρατηρείται πως όσο μεγαλύτερη είναι η κατανάλωση ενέργειας ή η ένταση των εκπομπών άνθρακα των εταιρειών, τόσο πιο αρνητικές είναι οι οικονομικές επιδόσεις τους.

Το πρώτο τρίμηνο του 2023 χαρακτηρίστηκε από βελτιωμένα θεμελιώδη μεγέθη της αγοράς που στήριξαν την πτώση των τιμών χονδρικής της ηλεκτρικής ενέργειας, μετά τα υψηλά επίπεδα του τρίτου και του τέταρτου τριμήνου του 2022. Ο ευρωπαϊκός δείκτης ²αναφοράς ισχύος ήταν κατά μέσο όρο 122€/MWh το πρώτο τρίμηνο του 2023, δηλαδή 40% χαμηλότερος σε σχέση με την ίδια περίοδο δώδεκα μήνες νωρίτερα. Οι υψηλότερες τιμές κατά τη διάρκεια του τριμήνου καταγράφηκαν στην Ιταλία και την Ελλάδα (158 και 157€/MWh αντίστοιχα) και ήταν 37% και 34% χαμηλότερες από ότι το πρώτο τρίμηνο του προηγούμενου έτους. Σε ετήσια βάση, 26 χώρες της ΕΕ αντιμετώπισαν μείωση των τιμών στις χονδρικές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας τους (από -57 % έως -11 %). Οι μεγαλύτερες ετήσιες μειώσεις τιμών στις χώρες της ΕΕ ήταν η Ισπανία και η Πορτογαλία (-57 %) και η Γαλλία και η Κροατία (-43 %).

Σχετικά με το μίγμα της Ευρώπης, στην τελευταία έκθεση για το πρώτο τρίμηνο του 2023 αναφέρεται ότι το μερίδιο της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές αυξήθηκε σε 41% το πρώτο τρίμηνο του 2023 (από 36% το ίδιο τρίμηνο του προηγούμενου έτους), ενώ της ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα μειώθηκε στο 35% (από 39% το πρώτο τρίμηνο του 2022). Το τρίμηνο αυτό, η συνδυασμένη παραγωγή ηλιακής και αιολικής ενέργειας αύξησε την παραγωγή τους κατά 5% (+8TWh). Επιπλέον, η παραγωγή ηλιακής ενέργειας αυξήθηκε κατά 8% (+2TWh), ενώ η χερσαία αιολική ενέργεια αυξήθηκε κατά 6% (+6TWh). Η υδροηλεκτρική ενέργεια βελτίωσε την παραγωγή της κατά 15% (+10TWh). Η παραγωγή άνθρακα μειώθηκε κατά 13% (-15TWh), ενώ η παραγωγή αερίου μικρότερης έντασης CO₂ μειώθηκε κατά 19% (-24TWh). Συνολικά, η παραγωγή ορυκτών καυσίμων μειώθηκε κατά 15% (-40TWh) το πρώτο τρίμηνο του 2023, υποστηριζόμενη από τη χαμηλότερη ζήτηση και τη βιώσιμη παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Παρά τη βελτίωση της διαθεσιμότητας του πυρηνικού στόλου, η πυρηνική παραγωγή μειώθηκε κατά 7% (-13TWh) σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2022 (Eurostat 2023).

1.5 Ο ηλεκτρισμός στην Ελλάδα

Η πρώτη μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα μας δημιουργήθηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1880 από την «Γενική Εταιρεία Εργοληψιών Αθηνών» προκειμένου να εξυπηρετήσει τις ανάγκες των ανακτόρων και εν συνεχεία το κέντρο των Αθηνών. Η εταιρεία ανέλαβε την εγκατάσταση υπόγειου και υπέργειου δικτύου καλωδίων. Την ίδια χρονική περίοδο, μία βέλγικη εταιρεία ανέλαβε την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στη

² <https://energy.ec.europa.eu/>

Θεσσαλονίκη, κατασκευάζοντας μία ακόμα μονάδα παραγωγής. Έπειτα, η Ελλάδα συνεργάστηκε με την εταιρεία «Thomson-Houston της Μεσογείου» για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με αποτέλεσμα την αύξηση των συμβάσεων για αποκλειστική παραγωγή και διάθεση ενέργειας από την εταιρεία σε περιοχές όπως Πάτρα, Καλαμάτα, Σύρος, Πειραιάς. Τον Σεπτέμβριο του 1899 ιδρύθηκε η «Ελληνική Ηλεκτρική εταιρεία», όπου παρήγαγε ηλεκτρική ενέργεια από άνθρακα, με σκοπό την ηλεκτροδότηση όλων των μεγάλων πόλεων της χώρας. Ήταν ιδιαίτερα αποδοτική καθώς μέσα στην επόμενη δεκαετία ηλεκτροδοτούσε το 50% του πληθυσμού που είχε πρόσβαση στην ηλεκτρική ενέργεια. Προκειμένου να υλοποιηθεί ο στόχος ηλεκτροδότησης των μεγάλων πόλεων, δημιουργήθηκαν εκατοντάδες εταιρείες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τοπικούς παραγωγούς, που αποτελούνταν από μικρές μονάδες, ώστε να εξυπηρετηθούν και πιο απομακρυσμένες περιοχές. Ηλεκτροδοτήθηκαν όλες οι πόλεις με περισσότερους από 5000 κατοίκους, ενώ δεκάδες χωριά συνδέθηκαν με τα δίκτυα ηλεκτροφωτισμού των παρακείμενων πόλεων. Οι μικρές αυτές εταιρείες που είχαν δημιουργηθεί δεν διέθεταν τα αναγκαία κεφάλαια και την τεχνογνωσία για την κατασκευή μεγάλων έργων (θερμοηλεκτρικών, υδροηλεκτρικών) και κατά συνέπεια ενός σύγχρονου εθνικού συστήματος εφοδιασμού. Έτσι, μετά τον β' παγκόσμιο πόλεμο, στα πλαίσια ανασύστασης της χώρας, και βασιζόμενη στα ευρωπαϊκά πρότυπα, ιδρύθηκε η «Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού» (Δ.Ε.Η.) το 1950, με σκοπό «την κατασκευήν και εκμετάλλευσιν υδροηλεκτρικών και θερμοηλεκτρικών εργοστασίων καθ'άπασαν την χώραν, την εγκατάστασιν εθνικού δικτύου προς μεταφοράν της παραγομένης ηλεκτρικής ενεργείας και την διάθεσιν αυτής», που ενσωμάτωσε όλες τις μικρότερες μονάδες που υπήρχαν μέχρι τότε (Λέκκα 2017).

Η σύσταση της Ανεξάρτητης Ρυθμιστικής Αρχής³ ενέργειας (ΡΑΕ) το 1999 αποτέλεσε ένα μεγάλο βήμα για τον ελληνικό τομέα ηλεκτρικής ενέργειας. Σκοπός της ΡΑΕ, ήταν να κάνει ελέγχους, παρεμβάσεις και εισηγήσεις με στόχο την απελευθέρωση της αγοράς, ενώ σήμερα οι αρμοδιότητές της έχουν κατοχυρωθεί από τον ενεργειακό νόμο, σύμφωνα με οδηγίες που δόθηκαν από την Ε.Ε.. Αποτελεί μία ανεξάρτητη αρχή με κύρια αρμοδιότητα την εποπτεία της εγχώριας αγοράς ενέργειας σε όλους τους τομείς της και τη λήψη μέτρων για την επίτευξη του στόχου της απελευθέρωσης των αγορών. Αναλαμβάνει αποφασιστικό ρόλο για θέματα όπως η χορήγηση αδειών και αδειών παραγωγής, η προστασία των καταναλωτών, η εποπτεία των ανεξάρτητων διαχειριστών μεταφοράς και η λήψη ρυθμιστικών μέτρων για την εύρυθμη λειτουργία των ενεργειακών αγορών.

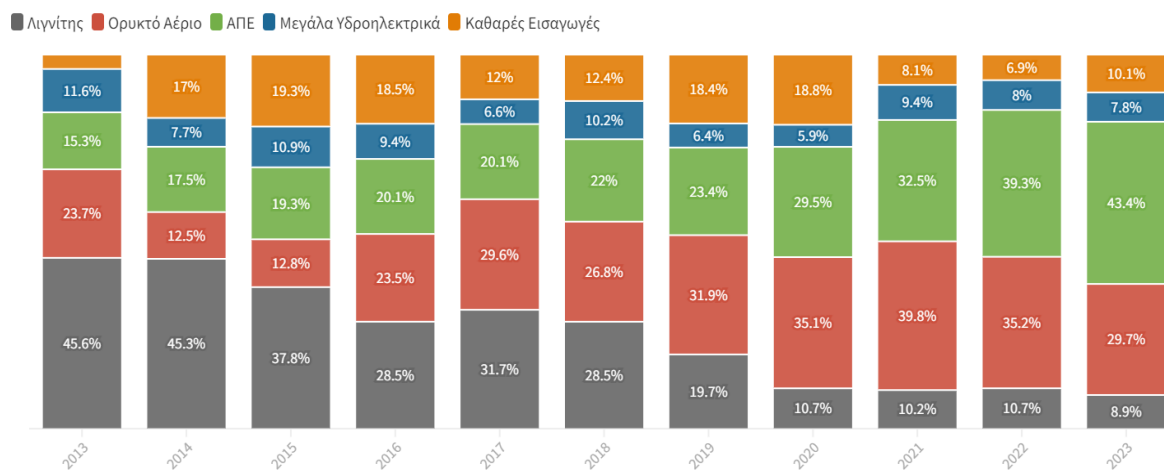
Η χώρα μας, σήμερα, ακολουθεί το μοντέλο-στόχος, σύμφωνα με την ισχύουσα ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως προβλέπεται από το τρίτο ενεργειακό πακέτο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό το μοντέλο, προκύπτει από τις διατάξεις που έχουν οριστεί για το σχηματισμό της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Αγοράς Ηλεκτρισμού. Στόχος είναι να επιτευχθεί η ανοικτή και ρυθμισμένη λειτουργία των εσωτερικών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας στην ΕΕ. Με τη δημιουργία της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς, προβλέπεται η ενίσχυση του ανταγωνισμού και της ρευστότητας, με σκοπό τη μείωση των τιμών σε επίπεδο Ευρώπης και κατά συνέπεια του συνολικού κόστους ενέργειας για τους τελικούς καταναλωτές. Με τον ν.4425/2016, θεσπίστηκαν στη χώρα μας τέσσερις επιμέρους χονδρεμπορικές αγορές

³ <https://www.rae.gr/>

ηλεκτρικής ενέργειας (η αγορά επόμενης ημέρας, η ενεργειακή χρηματοπιστωτική αγορά, η ενδοημερήσια αγορά και η αγορά εξισορρόπησης), με σκοπό την αποτελεσματική οργάνωση και λειτουργία της αγοράς.

1.5.1 Ενεργειακό μείγμα

Το ενεργειακό μείγμα κάθε χώρας αντικατοπτρίζει τη σύνθεση των πηγών ενέργειας που χρησιμοποιούνται για την ικανοποίηση των ενεργειακών αναγκών της. Στην χώρα μας το ενεργειακό μείγμα περιλαμβάνει ορυκτά καύσιμα όπως το πετρέλαιο, το φυσικό αέριο και τον άνθρακα, καθώς και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όπως η ηλιακή, αιολική και η υδροηλεκτρική. Η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια προχωρά με σταθερά βήματα προς την ενεργειακή μετάβαση, επεκτείνοντας τη χρήση ανανεώσιμων πηγών και προωθώντας τη βιωσιμότητα. Κατά τους πρώτους 11 μήνες του 2022, σημειώνεται για πρώτη φορά ο πρωταγωνιστικός ρόλος των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καλύπτοντας το 47,3% του ενεργειακού της μείγματος, ενώ την ίδια περίοδο του 2023, διατηρούν την κυριαρχία τους με ποσοστό 51,2. Επιπλέον, η Ελλάδα, περιόρισε το φυσικό αέριο κατά 5,5% και τη χρήση του λιγνίτη κατά 1,8% σε σχέση με τις τιμές του 2022. Η εξαιρετική επίδοσή της, δικαιολογεί πλήρως τους φιλόδοξους στόχους της, σύμφωνα με τους οποίους στοχεύετε η αύξηση της συμμετοχής των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής κατά 80% μέχρι το 2030, έναντι 65%, που ήταν οι αρχικοί στόχοι της (Τζαννέ 2022).

Πηγή: ΑΔΜΗΕ

Σχήμα 3: Μερίδια των πηγών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα (Πρώτοι 11 μήνες κάθε έτους)

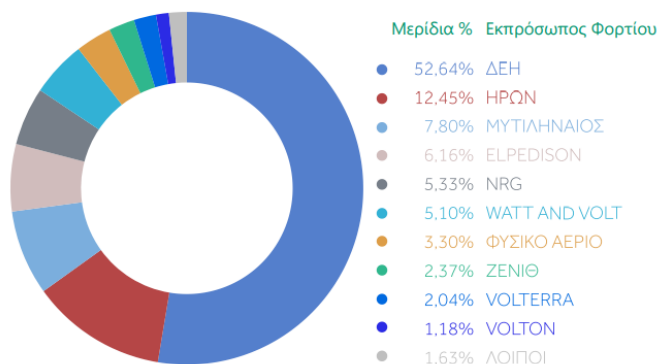
Όπως φαίνεται και από το διάγραμμα, η πρώτη πηγή παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας είναι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, χωρίς τα μεγάλα υδροηλεκτρικά, ενώ ακολουθεί στη δεύτερη θέση το φυσικό αέριο με εμφανώς πτωτικές τάσεις. Στη συνέχεια ακολουθούν οι καθαρές εισαγωγές, ο λιγνίτης, και τέλος τα υδροηλεκτρικά. Η πράσινη ενέργεια σε συνδυασμό με τα μεγάλα υδροηλεκτρικά καλύπτουν το 47,3% της ζήτησης για το 2023 αυξάνοντας σημαντικά το μερίδιό τους. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί, ότι παρόλο που η

συνιστώσα είναι θετική, το ποσοστό των υδροηλεκτρικών μειώθηκε ελάχιστα από 8% το 2022, σε 7,8% το 2023. Το 29,7% της ζήτησης καλύφθηκε από το φυσικό αέριο με εμφανώς χαμηλότερο ποσοστό σε σχέση με αυτό του προηγούμενου έτους και στα ίδια επίπεδα με το 2017. Οι τιμές για τις καθαρές εισαγωγές παρουσιάζουν σημαντική αύξηση μετά από δύο χρόνια πτωτικών τάσεων και σημειώνουν ποσοστό μεγαλύτερο από αυτό του λιγνίτη και την υδροηλεκτρικών. Παρόλο που, τα έτη 2020 με 2022 ο λιγνίτης παρέμεινε στα ίδια επίπεδα, το 2023 συνέχισε την πτωτική του τάση με ποσοστό 8,9%.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί πως η Ελλάδα, για το έτος 2022, κατατάσσεται στην 7^η θέση παγκοσμίως για το μερίδιο ηλιακής και αιολικής ενέργειας ως πηγή συνολικής παραγωγής ηλεκτρισμού.

1.5.2 Μερίδιο παρόχων ενέργειας στην αγορά

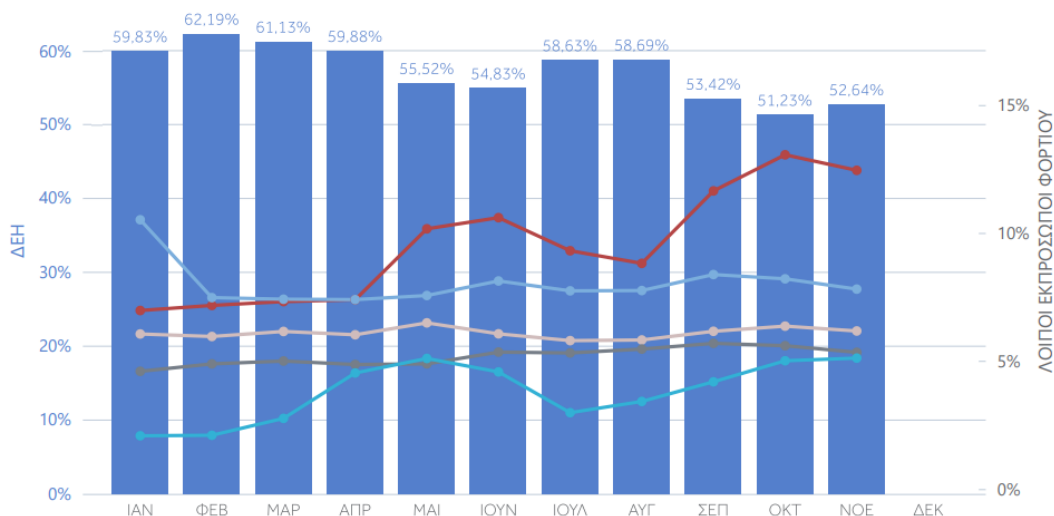
Η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα μας παρουσιάζει μια συγκεντρωτική τάση. Παρουσιάζονται αλλαγές, οι οποίες πραγματοποιούνται με αργούς ρυθμούς, εξαιτίας της ιδιομορφίας του κλάδου. Οι εκπρόσωποι φορτίου παίζουν σημαντικό ρόλο στην αποδοτική διανομή της ηλεκτρικής ενέργειας προς τους τελικούς καταναλωτές. Στη χώρα μας, εφαρμόζεται από τον Αύγουστο του 2022 νέο καθεστώς στην αγορά παροχής ηλεκτρικού ρεύματος. Σύμφωνα με αυτό, οι καταναλωτές έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν και να αλλάζουν ελεύθερα προμηθευτή, χωρίς επιπλέον κόστος, ενώ οι εταιρείες είναι υποχρεωμένες να ανακοινώνουν κάθε μήνα τις νέες τιμές τους. Σήμερα υπάρχουν περισσότερες από 14 εταιρείες που παρέχουν ηλεκτρικό ρεύμα σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά, ενώ μόλις έξι από αυτές συμμετέχουν και στην παραγωγή ηλεκτρισμού.

Σχήμα 4: Μερίδια εκπροσώπων φορτίου (%) Νοέμβριος 2023
(πηγή:ΑΔΜΗΕ)

Σύμφωνα με δημοσιευμένα στοιχεία του ΑΔΜΗΕ, το μεγαλύτερο μερίδιο στην αγορά κατέχει η ΔΕΗ καταγράφοντας ποσοστό 52,64%, τον Νοέμβριο του 2023. Πρέπει να σημειωθεί πως η ΔΕΗ όλη την προηγούμενη χρονιά εκπροσωπούσε πάνω από το 60% του μεριδίου με εξαίρεση το μήνα Οκτώβριο. Επόμενη στην κατάταξη, είναι η Ήρων με ποσοστό που ξεπερνά το 12%, ενώ ακολουθεί η Protergia του ομίλου Μυτηλιναίου με

7,8%. Στον ίδιο όμιλο εντάσσονται και οι εταιρείες Watt&Volt και Volterra, μετά από εξαγορά, οδηγώντας τον όμιλο στη δεύτερη θέση με συνολικό ποσοστό περισσότερο από 14%, θέτοντας στόχο για μερίδιο κοντά στο 20% για το επόμενο έτος. Σημαντικό ποσοστό καταλαμβάνουν επίσης και οι εταιρείες Elpedison και NRG με ποσοστό 6,16% και 5,33% αντίστοιχα. Στη συνέχεια, και με αρκετά μικρότερα ποσοστά έπονται το Φυσικό Αέριο με 3,3%, η ΖενιΘ με 2,37% και η Volton με 1,18%

Σχήμα 5: Μεριδία εκπροσώπων φορτίου (%) για τους πρώτους 11 μήνες του 2023
(πηγή: ΑΔΜΗΕ⁴)

Στο παραπάνω διάγραμμα αποτυπώνονται τα μερίδια εκπροσώπων φορτίου για τους πρώτους 11 μήνες του 2023. Για τις εταιρείες Elpedison και φυσικό αέριο παρατηρείται μία στατικότητα καθόλη τη διάρκεια του έτους, με τα ποσοστά τους να παραμένουν στα ίδια επίπεδα. Αντίθετα για την εταιρεία Watt&Volt ισχύει το ακριβώς αντίθετο. Τα ποσοστά της, κατά τη διάρκεια του έτους παρουσιάζουν κατά κύριο λόγο ανοδική πορεία και καταφέρνει να αγγίξει ποσοστό 5%, όταν τη προηγούμενη χρονιά παρέμενε σταθερά σε ποσοστά μικρότερα του 2,5%. Αξιοσημείωτη είναι και η πρόοδος του Ήρων όπου κατάφερε σε μόλις 5 μήνες (Απρίλιος-Σεπτέμβριος) να αυξήσει το ποσοστό του από 6,5% σε πάνω από 10% και να διατηρήσει τη δεύτερη θέση για τους επόμενους μήνες. Αντίθετα, η Protergia, παρά τις αυξητικές τάσεις του προηγούμενου έτους, τον Φεβρουάριο του 2023 παρουσιάζει μία μείωση της τάξης του 2% και για τους επόμενους μήνες παραμένει σε σταθερά επίπεδα.

Ο ανταγωνισμός στον τομέα της ενέργειας επικεντρώνεται πλέον σε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες, τα οποία σχετίζονται με την πράσινη μετάβαση. Μεγάλες εταιρείες όπως η ΔΕΗ, ο Ήρων και ο όμιλος Μυτιληναίος διαπρέπουν στον τομέα αυτό. Ο Ήρων παρουσιάζει προϊόντα για παροχή ρεύματος από φωτοβολταϊκά χωρίς να είναι αναγκαία η εγκατάστασή τους, ενώ η Protergia προσφέρει ολοκληρωμένες λύσεις εγκατάστασης και ηλεκτροδότησης φωτοβολταϊκών. Στον τομέα της ηλεκτροκινήσεως έχει επικεντρωθεί η ΔΕΗ με το πρόγραμμα ΔΕΗ blue, το οποίο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων αντλίες

⁴ <https://www.admie.gr/agora/enimerotika-deltia/miniaia-deltia-energeias>

θερμότητας, και έπεται η Nrg, η οποία εισέρχεται δυναμικά με την εγκατάσταση φορτιστών. Έναν εξίσου καινοτόμο προϊόν παρέχει το Φυσικό αέριο Ελλάδας με την ανάπτυξη των έξυπνων συστημάτων μέτρησης και εξοικονόμησης ενέργειας (Κολώνας 2023).

Παρακάτω γίνεται αναφορά στο δείγμα της εργασίας, το οποίο αποτελούν οι παρακάτω κορυφαίες εταιρείες του κλάδου της ενέργειας στην χώρα μας.

ΔΕΗ (Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού)

Η ΔΕΗ⁵, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ιδρύθηκε το 1950, εισήλθε στο χρηματιστήριο Αθηνών το 2001 και αποτελούσε μέχρι πρόσφατα τον μοναδικό πάροχο ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα μας. Είναι η μεγαλύτερη εταιρεία του κλάδο, με δραστηριότητα την παραγωγή, διανομή και πώληση ηλεκτρικής ενέργειας, εξυπηρετώντας 5,6 εκατ. πελάτες. Τον Οκτώβριο του 2019 ξεκίνησε τη δραστηριότητά της και στην προμήθεια φυσικού αερίου. Διαθέτει ηλεκτρικό δίκτυο αξίας €3 δισ. και περιουσία συνολικής αξίας €14,1 δισ.. Το παραγωγικό δυναμικό της ανέρχεται στα 11,1GW, προλαμβάνοντας θερμικούς και υδροηλεκτρικούς σταθμούς αλλά και εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (υδροηλεκτρικούς σταθμούς, φωτοβολταϊκά και αιολικά πάρκα), μέσω της θυγατρικής της «ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.». Στο κομμάτι της εμπορίας η ΔΕΗ ακολουθεί πελατοκεντρική πολιτική, δημιουργώντας προϊόντα και υπηρεσίες για τις εξατομικευμένες ανάγκες των καταναλωτών. Εκσυγχρονίζει το δίκτυο πωλήσεων και παρέχει προηγμένο τεχνολογικό σύστημα για την εύκολη και ασφαλή ηλεκτρονική εξυπηρέτηση των καταναλωτών. Το 2020, ένταξε στις επιχειρησιακές της δραστηριότητες την ηλεκτροκίνηση και τον Ιούλιο του 2021, με το νέο της brand, ΔΕΗ blue, παρέχει ολοκληρωμένες υποδομές και υπηρεσίες φόρτισης σε δημόσιους φορείς, επιχειρήσεις και ιδιώτες σε όλη την Ελλάδα. Απασχολεί περισσότερους από 16.700 εργαζομένους και λειτουργεί με γνώμονα τη διαμόρφωση ενός εργασιακού περιβάλλοντος με ίσες ευκαιρίες και αμοιβαίου σεβασμού, χωρίς διακρίσεις, για όλους. Στόχος της είναι να δημιουργήσει βιώσιμη ανάπτυξη, βελτιώνοντας τις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιδόσεις της. Προτεραιότητά της είναι η προστασία του περιβάλλοντος, επενδύοντας σε πράσινες πρωτοβουλίες και τηρώντας την περιβαλλοντική νομοθεσία, με σκοπό το μικρότερο δυνατό αποτύπωμα.

NRG

Η εταιρεία NRG⁶ αναγνωρίζεται ως ένας ολοκληρωμένος πάροχος ενεργειακών λύσεων, προσφέροντας καινοτόμα προγράμματα φυσικού αερίου και ηλεκτρικού ρεύματος σε οικιακούς, εμπορικούς και βιομηχανικούς πελάτες. Αποτελεί βραχίονα του ομίλου MOTOR OIL, δραστηριοποιούμενη στον ενεργειακό τομέα από το 2012, και παρουσιάζει συνεχή σταθερή ανάπτυξη όπως φαίνεται και από τους κύκλους εργασιών της. Η πορεία της τα τελευταία χρόνια ανοδική, γεγονός που αποδεικνύεται από το σημαντικό της μερίδιο στην αγορά και το διαρκώς αυξημένο πελατολόγιο της. Διαθέτει άδεια παροχής 500 MW ηλεκτρικής ενέργειας και προσφέρει ποικίλα προϊόντα σε διάφορες τιμές. Η NRG

⁵ <https://www.dei.gr/el/>

⁶ <https://www.nrg.gr/el/>

επικεντρώνεται στον τομέα της εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, εντάσσοντας στο δυναμικό της εξειδικευμένα στελέχη του κλάδου και επεκτείνοντας δυναμικά τις δραστηριότητές της στις αγορές της ΝΑ Ευρώπης. Το γεγονός ότι είναι εγγεγραμμένη στο μητρώο συμμετεχόντων του ΗEnEx (Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας) και του GME (Ιταλικό Χρηματιστήριο Ενέργειας), καθώς και στο μητρώο χρηστών διασυνδέσεων του ΑΔΜΗΕ και της Terna, της επιτρέπει την πρόσβαση σε αγορές της ευρύτερης περιοχής της ΝΑ Ευρώπης, ενισχύοντας τη σταθερή της ανάπτυξη στο διασυνοριακό εμπόριο. Επιπλέον, η σύναψη συμφωνιών με μεγάλες γειτονικές εταιρείες του κλάδου, έχουν ως αποτέλεσμα την άμεση ανταπόκρισή τις σε πιθανές μεταβολές της αγοράς. Στόχος της εταιρίας είναι να πρωτοστατεί στις εξελίξεις της αγοράς καθώς και η μείωση του ενεργειακού της αποτυπώματος, προσφέροντας παράλληλα στους πελάτες της μια καινοτόμα ενεργειακή εμπειρία. Ταυτόχρονα, υποστηρίζει και συμμετέχει σε δύο ερευνητικά έργα (το έργο PARITY και το έργο eCharge4Drivers) σε συνεργασία με άλλες εταιρείες του ίδιου ομίλου. Τα έργα αυτά είναι χρηματοδοτούμενα από την ευρωπαϊκή επιτροπή, στα πλαίσια έρευνας και καινοτομίας του προγράμματος “HORIZON 2020”.

Elpedison

Η elpedison⁷ απορρέει από τη συνεργασία μεταξύ δύο σημαντικών παραγόντων στον κλάδο της ενέργειας, των ομίλων ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ και EDISON. Πιο συγκεκριμένα το 2003, από τον όμιλο Ελληνικά Πετρέλαια, συστήνεται η εταιρία ΕΝΘΕΣ, η οποία το 2005 ολοκλήρωσε την κατασκευή του πρώτου εργοστασίου παραγωγής ενέργειας με φυσικό αέριο, συνολικής εγκατάστασης 400MW. Το 2006 η Edison εντάχθηκε στην ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΘΙΣΒΗΣ ΑΕ. και το 2007 ξεκίνησε η κατασκευή της δεύτερης μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, εγκατάσταση συνολικής ισχύος 420 MW με κοινοπραξία των EDISON-ΕΛΛΑΚΤΩΡ-ΧΑΛΚΟΡ, η οποία ολοκληρώθηκε και λειτούργησε το 2010. Το 2009, με την απορρόφηση της ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΘΙΣΒΗΣ ΑΕ από την ΕΘΝΕΣ, η τελευταία μετονομάστηκε σε ELPEDISON ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΕ, και διακριτικό τίτλο ELPEDISON Power SA. Πλέον η μετοχική σύνθεση αποτελείται από τις εταιρείες EDISON, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, ΕΛΛΑΚΤΩΡ & ΧΑΛΚΟΡ. Η ELPEDISON BV (κοινοπραξία των ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ και EDISON με 50% συμμετοχή η κάθε μία) ελέγχει το 75,78%, ενώ το 2019 όπου οι εταιρείες ΕΛΛΑΚΤΩΡ και ΧΑΛΚΟΡ αποχωρούν, ελέγχει το 100%. Η ELPEDISON είναι ο πρώτος ανεξάρτητος παραγωγός ηλεκτρισμού στη χώρα μας και αποτελεί έναν αξιόπιστο προμηθευτή ενέργειας. Η εταιρεία αυτή, έχοντας κληρονομήσει την τεχνογνωσία και την εμπειρία από τις μητρικές της εταιρίες, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν την αγορά, ενεργεί επιδιώκοντας το όφελος του καταναλωτή. Αποδεικνύει τη δέσμευσή της για ηλεκτροπαραγωγή φιλικότερη προς το περιβάλλον, με τη χρήση δύο σταθμών συνδυασμένου κύκλου φυσικού αερίου, η τεχνολογία των οποίων εξασφαλίζει την πλέον αποδοτική χρήση ορυκτών καυσίμων με απόδοση 56%. Αποτελεί μια εταιρεία, εξειδικευμένη τόσο στην προμήθεια φυσικού αερίου όσο και στην παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρικού ρεύματος. Όραμα της είναι η κατοχή ηγετικού ρόλου στην παροχή

⁷ <https://www.elpedison.gr/el/>

ενεργειακών λύσεων, ενώ αποστολή της είναι η παροχή ηλεκτρισμού με ασφάλεια και φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο και ταυτόχρονα η παροχή υψηλής ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών προς τους πελάτες της. Επιπλέον, δραστηριοποιείται στον τομέα της χονδρικής εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας σε ώρες της ΝΑ Ευρώπης όπως η Ιταλία, η Αλβανία, και η Τουρκία.

Volton

Η εταιρεία Volton⁸ Ελληνική Ενεργειακή Α.Ε., δημιουργήθηκε το 2016 και ξεκίνησε την εμπορική λειτουργία της στην ελληνική ενεργειακή αγορά τον Μάρτιο του 2017, προσφέροντας αξιόπιστες υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες επιχειρήσεων και νοικοκυριών. Κατά το έτος 2019 και την εξαγορά του 100% της εταιρείας KEN, που δραστηριοποιούνταν στην παραγωγή και εμπορεία ενεργειακών προϊόντων, η Volton ενίσχυσε σημαντικά το μερίδιό της στην αγορά. Εντάσσεται σε έναν ισχυρό όμιλο με έντονη δραστηριότητα στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και φιλοδοξεί να εξελιχτεί σε μία από τις κορυφαίες εταιρείες του κλάδου. Τα τελευταία χρόνια επενδύει στα φωτοβολταϊκά πάρκα, των οποίων η ισχύς που λειτουργούν σήμερα, αλλά και αυτών που είναι στη διαδικασία εγκατάστασης, φτάνει στα 22MW. Επιπλέον, σχεδιάζεται η εγκατάσταση ενός νέου πάρκου ισχύος 10MW, η ισχύς του οποίου θα αυξήσει τη συνολική ισχύ στα 32MW. Ταυτόχρονα, η εταιρεία βρίσκεται σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την αδειοδότηση εγκαταστάσεις επιπλέον ισχύος 530MW. Με την ενεργοποίηση της αδειοδότησης, η παραγωγική ικανότητα της θα ανέρχεται σε συνολική ισχύ 562MW και θα την καταστήσει σε έναν από τους μεγαλύτερους ενεργειακούς ομίλους ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην χώρα μας. Η Volton παρέχει ηλεκτρισμό σε καταναλωτές που είναι συνδεδεμένοι στο δίκτυο χαμηλής ή μέσης τάσης και στοχεύει σε μία σημαντική θέση στην ελληνικό ενεργειακή αγορά. Όραμα της εταιρείας αποτελεί η παροχή αξιόπιστων υπηρεσιών και η δημιουργία μακροχρόνιας σχέσης αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Αποστολή της είναι η διασφάλιση του οικονομικότερου ηλεκτρικού ρεύματος και η βελτίωση της καθημερινότητας των πελατών της. Οι στόχοι της εταιρείας αναφορικά με θέματα ποιότητας είναι η παροχή σύγχρονων υπηρεσιών που να ανταποκρίνονται στις προσδοκίες των καταναλωτών καθώς και η συνεχής βελτίωση του δυναμικού της.

Protergia

Ο Όμιλος ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, ο μεγαλύτερος πλέον ιδιωτικός πάροχος ενέργειας στην Ελλάδα, προχώρησε σε συμφωνία με την Enel και εξαγόρασε 50,01% του μεριδίου της Endesa Hellas, τον Ιούλιο του 2010, με αποτέλεσμα να γίνει ο μοναδικός της μέτοχός και να την μετονομάσει σε Protergia⁹. Η Protergia ενεργεί στον τομέα της προμήθειας ρεύματος και φυσικού αερίου από το 2014 και 2018 αντίστοιχα, προσφέροντας σύγχρονες και αξιόπιστες υπηρεσίες, εξυπηρετώντας περισσότερες από 330.000 οικιακές ή επαγγελματικές παροχές σε όλη την επικράτεια. Διευθύνει όλες τις παραγωγικές μονάδες ηλεκτρισμού της ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, οι οποίες περιλαμβάνουν έργα ανανεώσιμων πηγών

⁸ <https://volton.gr/>

⁹ <https://www.protergia.gr/>

ενέργειας δυναμικότητας 205 MW και μονάδες παραγωγής με καύσιμο φυσικό αέριο δυναμικότητας 1.200 MW, καλύπτοντας το 11% της εγχώριας ζήτησης το έτος 2021. Στο χώρο των ΑΠΕ, η ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, παράγει ηλεκτρική ενέργεια από αιολικούς σταθμούς, κατέχοντας 14 αιολικά πάρκα σε όλη την Ελλάδα, από τρεις φωτοβολταϊκούς σταθμούς και από 4 μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς. Η Protergia έχει ως επιχειρησιακό προσανατολισμό τη βιώσιμη ανάπτυξη μέσω τριών βασικών επιπέδων, κλιματική αλλαγή, ESG προσέγγιση και την εταιρική υπευθυνότητα. Υλοποιεί καινοτόμες επενδύσεις και έργα με αυξημένη κοινωνική και περιβαλλοντική ευαισθησία και δεσμεύεται να εφαρμόζει υψηλά κριτήρια ποιότητας για την εξασφάλιση της ασφάλειας του προσωπικού και της προστασίας του περιβάλλοντος. Επενδύει στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού ακολουθώντας τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές (επέκταση εμπορικών και τεχνικών γνώσεων, εξέλιξη δεξιοτήτων). Η εταιρεία αναγνωρίζει τη δράση της ως μέρος της συνολικής εθνικής προσπάθειας για την διαχείριση της κλιματικής αλλαγής για αυτό και επενδύει σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Σε αυτό το πλαίσιο και με δική της πρωτοβουλία, η εταιρεία, τον Μάιο του 2019, δημιούργησε τον δικό της φορέα σωρευτικής εκπροσώπησης για την εκπροσώπηση των σταθμών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ΣΗΘΥΑ (Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού-Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης) στην εγχώρια αγορά ηλεκτρισμού. Η δημιουργία του φορέα πραγματοποιήθηκε μετά τη χορήγηση άδειας συνολικής ισχύος 1500 MW από την ΡΑΕ και έχει ως στόχο την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν από τη διασπορά παραγωγής των ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ .

ΗΡΩΝ

Η ιστορία της εταιρείας ΗΡΩΝ¹⁰ ξεκινά το 2001 όταν ιδρύεται η Ήρων Θερμοηλεκτρική Ο.Ε., μέλος του ομίλου ΓΕΚ-ΤΕΡΝΑ. Ο όμιλος αυτός αποτελεί έναν από τους κορυφαίους ομίλους στην Ελλάδα, είναι εισηγμένος στο χρηματιστήριο Αθηνών και παρουσιάζει έντονη δραστηριότητα στις ΗΠΑ, την κεντρική και νοτιοανατολική Ευρώπη και τη μέση ανατολή. Πλέον ο όμιλος εταιρειών ΗΡΩΝ ανήκει εξολοκλήρου στον όμιλο ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και λειτουργεί ως παραγωγός και προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Αποτελεί τον πρώτο όμιλο στη χώρα μας που προέβλεψε την απελευθέρωση της αγοράς από το 2000 και προχώρησε σε αυτή την επένδυση. Διαθέτει δύο ηλεκτροπαραγωγικές μονάδες, οι οποίες λειτουργούν με καύσιμο φυσικό αέριο, βρίσκονται έξω από τη Θήβα και έχουν συνολική ισχύ 582 MW. Η πρώτη μονάδα παραγωγής, ΗΡΩΝ I, αποτελείται από τρεις αεροστροβίλους 49MW ο καθένας, και απόδοση της μέγιστης ισχύος σε μόλις 20 λεπτά από την ταχύτητα εκκίνησης. Ο δεύτερος σταθμός παραγωγής με φυσικό αέριο, ΗΡΩΝ II, κατατάσσεται στην κορυφή της τεχνολογίας με απόδοση 58%. Αυτό σημαίνει ότι επιτυγχάνει μειωμένη κατανάλωση ενέργειας, δηλαδή υψηλή απόδοση ενέργειας και κατά συνέπεια χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Η τεχνολογία αυτή καθιστά τον σταθμό αυτό ως τον πλέον φιλικό προς το περιβάλλον, μετά τις ΑΠΕ. Ο ΉΡΩΝ αποτελεί τον πρώτο ιδιώτη που συμμετέχει στον χώρο της εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, με στόχο την αύξηση των ενεργειακών δυνατοτήτων και προοπτικών για περισσότερους αποδέκτες. Όραμά του είναι να βοηθήσει ώστε η ενέργεια να φτάσει σε όλους, να δημιουργήσει νέες δυνατότητες, να διευρύνει τους ορίζοντές του με νέες τεχνολογίες, ειλικρίνεια και αίσθημα ευθύνης. Στοχεύει στην εφαρμογή

¹⁰ <https://www.heron.gr/>

κάθε βιώσιμης πρακτικής και σε μηδενικές εκπομπές άνθρακα με προτεραιότητα το περιβάλλον, τον άνθρωπο και την κοινωνία γενικότερα. Ταυτόχρονα, δραστηριοποιείται στον τομέα των εξαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας ενισχύοντας τις διασυνδέσεις με τις γειτονικές χώρες. Συμμετέχει σε ευρωπαϊκά προγράμματα έρευνας και καινοτομίας και επενδύει στη νέα τεχνολογία, προωθώντας την ηλεκτροκίνηση.

ZeniΘ

Με την ίδρυση των εταιρειών Ε.Π.Α Θεσσαλονίκης Α.Ε. και Ε.Π.Α Θεσσαλίας, το 2000, σηματοδοτήθηκε η έναρξη χρήσης φυσικού αερίου σε πόλεις της Μακεδονίας και της Θεσσαλίας όπως η Θεσσαλονίκη και η Λάρισα εξυπηρετώντας μέχρι σήμερα εκατοντάδες χιλιάδες νοικοκυριά και επιχειρήσεις με πακέτα υπηρεσιών σε μέση και χαμηλή τάση. Το 2017, πραγματοποιήθηκε συνένωση και ιδρύθηκε η εταιρεία προμήθειας Αερίου Θεσσαλονίκης-Θεσσαλίας Α.Ε, η οποία μέχρι το τέλος του ίδιου έτους επεκτάθηκε στην αγορά ηλεκτρικού ρεύματος και μετονομάστηκε σε ZeniΘ¹¹. Από τον Ιούλιο του 2018 η εταιρεία υπάγεται στην ιταλική πολυεθνική Eni, έναν παγκόσμιο ηγέτη στον κλάδο του πετρελαίου και του φυσικού αερίου. Στόχος της εταιρείας είναι η παροχή σύγχρονων υπηρεσιών με σεβασμό για το περιβάλλον και μεταβαίνει σε κινήσεις όπως ενεργειακή εξοικονόμηση, ενημέρωση του κοινού για την πράσινη ενέργεια και εφαρμόζει ειδική πολιτική για το περιβάλλον και τη διαχείριση ηλεκτρικής ενέργειας για να τον πετύχει. Παρέχει προϊόντα ηλεκτρικής ενέργειας βασιζόμενα σε 100% ανανεώσιμες πηγές (ηλιακή, αιολική, υδροηλεκτρική, γεωθερμία και βιομάζα) με πιστοποιητικό εγγύησης προέλευσης, χωρίς επιπλέον χρέωση, έχοντας 20ετή άδεια για παροχή 350 MW ηλεκτρικής ενέργειας. Επενδύει στις ικανότητες των ανθρώπων της με συνεχή εκπαίδευση και κατάρτιση, επιδιώκοντας εξέλιξη, επίτευξη στόχων και κορυφαία απόδοση, καθώς επίσης και σε υπεσύγχρονο καινοτόμο εξοπλισμό και υποδομές. Διαθέτει σύστημα διαχείρισης που πληροί τα πρότυπα ISO και δεσμεύεται για την κάλυψη των αναγκών των πελατών της με υπηρεσίες κορυφαίας ποιότητας, καθώς επίσης και για την εφαρμογή κατάλληλων μέτρων που στόχο έχουν την προστασία των εργαζομένων και του περιβάλλοντος.

Solar Energy

Η εταιρεία Solar Energy¹² Soumpasis είναι ενεργή από το 2017 και ειδικεύεται στην παραγωγή, την εμπορία και την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας. Στον τομέα της παραγωγής, η εταιρεία, επικεντρώνεται αποκλειστικά στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και κυρίως στα φωτοβολταϊκά συστήματα, έχοντας πραγματοποιήσει έργα της τάξης των MW σε όλη την ελληνική επικράτεια. Σαν έμπορος, λαμβάνει μέρος στο διασυνοριακό εμπόριο, με την εισαγωγή ποσοτήτων ενέργειας από οικονομικούς παραγωγούς ώστε να διατηρήσει ανταγωνιστικές χρεώσεις στους καταναλωτές της. Ταυτόχρονα, ασχολείται και με τις εξαγωγές, προωθώντας την Ελληνική ενέργεια στις γειτονικές χώρες. Παρέχει υπηρεσίες μέσης και χαμηλής τάσεις σε κάθε οικιακό, επαγγελματικό και βιομηχανικό

¹¹ <https://zenith.gr/el/>

¹² <https://www.senergy.gr/>

καταναλωτή. Όραμά της είναι να αποτελέσει την πρώτη επιλογή στην προμήθεια ενέργειας, προσφέροντας ολοκληρωμένα πακέτα υπηρεσιών και συμφέρουσες λύσεις. Προτεραιότητά της είναι ο σεβασμός και η προστασία του περιβάλλοντος, κάτι που αντικατοπτρίζεται τόσο στην επωνυμία της όσο και στις υπηρεσίες που παρέχει. Η εταιρεία βασίζεται στην εκμετάλλευση ΑΠΕ και γενικότερα ότι παρέχεται από τη φύση, προσφέροντας υπηρεσίες και προϊόντα που σέβονται το περιβάλλον. Δίνει ιδιαίτερη σημασία στην ασφάλεια και υγιεινή στο χώρο εργασίας, σεβόμενη την ανθρώπινη ζωή. Εκπαιδεύει συνεχώς το προσωπικό για την τήρηση των μέτρων ασφαλείας και διατηρεί τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις της σε άριστη κατάσταση. Η εταιρεία εντάχθηκε στις δράσεις «Ψηφιακό Άλμα» και «Εργαλειοθήκη Ανταγωνιστικότητας», συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και του ευρωπαϊκού ταμείου περιφερικής ανάπτυξης της ευρωπαϊκής ένωσης, και πέτυχε μεταξύ άλλων βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της, αύξηση της παραγωγικότητας και της κερδοφορίας της και ενίσχυση της εξωστρέφειάς της

Volterra

Η Volterra¹³ Α.Ε., ιδρύθηκε το 2010 με τη συνεργασία των ομίλων SORGENIA SpA και AVAX Α.Ε.. Ο πρώτος όμιλος αφορά στη μεγαλύτερη ιδιωτική εταιρεία ενέργειας της Ιταλίας, ενώ ο δεύτερος αποτελεί κορυφαίο συντελεστή τεχνογνωσίας στους κλάδους της Ενέργειας και των Κατασκευών. Ο στόχος της Volterra ήταν να αναπτυχθεί στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της Ελλάδος, των Βαλκανίων και της γενικότερης περιοχής της ΝΑ μεσογείου και η ενασχόλησή της με όλες τις μορφές ηλεκτροπαραγωγής, εστιάζοντας στις ΑΠΕ. Το 2017, η AVAX μετά την εξαγορά του 50% των μετοχών της SORGENIA SpA, γίνεται ο κύριος μέτοχος της Volterra. Όραμα της εταιρείας είναι η παροχή αξιόπιστης, ασφαλούς και βιώσιμης ενέργειας σε όλους τους πελάτες της, ενώ επιδιώκει στο μέλλον μια κοινωνία που λειτουργεί εξολοκλήρου με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Επικεντρώνεται στην ανάπτυξη και χρήση νέων τεχνολογιών και καινοτόμων λύσεων και επενδύει σε ανανεώσιμες πηγές (ηλιακή, αιολική) και στην αποθήκευση και διαχείριση ενέργειας. Ως έμπορος, η εταιρεία δραστηριοποιείται στην ΝΑ Ευρώπη συνάπτοντας συμφωνίες με διακεκριμένες εταιρείες του κλάδου πραγματοποιώντας εισαγωγές, εξαγωγές και διαμετακόμιση ηλεκτρικής ενέργειας σε γειτονικές χώρες. Ως προμηθευτής και έχοντας άδεια ισχύος έως 300MW, παρέχει ηλεκτρική ενέργεια σε πελάτες με χαμηλή και μεσαία τάση, ενώ από το 2018 προμηθεύει και φυσικό αέριο. Το 2022, ιδρύει τη θυγατρική της iXion και μπαίνει στον τομέα της παραγωγής πράσινης ενέργειας, επεκτείνοντας τη δραστηριότητά της σε τομείς όπως αυτός της ηλεκτροκίνησης, έργα εξοικονόμησης ενέργειας και της εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων. Τον Αύγουστο του 2023 έγινε γνωστή η εξαγορά της εταιρείας από τον όμιλο Μυτιληναίο, ωστόσο δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα η διαδικασία έγκρισης από την επιτροπή ανταγωνισμού.

¹³ <https://www.volterra.gr/>

We Energy

Η We Energy¹⁴ αποτελεί μέλος του ομίλου Eunice Energy Group, έναν ελληνικό όμιλο, ανεξάρτητο και πρωτοπόρο, με τεχνογνωσία και δραστηριότητα στην ηλεκτροπαραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η We Energy εισήλθε στην αγορά λιανικής πώλησης ηλεκτρικού ρεύματος το 2018 και έκτοτε ασχολείται με την προμήθεια και εμπορία (εισαγωγή, εξαγωγή) ηλεκτρικού ρεύματος, την παροχή υπηρεσιών φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης και είναι από τους λίγους παρόχους στην Ελλάδα που είναι σε θέση να παρέχει επίσημη κρατική και εταιρική πιστοποίηση ότι η ενέργεια που προμηθεύει προέρχεται αποκλειστικά από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η εταιρεία απευθύνεται σε επιχειρήσεις που επιθυμούν για οποιοδήποτε λόγο να μειώσουν το ενεργειακό τους αποτύπωμα, σε φυσικά πρόσωπα με αυξημένη οικολογική συνείδηση ή σε ενεργειακές κοινότητες. Η παρουσία της στην αγορά έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια εξαιτίας των οικονομικών τιμολογίων που προσφέρει στους καταναλωτές της, χαμηλής και μέσης τάσης αλλά και από το την προσήλωσή της στην προστασία του περιβάλλοντος. Κάθε εταιρεία που εισέρχεται στην We Energy λαμβάνει αυτόματα το Πράσινο Σήμα, όπου πιστοποιείται με τη σήμανση της ΔΑΠΕΕΠ (Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγύηση Προέλευσης), ότι ο ιδιοκτήτης της χρησιμοποιεί ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.

ΕΛΙΝΟΙΑ

Η ΕΛΙΝΟΙΑ¹⁵ δημιουργήθηκε το 1954 και πλέον έχει εξελιχθεί σε έναν από τους δυναμικότερους ομίλους ενέργειας στη χώρα μας. Εδώ και πολλά χρόνια διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στον τομέα της τροφοδοσίας βιομηχανικών μονάδων με λιπαντικά και καύσιμα, πραγματοποιεί επενδύσεις σε όλες τις μαρίνες της χώρας μας εξυπηρετώντας τις ανάγκες σκαφών αναψυχής και παρέχει πετρέλαιο θέρμανσης σε έναν μεγάλο αριθμό οικιών και κτηρίων με ιδιόκτητο στόλο βυτιοφόρων. Σήμερα αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους εξαγωγείς της χώρας καθώς έχει αναπτύξει έντονη εξαγωγική δραστηριότητα σε τέσσερις διαφορετικές ηπείρους. Η εταιρεία διαθέτει δύο εργοστάσια επεξεργασίας στερεών καυσίμων, τρεις εγκαταστάσεις αποθήκευσης και διακίνησης υγρών καυσίμων και ορυκτελαίων, τρία δεξαμενόπλοια για την κάλυψη των θαλάσσιων μεταφορών, 24 βυτιφόρα και πάνω από 600 πρατήρια σε όλη την Ελλάδα. Βελτιώνει συνεχώς τις εγκαταστάσεις και τις υποδομές της, ώστε να διασφαλίζει την ποιότητα εξυπηρέτησης και την περιβαλλοντικά φιλική λειτουργία. Δεσμεύεται για την υψηλή ποιότητα υπηρεσιών και προϊόντων και ακολουθεί τα πρότυπα ISO. Η ΕΛΙΝΟΙΑ το Σεπτέμβριο του 2018, σύναψε συμφωνία με τον ΗΡΩΝ, σύμφωνα με την οποία η ΕΛΙΝΟΙΑ θα προμηθεύεται από αυτόν φυσικό αέριο και ηλεκτρική ενέργεια, τα οποία με τη σειρά της θα διαθέτει στους πελάτες της. Όραμά της είναι να ξεχωρίσει για τις πρωτοπόρες λύσεις της, την άριστη ποιότητα και την άψογη εξυπηρέτηση των πελατών της, καταλαμβάνοντας

¹⁴ <https://weenergy.gr/>

¹⁵ <https://www.elin.gr/>

πρωταγωνιστική ρόλο ανάμεσα στις εταιρίες του κλάδου και ενδυναμώνοντας συνεχώς τη θέση στην ελληνική αγορά .

EFA Energy

Η εταιρεία EFA Energy¹⁶ δημιουργήθηκε το 2003 και είναι ένας από τους πλέον αναπτυσσόμενους ενεργειακούς παρόχους στη χώρα μας. Προσφέρει καινοτόμα ενεργειακά προϊόντα και υπηρεσίες στην αγορά του φυσικού αερίου εδώ και είκοσι χρόνια, στις πλέον ανταγωνιστικές τιμές της αγοράς, ενώ από το Δεκέμβριο του 2020, δραστηριοποιείται και στην παροχή ηλεκτρικής ενέργειας. Περιλαμβάνει ειδικά σχεδιασμένα πακέτα, ολοκληρωμένων υπηρεσιών και λύσεων εξοικονόμησης ενέργειας, για επιχειρήσεις, βιομηχανίες, πρατήρια καυσίμων και για οικιακούς καταναλωτές, τα οποία την καθιστούν ανάμεσα στους πρωταγωνιστές στην ολοκληρωμένη παροχή ενέργειας. Στον πυρήνα της φιλοσοφίας της εταιρείας βρίσκεται η ικανοποίηση των πελατών της, γι' αυτό και στελεχώνει τα καταστήματά της με ειδικούς συμβούλους οι οποίοι ενημερώνουν τους καταναλωτές για ολοκληρωμένες ενεργειακές λύσεις και τους προτείνουν τρόπους για μία αποτελεσματικότερη, πιο άνετη και ασφαλέστερη καθημερινότητα. Στοχεύει στη δημιουργία ολοκληρωμένων προϊόντων (φυσικό αέριο και ηλεκτρικό ρεύμα) σε χαμηλές τιμές, προκειμένου να ικανοποιήσει τους πελάτες της, για να χτίσουν σχέσεις εμπιστοσύνης και συνεπώς μακροχρόνιας συνεργασίας. Κύριο μέλημά της είναι η διαφάνεια στις χρεώσεις, τα ξεκάθαρα πακέτα προσφορών και η δυνατότητα επιπρόσθετων τεχνικών υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας μέσω ενός ανεπτυγμένου δικτύου συνεργατών. Στρατηγική αποστολή της είναι η επέκταση της εμβέλειάς της και η ανταπόκριση στις ανάγκες των πελατών της με αποτελεσματικότητα, αφοσίωση και ευελιξία, μέσα από την επένδυση στη συστηματική έρευνα και ανάπτυξη νέων υπηρεσιών και προϊόντων.

Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας και Φυσικού Αερίου

Η λειτουργία έναρξης της Ελληνικής Εταιρείας Ενέργειας και Φυσικού Αερίου¹⁷ χρονολογείται το 1857 με την τότε εταιρεία φωταερίου, διανύοντας σήμερα τον δεύτερο αιώνα της ιστορίας της. Το 1988 εισήγαγε το φυσικό αέριο στην Ελλάδα, ενώ το 2018 εισήρθε στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με πανελλαδική δραστηριότητα. Το 2020 ασχολήθηκε για πρώτη φορά με την ηλεκτροκίνηση και το 2022 δημιούργησε το πρώτο οικοσύστημα διαχείρισης ενέργειας για το σπίτι με τεχνητή νοημοσύνη. Πλέον η ενέργειά της ζεσταίνει, δροσίζει και κινεί χιλιάδες νοικοκυριά και επιχειρήσεις, δημόσια κτήρια και βιομηχανίες σε όλη την Ελλάδα. Πιστεύουν στην αποτελεσματικότητα των εξατομικευμένων λύσεων, επιτυγχάνοντας οικονομία και ασφάλεια, επενδύουν στην προσωπική επαφή και προσπαθούν να κατανοήσουν τις ανάγκες κάθε πελάτη, ενώ μελετούν διαρκώς νέες μεθόδους και τρόπους για την βελτίωση των υπηρεσιών τους. Οι άνθρωποί τους είναι το κεφάλαιό τους, για αυτό και στελεχώνουν επαγγελματίες που συνδυάζουν γνώσεις, εμπειρία, εξειδίκευση στις νέες τεχνολογίες και πάθος για καινοτομία.

¹⁶ <https://efaenergy.gr/>

¹⁷ <https://www.fysikoaerioellados.gr/>

Στο πλαίσιο διατήρησης του φυσικού πλούτου και της πράσινης ενέργειας, αξιολογούν υπηρεσίες και προϊόντα με κριτήρια ESG και επενδύουν σε νέες τεχνολογίες, μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Η εταιρεία δεσμεύεται να διασφαλίσει υπηρεσίες υψηλής ποιότητας σεβόμενοι το περιβάλλον και τον άνθρωπο και κατέχει πιστοποιήσεις σύμφωνα με τα πρότυπα ISO για περιβαλλοντική διαχείριση, υγεία και ασφάλεια στην εργασία και διαχείριση ποιότητας.

WATT+VOLT

Η WATT+VOLT ¹⁸αποτελεί έναν ολοκληρωμένο πάροχο ενέργειας, διαθέτοντας άδεια για τη εμπορία και την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας από το 2011, καθώς και άδεια προμήθειας φυσικού αερίου από το 2015. Μέσω των θυγατρικών εταιρειών της, σε Σερβία (WATT+VOLT DOO Beograd), Βουλγαρία (WATT+VOLT Bulgaria EOOD) και Ελλάδα (Energy Services Company (ESC)), εμπλούτισε την ενασχόλησή της στον τομέα της ενέργειας. Η εταιρεία επενδύει σε πληροφοριακά συστήματα για τη σωστή διαχείριση της βάσεις δεδομένων και την ομαλή λειτουργία όλων των τμημάτων της, με στόχο την υψηλή ποιότητα υπηρεσιών και την μέγιστη ικανοποίηση των πελατών της, όπου είναι και προτεραιότητα της. Έχει δημιουργήσει ένα εκτεταμένο δίκτυο καταστημάτων λιανικής πώλησης σε όλη τη χώρα, το οποίο αριθμεί τουλάχιστον 45 καταστήματα, και διαθέτει όλες τις απαραίτητες πιστοποιήσεις για την εξυπηρέτηση των πελατών και πληθώρα βραβεία και διακρίσεις. Τον Αύγουστο του 2022 έγινε γνωστή η διαδικασία εξαγοράς της εταιρεία από τον όμιλο Μυτιληναίο, η οποία ολοκληρώθηκε το Φεβρουάριο του 2023. Μέχρι το τέλος του ίδιου έτους αναμένεται να πραγματοποιηθεί και η αλλαγή ονομασίας για όλα τα καταστήματά της σε PROTERGIA.

¹⁸ <https://www.watt-volt.gr/>

Κεφάλαιο 2: Το πλαίσιο της χρηματοοικονομικής ανάλυσης

Με τον όρο χρηματοοικονομική ανάλυση αναφερόμαστε στο σύνολο των ενεργειών που πραγματοποιούνται προκειμένου να αποκτήσουμε γνώση των οικονομικών πληροφοριών μίας επιχείρησης. Οι πληροφορίες αυτές προκύπτουν από τα οικονομικά της στοιχεία, δηλαδή τις οικονομικές της καταστάσεις (λογιστικά βιβλία) που συντάσσονται στο τέλος μίας διαχειριστικής χρήσης, συνήθως στο τέλος κάθε έτους, και εμπεριέχουν τον ισολογισμό, την κατάσταση αποτελέσματος χρήσης και συνολικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων, την κατάσταση ταμειακών ροών και τις λογιστικές πολιτικές και σημειώσεις. Σκοπός της ανάλυσης είναι η παροχή πληροφοριών για την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης, την απόδοση και τις ταμειακές της ροές, την δραστηριότητά της, στους ενδιαφερόμενους, είτε αυτοί βρίσκονται εντός της επιχείρησης (διευθυντές και διοικούντες, στελέχη και εργαζομένους λογιστηρίου), είτε εκτός (επενδυτές, δανειστές, προμηθευτές, οικονομικούς αναλυτές, δημόσιες υπηρεσίες, ελεγκτές λογιστικών καταστάσεων, καθηγητές και φοιτητές πανεπιστημίων).

Μια από τις πλέον διαδεδομένες και δυναμικές μεθόδους χρηματοοικονομικής ανάλυσης είναι η χρήση αριθμοδεικτών. Πρόκειται για λόγους, των οποίων ο αριθμητής και ο παρονομαστής λαμβάνεται από τις οικονομικές καταστάσεις και βοηθούν στην ερμηνεία των οικονομικών στοιχείων των επιχειρήσεων. Η χρήση τους προσδιορίζει όχι μόνο την αποδοτικότητα και παραγωγικότητα όλης της επιχείρησης αλλά και μεμονωμένων τμημάτων της, δείχνοντας στους μετόχους και επενδυτές της πληροφορίες και να πάρουν τις ανάλογες αποφάσεις. Μπορούν να υπολογιστούν πάρα πολλοί αριθμοδείκτες, για αυτό το λόγο τους χωρίζουμε ανάλογα με τις πληροφορίες που μας παρέχουν σε 5 κύριες κατηγορίες (Νιάρχου σ.50).

- **Αριθμοδείκτες ρευστότητας (Liquidity ratios) και φερεγγυότητας:** Χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της βραχυχρόνιας οικονομικής θέσης της επιχείρησης, μέσα από την ικανότητά της να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

- **Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας (Profitability ratios):** Με τη χρήση τους μετράται η αποδοτικότητα, η δυναμικότητα των κερδών και η ικανότητα διοικήσεως μιας επιχείρησης σε μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

- **Αριθμοδείκτες δραστηριότητας (Activity ratios):** Η χρήση τους αποσκοπεί στη μέτρηση του βαθμού αποτελεσματικότητας μιας επιχείρησης, δηλαδή τη δυνατότητά της να εκμεταλλεύεται αποτελεσματικά τα περιουσιακά της στοιχεία.

- **Αριθμοδείκτες διαρθρώσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας (Financial structure and viability ratios):** Με αυτούς εκτιμάται η μακροχρόνια ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της καθώς και ο βαθμό προστασίας των πιστωτών.

- **Αριθμοδείκτες επενδύσεων (Investment ratios):** Συσχετίζουν τον αριθμό των μετοχών και τη χρηματιστηριακή τους τιμή με τα μερίσματα, τα κέρδη και άλλα περιουσιακά στοιχεία.

2.1 Αριθμοδείκτες ρευστότητας και φερεγγυότητας

Οι αριθμοδείκτες ρευστότητας προσδιορίζουν την ικανότητα της επιχείρησης να μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της, βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες. Η χρήση τους δίνει απαντήσεις σε ερωτήματα που αφορούν στο αν οι απαιτήσεις της είναι υπέρογκες, αν χορηγούνται μεγάλες πιστώσεις στους πελάτες της, την ύπαρξη υπερβολικών αποθεματοποιήσεων, στο αν υπάρχουν επαρκή κυκλοφοριακά στοιχεία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της, και την ύπαρξη επαρκών διαθέσιμων κεφαλαίων που θα εξασφαλίσουν την ομαλή λειτουργία και εκμετάλλευση νέων ευκαιριών. Αποτελούν πολύτιμο εργαλείο για τη διοίκηση μίας εταιρείας, καθώς επιτρέπουν την αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο χρησιμοποιούνται τα διαθέσιμα κεφάλαια μέσα στη επιχείρηση, καθώς επίσης και στο αν πραγματοποιείται με σωστό τρόπο η χρήση τους, αν τα κεφάλαια αυτά είναι αρκετά για την κάλυψη των εργασιών της, ή αν υπάρχει έλλειψη, προκαλώντας πρόβλημα ρευστότητας. Οι βασικότεροι αριθμοδείκτες ρευστότητας και φερεγγυότητας που θα αναλυθούν παρακάτω είναι ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας, ο αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας, ο αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων και ο αριθμοδείκτης μόχλευσης.

2.1.1 Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας ή κεφαλαίου κινήσεως (Current ratio)

Ο πιο κοινός αριθμοδείκτης ρευστότητας είναι αυτός της γενικής ρευστότητας. Τον βρίσκουμε από το πηλίκο της διαίρεσης του συνόλου των κυκλοφοριακών στοιχείων μιας επιχείρησης με το σύνολο των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων της. Οι κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων που περιέχονται στον αριθμητή του κλάσματος είναι τα αποθέματα, οι απαιτήσεις, οι προκαταβολές προμηθευτών και τα διαθέσιμα, δηλαδή στοιχεία όπως τα μετρητά και τα ρευστοποιήσιμα χρεόγραφα, ενώ στον παρονομαστή περιλαμβάνονται οι σημαντικότερες κατηγορίες βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, όπως είναι οι πιστώσεις των προμηθευτών, τα πληρωτέα μερίσματα, οι πληρωτέοι φόροι, οι προκαταβολές πελατών και τα βραχυπρόθεσμα δάνεια.

$$\text{Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας} = \frac{\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις} + \text{Αποθέματα}}{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}}$$

Ο δείκτης αυτός εκτός από το μέτρο της ρευστότητας μίας επιχείρησης, δείχνει και το περιθώριο ασφάλειας, που διατηρεί η διοίκηση, για να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει κάποια ανεπιθύμητη εξέλιξη στη ροή των κεφαλαίων κίνησης. Κάθε επιχείρηση θα πρέπει να διατηρεί επαρκή κυκλοφοριακά στοιχεία, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της, όταν καταστούν ληξιπρόθεσμες. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός του δείκτη, τόσο μεγαλύτερη είναι η ρευστότητα μίας επιχείρησης (Νιάρχου σ. 55).

2.1.2 Αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας (Quick ratio/ Acid test ratio)

Ο αριθμοδείκτης αυτός έχει παρόμοια λογική με το δείκτη γενικής ρευστότητας, όμως επινοήθηκε για να συμπεριλαμβάνει μόνο τα στοιχεία εκείνα που μπορούν να

μετατραπούν γρήγορα και εύκολα σε μετρητά. Μπορούμε να τον υπολογίσουμε αν διαιρέσουμε το σύνολο των ταχέως ρευστοποιημένων περιουσιακών στοιχείων, δηλαδή τα μετρητά στο ταμείο, τις καταθέσεις τα χρεόγραφα και τις απαιτήσεις, προς το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.

$$\text{Αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας} = \frac{\text{Διαθέσιμα} + \text{Απαιτήσεις}}{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}}$$

Ο δείκτης αυτός δείχνει την ικανότητα της εταιρείας να μπορεί να ανταπεξέρθει στις υποχρεώσεις της μέσα από τα στοιχεία που μπορούν να ρευστοποιηθούν άμεσα. Ένας υψηλός αριθμός του αριθμοδείκτη αυτού, λόγω μεγάλων αποθεμάτων δεν αποδίδει ρευστότητα στην επιχείρηση. Συνεπώς, ο δείκτης άμεσης ρευστότητας συνίσταται ως καλύτερη ένδειξη της ικανότητας της επιχείρησης να ικανοποιεί τις υποχρεώσεις της. Επιπλέον, ο δείκτης αυτός δείχνει πόσες φορές καλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία.

2.1.3 Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων (Ratio of equity to total assets)

Η σχέση αυτή υποδεικνύει το ποσοστό του συνόλου του ενεργητικού μίας επιχείρησης, που έχει χρηματοδοτηθεί από τους ιδιοκτήτες ή τους μετόχους της. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται από τη διαίρεση των ιδίων κεφαλαίων με το συνολικό κεφάλαιο της επιχείρησης.

$$\text{Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων} = \frac{\text{Ιδία κεφάλαια}}{\text{Συνολικά κεφάλαια}}$$

Αποτελεί ένα εξίσου σπουδαίο δείκτη με αυτόν της ρευστότητας, καθώς αναδεικνύει την οικονομική ισχύ της επιχείρησης και αντικατοπτρίζει τη μακροχρόνια ρευστότητά της. Παρέχει ενδείξεις σχετικά με την ύπαρξη ή όχι πιέσεως για την εξόφληση των υποχρεώσεων της και φανερώνει το ποσοστό εξάρτησής της από τους φορείς της για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της. Ένας υψηλός δείκτης ιδίων κεφαλαίων, εκφράζει μικρή πιθανότητα οικονομικής δυσκολίας στην αποπληρωμή των υποχρεώσεων της, καλή δανειοληπτική ικανότητα και οικονομική ανεξαρτησία.

2.1.4 Αριθμοδείκτης μόχλευσης

Ο δείκτης μόχλευσης απασχολεί τη διοίκηση, τους μετόχους ή τους δανειστές της επιχείρησης για τη μελέτη της εξάρτησης της επιχείρησης από δανειακά κεφάλαια. Αποτελεί τη διαίρεση των ξένων κεφαλαίων με το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, συσχετίζοντας τις δύο αυτές μορφές κεφαλαίων.

$$\text{Αριθμοδείκτης μόχλευσης} = \frac{\text{Ξένα κεφάλαια}}{\text{Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων}}$$

Σκοπός του δείκτη είναι να μετρήσει το μείγμα των κεφαλαίων στον ισολογισμό και να συγκρίνει τα κεφάλαια που έχουν καταβληθεί από τους φορείς της, με αυτά που έχει δανειστεί η επιχείρηση. Όσο πιο μεγάλη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο πιο μεγάλη η χρήση δανειακών κεφαλαίων. Όσο περισσότερα είναι τα ξένα κεφάλαια, τόσο μεγαλύτερος είναι και ο κίνδυνος, για αυτό το έργο της διοίκησης είναι να διατηρήσει την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των δύο (Walsh σ.128).

2.2 Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας

Κατά κανόνα, όλες οι επιχειρήσεις έχουν σαν στόχο το κέρδος, συνεπώς δίνουν μεγάλη σημασία στο πόσο αποδοτική από άποψη κερδών υπήρξε αλλά και στις προοπτικές της για το μέλλον. Η αποδοτικότητα της επιχείρησης αντανακλά την ικανότητά της να πραγματοποιεί κέρδη και για τη μέτρησή της χρησιμοποιούνται διάφορα κριτήρια, όπως η παραγωγή, η πορεία του όγκου των πωλήσεων, τα κέρδη κ.α., τα οποία για να αποκτήσουν κάποια σημασία πρέπει να συσχετιστούν τόσο μεταξύ τους όσο και με άλλα μεγέθη της επιχείρησης. Οι δείκτες αποδοτικότητας, απαντούν σε ερωτήματα σχετικά με το αν τα κέρδη της επιχείρησης ήταν ικανοποιητικά, ποια ήταν η απόδοση από τις κύριες δραστηριότητες της, ποια ήταν η απόδοση των κεφαλαίων της κτλ., ενώ υπολογίζονται είτε με βάση τις πωλήσεις της, είτε με βάση της επενδύσεις της. Οι σημαντικότεροι δείκτες που θα αναλυθούν στην κατηγορία αυτή είναι οι αριθμοδείκτες μικτού και καθαρού περιθωρίου κέρδους, οι δείκτες αποδοτικότητας ενεργητικού και ιδίων κεφαλαίων (Νιάρχου σ.99).

2.2.1 Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους (Gross profit margin)

Ο δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους προκύπτει από τη διαίρεση των μικτών κερδών της χρήσης με τις καθαρές πωλήσεις αυτής και δείχνει το μικτό κέρδος που λαμβάνει μία επιχείρηση από τις πωλήσεις προϊόντων αξίας 100 Ευρώ. Αποτελεί πολύ σημαντικό δείκτη για εμπορικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις, καθώς παρέχει ένα μέτρο αξιολόγησης της αποδοτικότητας.

$$\text{Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους} = \frac{\text{Μεικτά Κέρδη}}{\text{Καθαρές πωλήσεις}} * 100$$

Ο δείκτης αυτός αποδεικνύει το πόσο αποτελεσματικά λειτουργεί μία επιχείρηση αλλά και τον τρόπο με τον οποίο καθορίζει τις τιμές της. Κάθε πετυχημένη επιχείρηση, οφείλει να έχει τέτοιο ποσοστό μικτού περιθωρίου κέρδους, που να της επιτρέπει την κάλυψη των λειτουργικών της εξόδων, ενώ ταυτόχρονα να της διασφαλίζει ένα ικανοποιητικό καθαρό κέρδος, σε σχέση με τις πωλήσεις και τα ίδια κεφάλαια που χρησιμοποιεί.

2.2.2 Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους (Net profit margin)

Ο αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους, δείχνει το ποσοστό του καθαρού κέρδους που επιτυγχάνεται από της πωλήσεις μίας επιχείρησης, δηλαδή από τις

λειτουργικές της δραστηριότητες. Αντίστοιχα με τον δείκτη μικτού κέρδους, ο δείκτη καθαρού κέρδους αφορά σε πωλήσεις προϊόντων αξίας 100 ευρώ και προκύπτει από τη διαίρεση των καθαρών κερδών προς τις καθарές πωλήσεις.

$$\text{Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{Καθαρές πωλήσεις}} * 100$$

Προσδιορίζει το ποσοστό καθαρού κέρδους που παραμένει στην εταιρεία μετά την αφαίρεση του κόστους των πωληθέντων προϊόντων και άλλων εξόδων από τις καθарές πωλήσεις. Αποτελεί έναν σπουδαίο δείκτη τόσο για τη διοίκηση όσο και για πολλούς αναλυτές, καθώς βασίζονται σε αυτόν για την πρόβλεψη των μελλοντικών καθαρών κερδών της επιχείρησης. Όσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό του δείκτη, τόσο πιο κερδοφόρα φαίνεται η επιχείρηση, ενώ ταυτόχρονα υποδηλώνεται η αποτελεσματική διαχείριση τόσο των σταθερών όσο και των μη λειτουργικών εξόδων της.

2.2.3 Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων (Return on equity)

Ο δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων αποτελεί έναν ακόμα σπουδαίο αριθμοδείκτη στη χρηματοοικονομική των επιχειρήσεων, καθώς απεικονίζει την απόλυτη απόδοση για τους μετόχους της, Υποδεικνύει την ικανότητά της να παράγει κέρδη και το ποσοστό επίτευξης του στόχου πραγματοποίησης ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος. Εκφράζεται από το πηλίκο της διαίρεσης των καθαρών κερδών με το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων

$$\text{Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων}}$$

Ο δείκτης αυτός αφορά τη χρήση των κεφαλαίων των φορέων της επιχείρησης μέσα σε αυτή. Ένας μεγάλος αριθμός αυτού του δείκτη, συνεπάγεται υψηλότερη τιμή της μετοχής και διευκόλυνση στη προσέλκυση νέων κεφαλαίων. Το αποτέλεσμα αυτό θα δώσει στην εταιρεία τη δυνατότητα να αναπτυχθεί, αν το επιτρέψουν και οι συνθήκες στην αγορά, προσφέροντάς της ευημερία και μεγαλύτερα κέρδη (Walsh σ.62).

2.2.4 Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού (Return on assets)

Με το δείκτη αυτό αξιολογείται και ελέγχεται η διοίκηση κάθε επιχείρησης και παρέχεται σε αυτή και στα επιμέρους τμήματά της η απαραίτητη υποδομή για να προσφέρει ικανοποιητική απόδοση κεφαλαίου. Ο δείκτης αυτός προκύπτει από τη διαίρεση των καθαρών κερδών προς το σύνολο του ενεργητικού.

$$\text{Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$$

Αποτυπώνει την ικανότητα της διοίκησης να απασχολεί το σύνολο του ενεργητικού της επιχείρησης και να το μετατρέπει σε πλεόνασμα, ώστε να μπορεί να επιζηήσει οικονομικά και την ίδια στιγμή να προσελκύει νέα κεφάλαια που να προσφέρονται για επενδύσεις. Επιτρέπει την παρακολούθηση της αποδοτικότητας της επιχείρησης σε βάθος χρόνου και τη σύγκρισή της με αντίστοιχες επιχειρήσεις του ίδιου τομέα.

2.3 Αριθμοδείκτες δραστηριότητας

Οι αριθμοδείκτες δραστηριότητας, προσδιορίζουν τον βαθμό με τον οποίο μια επιχείρηση χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τα περιουσιακά της στοιχεία και τα μετατρέπει σε ρευστά διαθέσιμα. Γενικά, όσο πιο εντατική είναι η χρήση των στοιχείων της, τόσο το καλύτερο για την επιχείρηση. Ωστόσο, εξετάζοντας τα δεδομένα της γίνονται διάφορες διαπιστώσεις. Ανάλογα με τη φύση μίας επιχείρησης, το απόθεμά της θα πρέπει να σχετίζεται με το ύψος των πωλήσεών της, ενώ το ποσοστό των απαιτήσεών της θα πρέπει να εξετάζεται σε σχέση με τις πιστωτικές της πωλήσεις. Επιπλέον, η ύπαρξη υψηλού ποσοστού ρευστών, μπορεί να δείχνει μια καλή πολιτική που εκμεταλλεύεται ευκαιρίες σε όχι και τόσο καλές περιόδους, ωστόσο τα μεγάλα ποσά ρευστών δεν αυξάνουν την μακροχρόνια κερδοφόρα δυναμικότητα της επιχείρησης. Είναι λοιπόν απαραίτητο, παράλληλα με τους αριθμοδείκτες ρευστότητας να προσδιορίζονται και οι δείκτες δραστηριότητας. Στην παρούσα διπλωματική θα αναλυθούν οι αριθμοδείκτες ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων και εξόφλησης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, οι αριθμοδείκτες ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων και ενεργητικού (Νιάρχου σ.69).

2.3.1 Αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων (Receivables turnover ratio)

Ο δείκτης ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων μετράται από το πηλίκο της διαίρεσης της αξίας των πιστωτικών πωλήσεων προς το μέσο όρο των απαιτήσεων μιας επιχείρησης. Ωστόσο αυτά τα στοιχεία πολλές φορές δεν υπάρχουν ή δεν αναφέρονται, οπότε συμπεριλαμβάνονται οι καθαρές πωλήσεις και το σύνολο των απαιτήσεων, όπως παρουσιάζονται στο τέλος της χρήσης.

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων} = \frac{\text{Κύκλος εργασιών}}{\text{Απαιτήσεις}}$$

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας εισπράξεως απαιτήσεων επιδεικνύει πόσες φορές, κατά μέσο όρο, εισπράττονται οι απαιτήσεις της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της χρήσης. Για να υπολογιστεί ο πραγματικός μέσος χρόνος που χρειάζεται μία επιχείρηση για να εισπράξει τις απαιτήσεις της από τους πελάτες της ή την μέση χρονική διάρκεια παραμονής των απαιτήσεων στην επιχείρηση, χρειάζεται να διαιρεθεί το σύνολο των ημερών του έτους με τον αριθμοδείκτη αυτό. Επομένως, όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης, τόσο λιγότερος είναι ο χρόνος παραμονής των αιτήσεων στην επιχείρηση και τόσο πιο αποδοτική είναι η διοίκηση

στην εισπρακτική διαδικασία. Η επιθυμητή διάρκεια παραμονής των απαιτήσεων είναι αυτή με τη μικρότερη δυνατή τιμή, όχι μόνο του κόστους της δέσμευσης κεφαλαίων, αλλά και εξαιτίας του κόστους ευκαιρίας, δηλαδή, της επένδυσής τους κάπου αλλού.

2.3.2 Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού (Asset turnover ratio)

Ο αριθμοδείκτης αυτός, αποτυπώνει το βαθμό χρήσης του ενεργητικού σε σχέση με τις πωλήσεις της επιχείρησης. Προκύπτει από τη διαίρεση των καθαρών πωλήσεων προς το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων που θα χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη των πωλήσεων.

$$\text{Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού} = \frac{\text{Καθαρές πωλήσεις}}{\text{Σύνολο ενεργητικού}}$$

Ένας υψηλός αριθμός του δείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού, δηλώνει ότι η επιχείρηση χρησιμοποιεί έντονα τα περιουσιακά της στοιχεία για να πραγματοποιήσει τις πωλήσεις. Πιο συγκεκριμένα, αποτελεί ένδειξη για το αν η επιχείρηση επενδύει υπερβολικά σε κεφάλαια, σε σχέση με το ύψος των πωλήσεων. Η παρακολουθήσει του δείκτη αυτού σε βάθος χρόνου, φανερώνει την πορεία της επιχείρησης σε σχέση με το βαθμό που έχει αξιοποιήσει τα περιουσιακά της στοιχεία.

2.4 Αριθμοδείκτες διάρθρωσης κεφαλαίων και βιωσιμότητας

Μέχρι στιγμής, εξετάστηκε μία επιχείρηση από τη σκοπιά των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων της και της ικανότητάς της να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες απαιτήσεις της. Η ανάλυση των αριθμοδεικτών διάρθρωσης κεφαλαίων και βιωσιμότητας στοχεύουν στον προσδιορισμό της οικονομικής κατάστασης μίας επιχείρησης σε βάθος χρόνου. Με τον όρο διάρθρωση των κεφαλαίων μίας επιχείρησης, εννοούμε τα διάφορα είδη και τις μορφές των κεφαλαίων που χρησιμοποιεί για τη χρηματοδότησή της. Η σπουδαιότητά του απορρέει από την ουσιαστική διαφορά μεταξύ των ιδίων (μόνιμων) και των δανειακών κεφαλαίων. Τα πρώτα, επωμίζονται τον κίνδυνο που έχει κάθε επιχείρηση, δεν έχουν ορισμένο χρόνο εξόφλησης και επειδή θεωρούνται μόνιμα, επενδύονται σε μακροχρόνιες επενδύσεις. Αντίθετα, τα δανειακά, εξοφλούνται προσαυξημένα με τόκους σε ορισμένο χρόνο, ενώ σε περίπτωση μη ανταπόκρισης της υποχρέωσης προς αυτά, θα πρέπει να ζημιωθούν τα ίδια. Οι παράγοντες που επηρεάζουν τις αποφάσεις μίας επιχείρησης για τη διάρθρωση των κεφαλαίων της είναι ο επιχειρηματικός κίνδυνος, η θέση της από άποψη φορολογίας και η ικανότητά της να αντλεί κεφάλαια με επωφελείς για αυτήν όρους (Νιάρχου σ.151).

2.5 Αριθμοδείκτες επενδύσεων

Οι δείκτες επενδύσεων χρησιμοποιούνται από τους επενδυτές προκειμένου να αξιολογήσουν και να αποφασίσουν εάν πρέπει να αγοράσουν, να πουλήσουν ή να διατηρήσουν την επένδυσή τους σε μία επιχείρηση. Η πλειοψηφία των επενδυτικών δεκτών σχετίζονται με την τρέχουσα τιμή των μετοχών της επιχείρησης λαμβάνοντας υπόψη μεγέθη από τον ισολογισμό και την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Ενδεικτικά, κάποιοι από αυτούς είναι τα κέρδη κατά μετοχή, έναν από τους πιο παραπλανητικούς δείκτες της χρηματοοικονομικής ανάλυση που αντανakλά την κερδοφόρα δυναμικότητα της επιχείρησης ανά μετοχή, και το μέρισμα κατά μετοχή που αφορά στο ποσοστό των κερδών που μοιράζονται στους μετόχους και αυτού που παρακρατείται από την επιχείρηση με τη μορφή αποθεματικών. Πρέπει επίσης να σημειωθεί, πως οι δείκτες αυτοί αφορούν μόνο τις επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο.

Κεφάλαιο 3: Ανάλυση Χρηματοοικονομικών επιδόσεων των επιχειρήσεων

Πραγματοποιείται χρηματοοικονομική ανάλυση για κάθε μία από τις εταιρείες που αναφέρθηκαν σε προηγούμενο κεφάλαιο (κεφάλαιο 1), χρησιμοποιώντας τους βασικότερους δείκτες κάθε κατηγορίας, για τους οποίους έγινε αναφορά στο κεφάλαιο 2. Η ανάλυση βασίστηκε στις οικονομικές εκθέσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εταιρειών για τα έτη 2018 έως 2022, οι οποίες είναι αναρτημένες στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο της χώρας μας (Γ.Ε.ΜΗ.).

3.1 Αριθμοδείκτες ρευστότητας και φερεγγυότητας

3.1.1 Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας

Η ανάλυση ξεκινά με τον υπολογισμό του δείκτη γενικής ρευστότητας. Όπως αναφέρθηκε προηγούμενα, ο δείκτης αυτός δείχνει το μέτρο ρευστότητας της επιχείρησης, καθώς επίσης και το περιθώριο ασφαλείας που διατηρεί η διοίκηση της, για να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει μία ανεπιθύμητη εξέλιξη στη ροή των κεφαλαίων κινήσεως. Στον πίνακα που ακολουθεί φαίνονται οι αριθμοδείκτες γενικής ρευστότητας για κάθε μία εταιρεία του δείγματος σε βάθος πενταετίας και ο μέσος όρος της, καθώς επίσης και ο μέσος όρος του κλάδου. Παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των εταιρειών, την εξεταζόμενη περίοδο, παρουσιάζει μέσο όρο του δείκτη μεγαλύτερο της μονάδας, γεγονός που αποδεικνύει μία καλή εικόνα ρευστότητας.

Δείκτης Γενικής Ρευστότητας						
	2018	2019	2020	2021	2022	ΜΟ
ΔΕΗ	0,71	0,64	0,98	1,40	1,40	1,03
NRG	1,09	0,95	0,87	1,11	1,31	1,06
Elpedison	1,48	1,13	0,62	0,88	1,07	1,04
Volton	1,56	1,36	1,41	1,07		1,35
Protergia	3,52	0,75	0,53	1,03	3,86	1,94
Έρων	1,36	1,22	1,18	1,07	1,67	1,30
ZeniΘ	1,85	1,88	1,57	1,32	1,11	1,55
Solar Energy	18,05	4,06	1,84	1,75	2,57	5,65
Volterra	0,98	0,87	0,90	0,75	1,45	0,99
We energy	2,27	1,56	1,46	1,36	1,69	1,67
ELINOIL	1,09	1,09	1,33	1,21	1,15	1,17
Efa Energy	3,12	1,49	1,87	1,18	1,47	1,83
Ελ. Ετ. Εν. κ ΦΑ	2,16	1,99	1,91	1,52	1,57	1,83
Watt&Volt	0,93	0,95	1,01	0,91	0,98	0,95
ΜΟ Κλάδου	2,87	1,42	1,25	1,18	1,64	1,67

Πίνακας 1: Αποτελέσματα δείκτη γενικής ρευστότητας

Πιο συγκεκριμένα, η εταιρεία ΔΕΗ, τα έτη 2018 και 2019 καταγράφει τιμές πολύ μικρότερες της μονάδας, ενώ το 2020 παρουσιάζει μια άνοδο της τιμής που δεν ξεπέρνα την μονάδα, όμως είναι πολύ κοντά σε αυτή. Το γεγονός αυτό, υποδεικνύει ότι δεν έχει ένα ικανοποιητικό περιθώριο ασφαλείας για την αντιμετώπιση ανεπιθύμητων εξελίξεων. Αντίθετα, το 2021 και το 2022 καταγράφει τιμές 1,40. Αυτό σημαίνει ότι για την κάλυψη 1ευρώ υποχρεώσεων, έχει στη διάθεσή της 1,40 ευρώ, παρουσιάζοντας επαρκή ρευστότητα.

Η NRG, παρουσιάζει ικανοποιητικά αποτελέσματα για τα έτη 2018, 2021 και 2022, με τιμές που ξεπερνούν τη μονάδα, σε αντίθεση με τα έτη 2019 και 2020 με τιμές 0,95 και 0,87 αντίστοιχα. Παρά τις πτωτικές τάσεις της τα έτη αυτά, κατάφερε να διατηρήσει τις τιμές της κοντά στη μονάδα και να τις αυξήσει σημαντικά, παρουσιάζοντας κατά μέσο όρο ικανοποιητική ρευστότητα.

Την ίδια πορεία με διαφορετικά νούμερα παρουσιάζει και η Protergia, με τις τιμές της το 2019 και 2020 να είναι ιδιαίτερα χαμηλές. Στη συνέχεια παρουσιάζει μια άνοδο το 2021, ξεπερνώντας ελάχιστα τη μονάδα, ενώ το επόμενο έτος καταγράφει την υψηλότερη τιμή της πενταετίας για τα δεδομένα της. Οι τιμές της παρουσιάζουν ικανοποιητική ρευστότητα με εξαίρεση τα έτη 2019 και 2020.

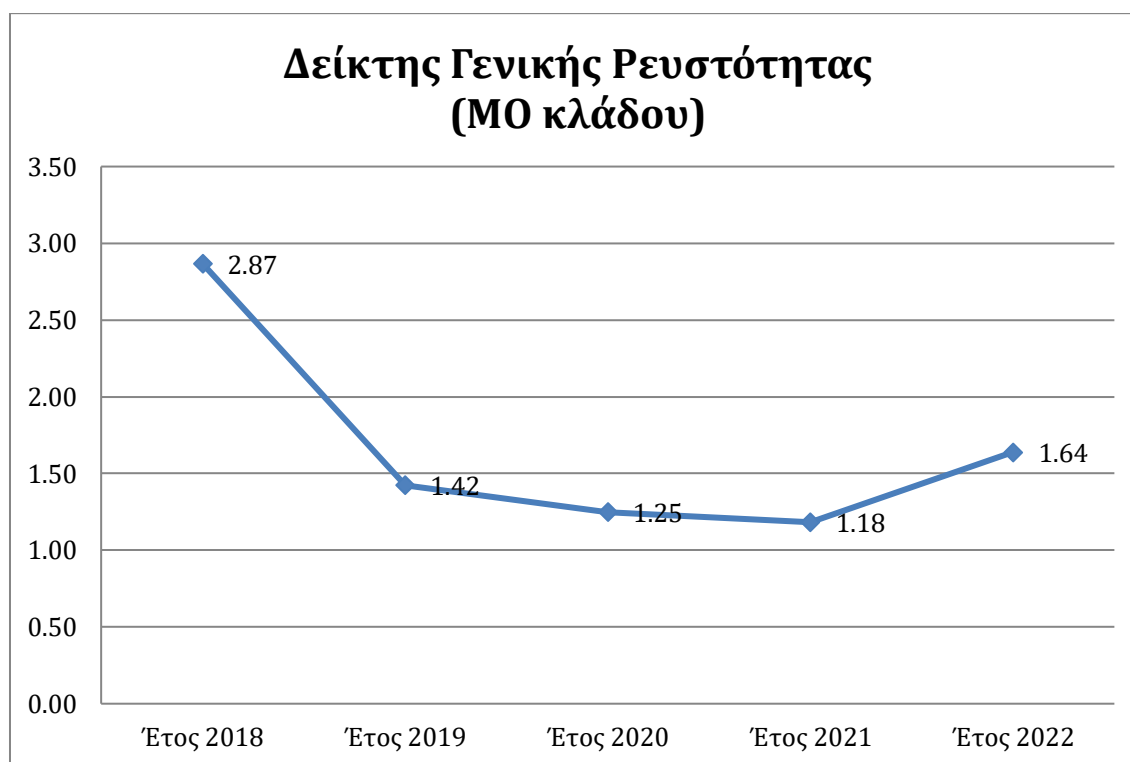
Στο δείκτη γενικής ρευστότητας η Elpedison, σημειώνει πτώση τα έτη 2018 έως 2020 και άνοδο τα δύο επόμενα έτη. Ο μέσος όρος της κατά την εξεταζόμενη περίοδο έχει τιμή 1,04, η οποία δείχνει οριακό περιθώριο ασφαλείας, ενώ το 2020 και το 2021 παρουσιάζει προβλήματα ρευστότητας.

Η Volterra, τα πρώτα 4 χρόνια, έχει τιμές μικρότερες της μονάδας, δείχνοντας αδυναμία στην αντιμετώπιση των υποχρεώσεών της, ενώ το 2022 παρουσιάζει τιμή 1,45 η οποία είναι αρκετά ικανοποιητική. Αντίστοιχα, η watt&volt, εμφανίζει τιμές μικρότερες της μονάδας με εξαίρεση το έτος 2020, που κατέγραψε οριακή τιμή 1,01. Παρόλα αυτά, ο μέσος όρος των δύο αυτών εταιρειών είναι μικρότερος της μονάδας, γεγονός που υποδεικνύει την μικρή ρευστότητά τους.

Αντίθετα, οι Volton, Ήρων, ZeniΘ, We Energy, Ελινόιλ, Efa Energy, Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας και Φυσικού Αερίου και Solar energy καθόλη τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου παρουσιάζουν τιμές του δείκτη μεγαλύτερες της μονάδας. Όλες οι εταιρείες φαίνεται να έχουν επαρκή ρευστότητα για την κάλυψη των υποχρεώσεών τους, παρέχοντας ασφάλεια στους πιστωτές τους. Αξίζει όμως να επιστήσομε την προσοχή μας στην Solar Energy, η οποία το έτος 2018 σημείωσε τιμή ρεκόρ 18,05, φανερώνοντας την εξαιρετική της ικανότητα, να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της. Τα επόμενα χρόνια εμφανίζει μια καθοδική πορεία, παρόλα αυτά η τιμές της κάθε χρόνο ξεπερνούν την μονάδα.

Γενικά, κατά τη διάρκεια της πενταετίας οι μεγαλύτερες τιμές του δείκτη παρουσιάζονται το έτος 2018, με όλες τις εταιρείες εκτός από την Volterra και την Watt&Volt να έχουν τιμές μεγαλύτερες της μονάδας. Στη συνέχεια μέχρι το 2021 οι εταιρείες παρουσιάζουν καθοδική πορεία, η οποία συνεπάγεται τη μειωμένη ρευστότητα τους σε σχέση με το 2018, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει απαραίτητα ότι δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Το 2022, οι τιμές του δείκτη είναι και πάλι ανοδικές, με όλες τις εταιρείες, πλην της

Watt&Volt, να εμφανίζουν επαρκή ρευστότητα. Η ρευστότητα των εταιρειών κατά μέσο όρο φαίνεται και στο γράφημα που ακολουθεί.

Σχήμα 6: Γράφημα μέσου όρου κλάδου για το δείκτη γενικής ρευστότητας

3.1.2 Αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας

Η διαφοροποίηση του δείκτη άμεσης ρευστότητας από τον δείκτη γενικής ρευστότητας έγκειται στα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία της εταιρείας. Σε αντίθεση με το δείκτη γενικής ρευστότητας, στο δείκτη άμεσης ρευστότητας, δεν περιλαμβάνονται τα αποθέματα της εταιρείας, ενώ η διαφορά τους αποτελεί ένδειξη ότι υπάρχουν αυξημένα αποθέματα. Στην παρούσα εργασία, επτά από τις εξεταζόμενες εταιρείες δεν έχουν αποθέματα με αποτέλεσμα οι δύο αυτοί δείκτες να ταυτίζονται. Οι εταιρείες αυτές είναι οι Volton, Protergia, Volterra, We Energy, Efa Energy, Watt&Volt και η Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας και Φυσικού Αερίου.

Όσον αφορά την ΔΕΗ, παρατηρούμε ότι η τιμή του δείκτη άμεσης ρευστότητας είναι μικρότερη σε σχέση με το δείκτη γενικής ρευστότητας, με ιδιαίτερα χαμηλές τιμές το 2018 και 2019. Το γεγονός αυτό υποδεικνύει ότι η εταιρεία τις συγκεκριμένες περιόδους έχει αυξημένα αποθέματα, με αποτέλεσμα τα αμέσως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της να μην επαρκούν για να καλύψουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Η επιχείρηση εξαρτάται από τις μελλοντικές τις πωλήσεις, προκειμένου να αποκτήσει επαρκή ρευστότητα.

Για την NRG παρατηρούμε ότι οι τιμές του δείκτη είναι ελάχιστα μειωμένες σε σχέση με το δείκτη γενικής ρευστότητας, γεγονός που φανερώνει ότι τα αποθέματά της δεν παίζουν σημαντικό ρόλο στην ρευστότητά της. Η εταιρεία, τα έτη 2018, 2021 και 2022 φαίνεται να

μπορεί να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της καθώς η τιμή του δείκτη ξεπερνά τη μονάδα.

Αντίστοιχα και η Elpedison, δεν παρουσιάζει μεγάλες αποκλίσεις στις τιμές των δύο αυτών δεικτών. Τα πρώτα δύο έτη της εξεταζόμενης περιόδου, οι τιμές της ξεπερνούν τη μονάδα, με αποτέλεσμα η εταιρεία να έχει ρευστότητα και να μπορεί να εξοφλεί τις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Τα 2020, εμφανίζει μία κατακόρυφη πτώση της τάξης του 50% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Παρά την καθοδική της πορεία, τα επόμενα έτη φαίνεται να ανέρχεται με σταδιακά βήματα χωρίς όμως οι τιμές της να ξεπερνούν τη μονάδα.

Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας						
	2018	2019	2020	2021	2022	ΜΟ
Δεη	0,54	0,48	0,91	1,29	1,27	0,90
NRG	1,03	0,92	0,86	1,11	1,30	1,05
Elpedison	1,32	1,02	0,54	0,84	0,97	0,94
Volton	1,56	1,36	1,41	1,07		1,35
Protergia	3,52	0,75	0,53	1,03	3,86	1,94
Ήρων	1,34	1,19	1,16	1,06	1,65	1,28
ZeniΘ	1,85	1,88	1,57	1,31	1,11	1,54
Solar Energy	16,46	3,61	1,46	1,18	2,05	4,95
Volterra	0,98	0,87	0,90	0,75	1,45	0,99
We energy	2,27	1,54	1,46	1,36	1,69	1,66
ELINOIL	0,89	0,94	1,01	1,09	1,09	1,00
Efa Energy	3,12	1,49	1,87	1,18	1,47	1,83
Ελ. Ετ. Εν. κ ΦΑ	2,16	1,99	1,91	1,52	1,56	1,83
Watt&Volt	0,93	0,95	1,01	0,91	0,98	0,95
ΜΟ κλάδου	2,71	1,36	1,19	1,12	1,57	1,59

Πίνακας 2: Αποτελέσματα δείκτη άμεσης ρευστότητας

Για την Ήρων και την Solar Energy, οι τιμές δεν διαφέρουν πολύ και κυρίως δεν πέφτουν κάτω από τη μονάδα καθόλη τη διάρκεια της πενταετίας. Πρόκειται για δύο εταιρείες όπου τα αποθέματα φαίνεται να μην επηρεάζουν την ρευστότητά τους, ενώ ταυτόχρονα έχουν πολύ καλή ικανότητα εξόφλησης των τρεχουσών υποχρεώσεών του.

Η εταιρεία Elinoil, σημειώνει ανοδική πορεία σε βάθος πενταετίας στους δείκτες ρευστότητας. Παρόλο που να αποθέματά της παίζουν ένα σημαντικό ρόλο στην ρευστότητά της, καταφέρνει να διατηρεί τις τιμές κοντά στη μονάδα τα έτη 2018 και 2019, ενώ τα επόμενα έτη την ξεπερνά. Το γεγονός αυτό φανερώνει μια καλή ρευστότητα της επιχείρησης, με καλή ικανότητα εξόφλησης των τρεχουσών υποχρεώσεων.

Τέλος, η εταιρεία ZeniΘ, τα πρώτα δύο χρόνια της περιόδου που εξετάζεται, δεν παρουσιάζει αποθέματα, ενώ τα επόμενα τρία χρόνια κατέχει αποθέματα που δεν επηρεάζουν σχεδόν καθόλου τον δείκτη άμεσης ρευστότητας. Η εταιρεία έχει μία πτωτική τάση στο δείκτη, χωρίς όμως να πέφτει από τη μονάδα, έχοντας πάντα επαρκή ρευστότητα για την εξόφληση των υποχρεώσεών της.

3.1.3 Αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων

Ο δείκτης ιδίων κεφαλαίων εκφράζει το ποσοστό του συνόλου των ενεργητικών στοιχείων μίας επιχείρησης, που έχει χρηματοδοτηθεί από τους φορείς της. Όσο πιο μεγάλος είναι ο δείκτης τόσο πιο ανεξάρτητη είναι η εταιρεία και τόσο μικρότερος είναι ο κίνδυνος να μην ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της. Τα αποτελέσματα για τις εταιρείες του δείγματος απεικονίζονται στον πίνακα 2. Παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των εταιρειών, παρουσιάζουν πτώση της τιμής του δείκτη κατά τη διάρκεια της πενταετίας, με κάποιες από αυτές να ανακάμπτουν το 2022. Επιπλέον, οι τιμές του δείκτη είναι μικρότερες του 0,5 γεγονός που υποδεικνύει ότι οι υποχρεώσεις τους είναι περισσότερες από τα ίδια κεφάλαιά τους και ότι έχουν περιορισμένη ανεξαρτησία ως επιχειρήσεις.

Δείκτης Ιδίων Κεφαλαίων						
	2018	2019	2020	2021	2022	ΜΟ
Δεη	0,28	0,21	0,20	0,35	0,36	0,28
NRG	0,18	0,09	0,02	0,10	0,08	0,09
Elpedison	0,19	0,14	0,17	0,19	0,28	0,19
Volton	0,26	0,14	0,14	0,01		0,14
Protergia	0,72	0,13	0,12	0,03	0,77	0,35
Ήρων	0,36	0,28	0,28	0,07	0,15	0,23
ZeniΘ	0,26	0,27	0,25	0,20	0,11	0,22
Solar Energy	0,97	0,91	0,60	0,51	0,57	0,71
Volterra	0,30	0,22	0,22	0,07	0,30	0,22
We energy	0,57	0,47	0,20	0,08	0,41	0,35
ELINOIL	0,25	0,25	0,32	0,28	0,16	0,25
Efa Energy	0,44	0,07	0,28	0,10	0,24	0,22
Ελ. Ετ. Εν. κ ΦΑ	0,32	0,25	0,26	0,19	0,25	0,25
Watt&Volt	0,09	0,08	0,13	0,07	0,09	0,09
ΜΟ κλάδου	0,37	0,25	0,23	0,16	0,29	0,26

Πίνακας 3: Αποτελέσματα δείκτη ιδίων κεφαλαίων

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του πίνακα, η εταιρεία με τις μεγαλύτερες τιμές του δείκτη είναι η Solar Energy. Η εταιρεία αυτή, εμφανίζει τιμή δείκτη 0,97 το 2018. Αυτό σημαίνει ότι για κάθε €1 χρηματοδότησης, τα €0,97 προέρχονται από τους φορείς της. Η πιο χαμηλή τιμή του δείκτη σημειώθηκε το 2021 και έπειτα παρουσιάστηκε μία μικρή αύξηση το 2022. Παρόλα αυτά, η τιμή δεν έπεσε ποτέ κάτω από το 0,5 γεγονός που υποδεικνύει ότι η επιχείρηση είναι αρκετά ανεξάρτητη.

Η εταιρεία με τις χαμηλότερες τιμές του δείκτη είναι η Watt&Volt, η οποία καθόλη τη διάρκεια της πενταετίας ξεπερνά την τιμή 0,10 μόνο το έτος 2020. Οι τιμές του δείκτη είναι υπερβολικά πολύ χαμηλές και δείχνουν ότι η εταιρεία εξαρτάται σε μεγάλο ποσοστό από τους δανειστές της, με αποτέλεσμα η θέση της να είναι πολύ επισφαλής. Θα μπορούσαμε

να πούμε ότι η κατάσταση αυτή εξηγεί σε ένα βαθμό την εξαγορά της από τον όμιλο Μυτιληναίο.

Μία ακόμα εταιρεία με ιδιαίτερα μικρές τιμές και πτωτικές τάσεις είναι η NRG. Το 2018 παρουσίασε τιμή 0,18, η οποία την αμέσως επόμενη χρονιά μειώθηκε στο μισό. Το 2021 είχε μία αύξηση κατά 0,8 σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, ενώ το 2022 η τιμή της έπεσε ξανά στο 0,8.

Η Protergia το 2018 σημείωσε τιμή 0,72 η οποία υποδηλώνει την οικονομική της δύναμη και αντανakλά την ρευστότητά της. Παρόλα αυτά, την επόμενη χρονιά, η τιμή του δείκτη είναι πολύ χαμηλότερη (0,13) και διατηρείται στα ίδια επίπεδα έως το 2022, όπου εκτοξεύεται στα ύψη ξανά.

Η Ήρων και η Volterra καθόλη τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου έχουν τιμές μικρότερες του 0,5 και παρουσιάζουν καθοδική πορεία. Ξεκινούν με τιμές 0,36 και 0,3 αντίστοιχα το 2018 και για τα επόμενα δύο έτη διατηρούν σταθερές τις τιμές του δείκτη στα 0,28 και 0,22 αντίστοιχα.. Το 2021 παρουσιάζουν τη χαμηλότερη τιμή τους (0,07), ενώ το επόμενο έτος η πρώτη αυξάνει αυτή τη τιμή της στο 0,15 και η δεύτερη στο 0,3. Τα δεδομένα αυτά συνεπάγονται την περιορισμένη οικονομική τους ανεξαρτησία.

Η ΔΕΗ είναι επίσης μία εταιρεία με χαμηλές τιμές δείκτη και κατά συνέπεια μικρή ανεξαρτησία. Το 2018, εμφανίζει δείκτη 0,28 και ακολουθεί μια πτωτική πορεία μέχρι το 2020. Το 2021 και το 2022 η τιμή του δείκτη αυξάνεται ελάχιστα στο 0,35 και 0,36 αντίστοιχα.

Η πορεία της Efa Energy παρουσιάζει συνεχείς αυξομειώσεις. Το 2018 έχει τιμή δείκτη 0,44 και το 2019 πέφτει κατακόρυφα στο 0,07, ενώ την αμέσως επόμενη χρονιά αυξάνεται στο 0,28. Το έτος 2021, η τιμή μειώνεται αισθητά στο 0,10 για να αυξηθεί ξανά στο 0,24 το έτος 2022.

Καθοδική πορεία καταγράφει η We Energy κατά τα τέσσερα πρώτα χρόνια της περιόδου που εξετάζεται με την τιμή του δείκτη να ξεκινά από 0,57 το 2018 και να φτάνει τη κατώτατη τιμή 0,08 το 2021. Αντίθετα, το επόμενο έτος η τιμή του δείκτη εκτοξεύεται στο 0,41. Η εταιρεία φαίνεται να έχει ανεξαρτησία μόνο κατά το έτος 2018, καθώς ο δείκτης ξεπερνά το 0,5.

Η Elpedison, είναι μία ακόμα εταιρεία που δεν στηρίζεται στα δικά της κεφάλαια. Ο δείκτης ιδίων κεφαλαίων κυμαίνεται από τιμή 0,14 έως 0,19 τα έτη 2018 έως 2021, ενώ το 2022 καταγράφει τη μεγαλύτερη τιμή της πενταετίας που είναι 0,28.

Η Volton το 2018 έχει τιμή δείκτη 0,26 και τα δύο επόμενα χρόνια πέφτει και παραμένει σταθερή στο 0,14. Το έτος 2021, παρατηρούμε μία κατακόρυφη πτώση στο 0,01 η οποία δείχνει ότι τα ίδια κεφάλαιά της επιχείρησης είναι πολύ λίγα σε σχέση με τις υποχρεώσεις της.

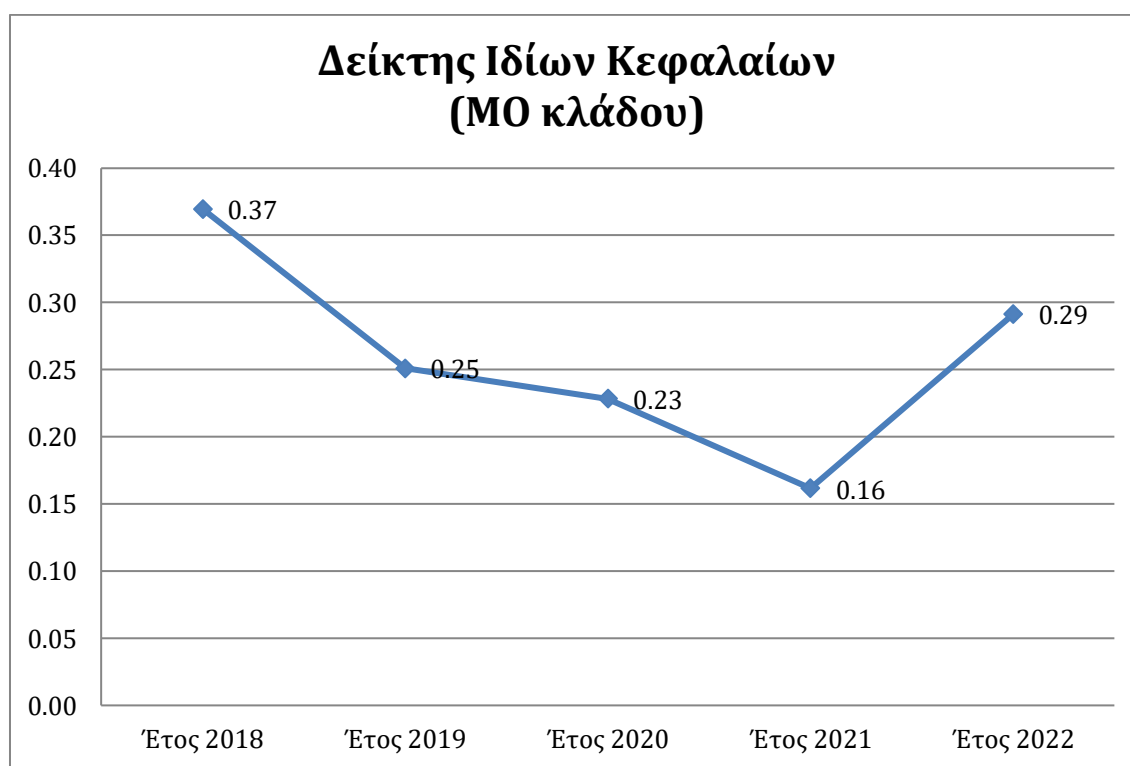
Η πορεία της ZeniΘ κατά τα τρία πρώτα χρόνια της μελέτης είναι σχεδόν σταθερή, με την εταιρεία να καταγράφει τιμές δείκτη από 0,25 έως 0,27. Το 2021, καταγράφει μια μικρή πτώση στο 0,20, ενώ το 2022 η τιμή του δείκτη μειώνεται αισθητά στο 0,11. Πρόκειται λοιπόν για μία ακόμα εταιρεία, όπου η τιμή του δείκτη έχει πτωτικές τάσεις, δεν ξεπερνά το 0,5 και κατά συνέπεια δεν έχει μεγάλη ανεξαρτησία.

Αντίστοιχα, η Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας και Φυσικού Αερίου, παρουσιάζει κάθοδο στις τιμές του δείκτη. Ξεκινά το 2018 με την υψηλότερη τιμή της στο 0,36 και τα επόμενα

χρόνια πέφτει σταδιακά, καταγράφοντας το 2021 την κατώτατη τιμή της στο 0,19. Την αμέσως επόμενη χρονιά, η τιμή αυξάνεται ελάχιστα στο 0,25.

Τέλος, η Elinoil, είναι μια εταιρεία που διατηρεί σχετικά σταθερές τις τιμές του δείκτη χωρίς όμως να ξεπερνούν το 0,5. Πιο αναλυτικά, τα έτη 2018 και 2019 η τιμή του δείκτη μένει σταθερή στο 0,25, ενώ την επόμενη χρονιά η τιμή του ανεβαίνει μόλις 0,7 μονάδες. Το 2021, μειώνεται ελάχιστα στο 0,28 και το 2022 καταγράφει την χαμηλότερη τιμή του στο 0,16.

Στο γράφημα που ακολουθεί απεικονίζονται τα αποτελέσματα του κλάδου κατά μέσο όρο κατά τη διάρκεια της πενταετίας. Παρατηρούμε ότι η τιμή του δείκτη είναι πτωτική έως το 2021 όπου παρουσιάζει τοπικό ελάχιστο και αυξάνεται σημαντικά το επόμενο έτος. Οι επιχειρήσεις του κλάδου, έως το 2021 φαίνεται να βασίζονται κάθε χρόνο και λιγότερο σε δικά τους κεφάλαια, αυξάνοντας τον κίνδυνο να μην μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Σχήμα 7: Γράφημα μέσου όρου κλάδου για το δείκτη ιδίων κεφαλαίων

3.1.4 Αριθμοδείκτης μόχλευσης

Ο δείκτης μόχλευσης δείχνει το ρόλο που παίζουν τα ξένα κεφάλαια στην επιχείρηση, καθώς επίσης και την ασφάλεια που παρέχει η επιχείρηση στους δανειστές της. Στον πίνακα που ακολουθεί απεικονίζονται τα αποτελέσματα για τις εταιρείες του δείγματος. Παρατηρούμε ότι όλες οι τιμές, με εξαίρεση ελάχιστες περιπτώσεις, είναι μεγαλύτερες της μονάδας, γεγονός που φανερώνει ότι οι πιστωτές παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο για τις περισσότερες εταιρείες.

Πιο αναλυτικά, η Volton, καταγράφει αυξητικές τάσεις στην τιμή του δείκτη ξεκινώντας από 2,79 το 2018 και φτάνοντας το 101,12 το 2021. Αυτό αποτελεί ένδειξη υπερδανεισμού και παροχή μικρής ασφάλειας στους πιστωτές της, καθώς σε κάθε €1 ιδίων κεφαλαίων αντιστοιχούν €101,12 ξένων κεφαλαίων.

Μία ακόμα εταιρεία με ιδιαίτερα υψηλές τιμές δείκτη είναι η NRG. Το 2018 η τιμή του δείκτη είναι 4,57 και αυξάνεται ταχύτατα, ώσπου το 2020, καταγράφει ανώτατη τιμή 43,5. Το επόμενο έτος η τιμή αυτή έχει μειωθεί αισθητά στο 10,96 ενώ το 2022 αυξάνεται ελάχιστα στο 12,31. Οι τιμές αυτές του δείκτη υποδηλώνουν ότι η επιχείρηση χρησιμοποιεί σημαντικό ποσοστό ξένων πόρων.

Η ΔΕΗ και η Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας και Φυσικού Αερίου, αποτελούν εταιρείες που έχουν μικρές αυξομειώσεις στις τιμές του δείκτη αυτού. Η πρώτη ξεκινά με τιμή 2,52 το 2018 η οποία αυξάνεται μέχρι το 2020 στο 3,88, ενώ τα επόμενα δύο έτη παρουσιάζει πτώση της τάξης του 50%. Αντίθετα, η δεύτερη εταιρεία, τα τρία πρώτα έτη της μελέτης, διατηρεί τις τιμές σχεδόν σταθερά από 2,17 έως 2,87 ενώ το 2021 παρουσιάζει αύξηση κατά σχεδόν 50% και φτάνει το 4,20. Έπειτα την επόμενη χρονιά, παρουσιάζει μία μείωση και επανέρχεται στα επίπεδα του 2020.

Η Protergia, το 2018 και το 2023 εμφανίζει τιμές του δείκτη μικρότερες της μονάδας, οπότε τις χρονιές αυτές, τα ίδια κεφάλαια υπερέχουν των ξένων και η εταιρεία παρέχει ασφάλεια στους πιστωτές της. Αντίθετα, τα ενδιάμεσα έτη, η τιμή του δείκτη είναι υπερβολικά πολύ μεγαλύτερη της μονάδας με το 2021 να αξίζει το 32,5.

Δείκτης Μόχλευσης						
	2018	2019	2020	2021	2022	ΜΟ
Δεη	2,52	3,75	3,88	1,85	1,76	2,75
NRG	4,57	10,47	43,50	10,96	12,31	16,36
Elpedison	4,40	6,11	4,88	4,18	2,62	4,44
Volton	2,79	6,17	6,24	101,12		29,08
Protergia	0,40	8,50	9,16	32,54	0,30	10,18
Ήρων	1,79	2,57	2,59	13,33	5,51	5,16
ZeniΘ	2,92	2,67	3,08	4,02	7,79	4,10
Solar Energy	0,03	0,10	0,66	0,95	0,74	0,50
Volterra	2,33	3,46	3,56	14,68	2,32	5,27
We energy	0,74	1,11	3,88	10,97	1,44	3,63
ELINOIL	2,98	3,04	2,11	2,53	5,07	3,15
Efa Energy	1,29	14,08	2,57	9,39	3,11	6,09
Ελ. Ετ. Εν. κ ΦΑ	2,17	2,96	2,87	4,20	2,99	3,04
Watt&Volt	10,48	11,53	6,67	13,84	9,93	10,49
ΜΟ κλάδου	2,82	5,47	6,83	16,04	4,30	7,09

Πίνακας 4: Αποτελέσματα δείκτη μόχλευσης

Η εταιρεία Watt&Volt εμφανίζει πολύ υψηλές τιμές καθόλη τη διάρκεια της περιόδου που εξετάζεται, με ανώτατη τιμή 13,84 το 2021. Το 2018 και 2019 είχε τιμές δείκτη 10,48 και 11,53 αντίστοιχα, ενώ την αμέσως επόμενη χρονιά έπεσε στο 6,67. Σε σχέση με το

2021, το 2022 παρουσίασε μία μικρή πτώση στο 9,93. Για την εταιρεία αυτή, για κάθε €1 ιδίου κεφαλαίου αντιστοιχούν κατά μέσο όρο €10,49 ξένων κεφαλαίων.

Ο δείκτης μόχλευσης, για την Elpedison, παραμένει στα ίδια επίπεδα, με τιμή κοντά στο 4,4 για τα έτη 2018 έως 2021, με εξέταση το έτος 2019, όπου η τιμή του είναι αυξημένη κατά 2 μονάδες περίπου. Το έτος 2022, ο δείκτης είναι σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα, καταγράφοντας τιμή 2,62. Παρά τη σημαντική μείωση του δείκτη, η εταιρεία εξακολουθεί να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από ξένα κεφάλαια.

Η μοναδική εταιρεία στην οποία τα ίδια κεφάλαια υπερέχουν των ξένων και καταγράφει τιμές μικρότερες τις μονάδας σε όλη την πενταετία είναι η Solar energy. Η εταιρεία αυτή το 2018 καταγράφει σχεδόν μηδενική τιμή δείκτη (0,03), ενώ αυξάνεται σταδιακά. Μεγαλύτερη τιμή, παρουσιάζει το έτος 2021 (0,95), πιθανότατα μετά από κάποιο δανεισμό, χωρίς όμως να ξεπερνά την μονάδα, προσφέροντας ασφάλεια στους δανειστές της.

Χαμηλά επίπεδα δείκτη παρουσίασε το 2018 και η εταιρεία We energy, με τιμή 0,74. Παρόλα αυτά, τα επόμενα έτη η τιμή αυτή αυξήθηκε σταδιακά με κορύφωση το 2021 και τιμή 10,97. Το 2022, ο δείκτης αυτός μειώθηκε κατακόρυφα και έφτασε κοντά στη μονάδα με τιμή 1,44.

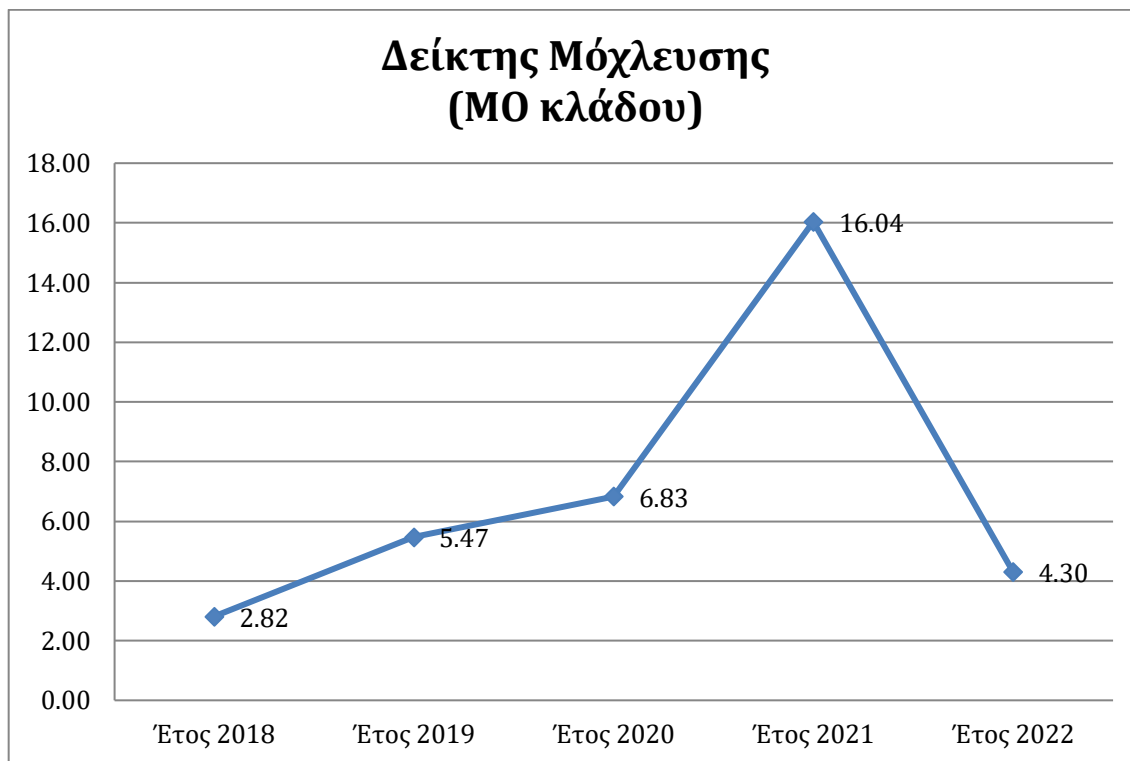
Η εταιρείες Volterra και Έρων, ξεκινούν την καταγραφή τους με τιμές 2,33 και 1,79 αντίστοιχα το 2018, οι οποίες αυξάνονται μόλις κατά μία μονάδα τα επόμενα δύο έτη. Το 2021 η τιμή του δείκτη κλιμακώνεται στο 14,68 και 13,33 αντίστοιχα, ενώ το επόμενο έτος πέφτει στο 2,32 και 5,51. Πρόκειται για δύο ακόμα εταιρείες, όπου το 2021 παρουσιάζουν υπερβολική αύξηση του δείκτη και κατά συνέπεια ένδειξη υπερδανεισμού.

Η πορεία του δείκτη για την εταιρεία ZeniΘ είναι ανοδική καθόλη τη διάρκεια της πενταετίας. Ξεκινάει το 2018 με τιμή 2,92 και αυξάνεται σταδιακά έως το 7,79 το 2022. Κάθε €1 ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας αντιστοιχεί κατά μέσο όρο σε €4,10 δανειακών κεφαλαίων.

Η εταιρεία Elinoil, δεν παρουσιάζει μεγάλες αυξομειώσεις στην τιμή του δείκτη μόχλευσης. Οι τιμές τις κυμαίνονται από 2,11 έως 3,04 τα πρώτα τέσσερα έτη, ενώ το 2022 η τιμή είναι αυξημένη κατά 2 μονάδες, αγγίζοντας το 5,07.

Τέλος, η Efa Energy, καταγράφει απότομες εναλλαγές στην τιμή δείκτη μόχλευσης. Το 2018 εμφανίζει τιμή 1,29 και το αμέσως επόμενο έτος 14,08. Έπειτα, το 2020 μειώνεται στο 2,57 για να ανέβει ξανά στο 9,39 το 2021, ενώ το 2022 καταγράφει ξανά μικρότερη τιμή δείκτη στο 3,11.

Τα αποτελέσματα του κλάδου κατά μέσο όρο φαίνονται στο σχήμα 8. Οι επιχειρήσεις του κλάδου εμφανίζουν τιμές κατά μέσο όρο αρκετά υψηλότερες της μονάδας και με αυξανόμενη τάση έως το 2021, γεγονός που υποδεικνύει ότι εξαρτώνται όλο και περισσότερο από ξένα κεφάλαια. Το έτος αυτό η πλειοψηφία των εταιρειών παρουσιάζουν αυξημένες τιμές δείκτη, με την Voltvon, την Protergia και τη Volterra να αυξάνουν τον μέσο όρο σημαντικά. Η κατάσταση αυτή φαίνεται να περιορίζεται το επόμενο έτος με την τιμή του δείκτη να παρουσιάζει σημαντική μείωση.

Σχήμα 8: Γράφημα μέσου όρου κλάδου για το δείκτη μόχλευσης

3.2 Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας

3.2.1 Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους

Ένας πολύ σημαντικός δείκτης, όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενο κεφάλαιο, είναι αυτός του μικτού περιθωρίου κέρδους, καθώς συσχετίζει τις πωλήσεις μίας εταιρείας με το κόστος των πωληθέντων. Αποτελεί ένδειξη αξιολόγησης της αποδοτικότητας της επιχείρησης αλλά και της πολιτικής των τιμών της. Δεν υπάρχει ιδανική τιμή για το δείκτη αυτό, ωστόσο ένας υψηλός αριθμός του δείκτη, υποδηλώνει την αποδοτική μετατροπή των πωλήσεων μίας επιχείρησης σε κέρδη. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του δείκτη για τις εξεταζόμενες επιχειρήσεις

Η ΔΕΗ είναι μία εταιρεία, η οποία το 2018 και το 2019, εμφανίζει αρνητική τιμή του δείκτη. Αυτό σημαίνει ότι το κόστος των πωληθέντων υπερβαίνει τις συνολικές πωλήσεις, ενώ ταυτόχρονα, αποτελεί ένδειξη ότι η επιχείρηση έχει κάνει επενδύσεις, οι οποίες δεν δικαιολογούν τον όγκο των πωλήσεων της και αυξάνουν το κόστος παραγωγής. Τα επόμενα τρία έτη η τιμή του δείκτη ανεβαίνει σταδιακά, με την τιμή του να φτάνει το 6,85 το 2022.

Ο δείκτης μικτού κέρδους για την εταιρεία NRG παίρνει διάφορες τιμές κατά τη διάρκεια της πενταετίας. Ξεκινά με 7,61 το 2018 και πέφτει στο 2,88 την επόμενη χρονιά. Το 2020 ανεβαίνει ξανά στο 5,37, ενώ το 2021 εμφανίζει αρνητική τιμή -2,56. Τέλος το 2022

παίρνει μία αύξηση και καταγράφει τιμή 4,68. Παρόλα αυτά οι τιμές τις κυμαίνονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

Δείκτης Μικτού περιθωρίου Κέρδους						
	2018	2019	2020	2021	2022	ΜΟ
Δεη	-17,47	-49,06	2,17	3,08	6,85	-10,89
NRG	7,61	2,88	5,37	-2,56	4,68	3,60
Elpedison	0,35	1,64	5,31	6,81	7,50	4,32
Volton	37,81	24,19	25,25	5,00		23,06
Έρων	3,21	1,91	1,23	-0,33	6,57	2,52
ZeniΘ	13,67	12,84	16,81	9,20	8,65	12,24
Solar Energy	47,30	31,86	32,94	24,91	17,90	30,98
Volterra	4,28	0,16	4,21	-9,37	2,76	0,41
We energy	57,75	24,07	4,49	5,23	9,62	20,23
ELINOIL	1,94	2,47	3,48	2,94	1,81	2,53
Efa Energy	37,81	46,95	50,80	28,15	23,20	37,38
Ελ. Ετ. Εν. κ ΦΑ	11,66	10,58	15,32	8,25	8,73	10,91
Watt&Volt	8,55	8,28	11,63	8,02	13,10	9,91
ΜΟ κλάδου	16,50	9,14	13,77	6,87	9,28	11,11

Πίνακας 5: Αποτελέσματα δείκτη μικτού περιθωρίου κέρδους

Η Elpedison, καθόλη τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου καταγράφει ανοδική πορεία και εμφανίζει θετικές τιμές. Ξεκινά με ποσοστό 0,35 το 2018 το οποίο ανέρχεται στο 7,5 μέχρι το 2022. Ο μέσος όρος της πενταετίας είναι 4,32. Αυτό σημαίνει τι για κάθε πώληση αξίας €100, η επιχείρηση λαμβάνει μόλις €4,32 μικτού κέρδους.

Οι εταιρείες Volton, Solar Energy και We Energy, είναι οι εταιρείες οι οποίες κατά μέσο όρο εμφανίζουν τις υψηλότερες τιμές του δείκτη. Το γεγονός αυτό υποδεικνύει ότι η διοίκηση τους, έχει την ικανότητα να επιτυγχάνει φθηνές αγορές και να πραγματοποιεί πωλήσεις σε αρκετά υψηλότερες τιμές. Πιο συγκεκριμένα, η Volton, το 2018 παρουσίασε τιμή δείκτη 37,81, η οποία όμως έπεσε τα δύο επόμενα έτη κατά περίπου 12 μονάδες, ενώ το 2021 είχε κατακόρυφη πτώση στο 5,0. Η Solar Energy, παρόλο που διατηρεί τις τιμές του δείκτη υψηλότερες σε σχέση με άλλες εταιρείες, είχε καθοδική πορεία από το 2018 έως το 2022, καταγράφοντας τιμές 47,3 και 19,9 αντίστοιχα. Τέλος, η Efa Energy, είχε ανοδική πορεία δείκτη τα πρώτα τρία, φτάνοντας το 2020 την υψηλότερη τιμή 50,8. Τα επόμενα δύο χρόνια είχε καθοδική πορεία καταγράφοντας τιμές 28,15 και 23,20.

Η Έρων, ξεκινά το 2018 με τιμή δείκτη 3,21 η οποία μειώνεται σταδιακά και έως το 2021 φτάνει το -0,33. Την αμέσως επόμενη χρονιά αυξάνεται σημαντικά και καταγράφει ποσοστό 6,56. Παρόλα αυτά οι τιμές του δείκτη είναι αρκετά χαμηλές και υποδεικνύουν πιθανή αδυναμία της εταιρείας στην κάλυψη των εξόδων της, αλλά και μη ικανοποιητικά καθαρά κέρδη.

Αντίστοιχα και η Elinoil, καταγράφει πολύ χαμηλές τιμές δείκτη καθόλη τη διάρκεια της πενταετίας. Το 2018, η τιμή του δείκτη είναι 1,94 και αυξάνεται ελάχιστα μέχρι το 2020,

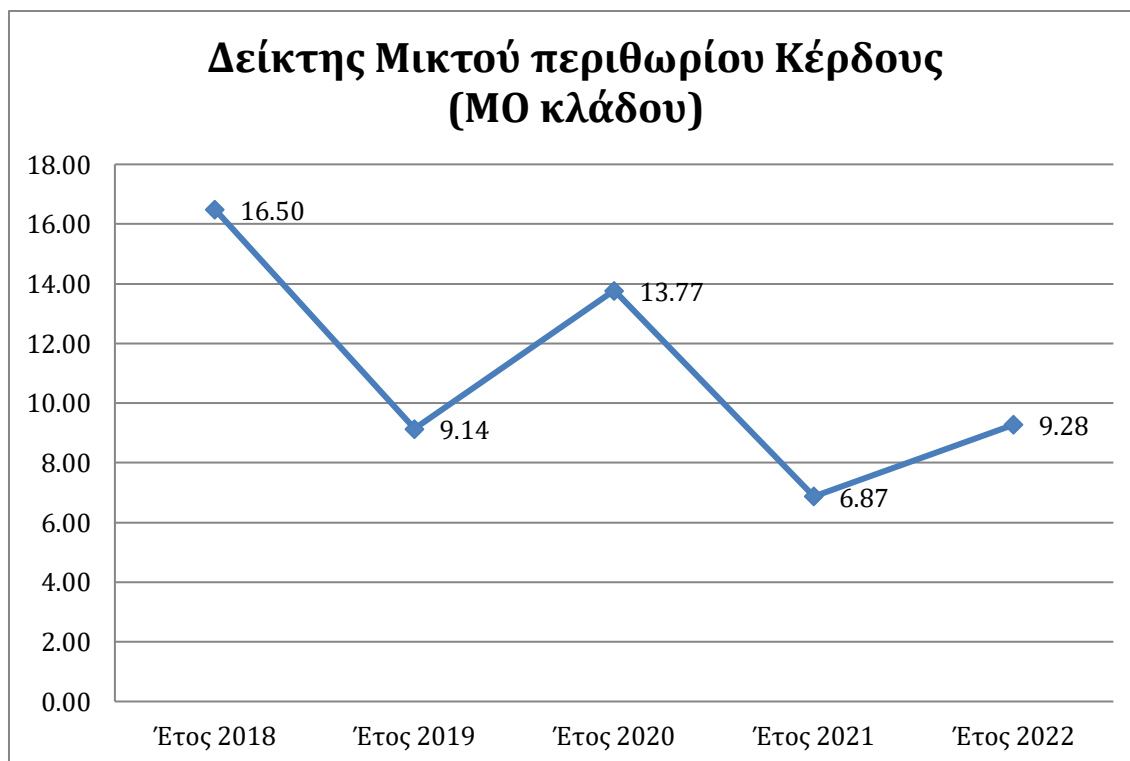
καταγράφοντας μέγιστη τιμή 3,48. Τα επόμενα δύο έτη παρουσιάζει κάθοδο με τιμές 2,94 και 1,81 το 2021 και 2022 αντίστοιχα.

Την ίδια σχεδόν πορεία με διαφορετικά νούμερα εμφανίζουν η Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας και Φυσικού Αερίου και η ZeniΘ, οι οποίες διατηρούν θετικές τιμές δείκτη κατά την πενταετία χωρίς μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ των ετών. Το 2018 ξεκινούν με τιμές δείκτη 11,66 και 13,67 αντίστοιχα, ενώ το επόμενο έτος πέφτουν και οι δύο κατά μια μονάδα. Το 2020 η τιμή του δείκτη και οι δύο εταιρείες αυξάνεται κατά 5 μονάδες, ενώ το επόμενο έτος μειώνεται κατά 7 μονάδες. Το τελευταίο έτος της εξεταζόμενης περιόδου, σημειώνουν τιμές 8,73 και 8,56 αντίστοιχα.

Η εταιρεία We Energy, ξεκινά την καταγραφή της με ένα αρκετά υψηλό ποσοστό της τάξης του 57,75% , ωστόσο τα επόμενα έτη εμφανίζει καθοδική πορεία. Το 2019 η τιμή του δείκτη μειώνεται σχεδόν στο μισό (24,04), ενώ το επόμενο έτος παρουσιάζει τιμή 4,49 που είναι ακόμα μικρότερη. Τα επόμενα έτη, ο δείκτης έχει αυξητική πορεία και φτάνει την τιμή 9,62 το 2022.

Μία ακόμα εταιρεία με μικρά νούμερα δείκτη είναι η Volterra, με μέσο όρο δείκτη πενταετίας 0,41. Σημαντική επίδραση στο μέσο όρο είχε η τιμή που παρουσίασε το 2021 που ήταν -9,37. Το 2018 και το 2020 η τιμή του δείκτη ήταν κοντά στο 4%, ενώ τα έτη 2019 και 2022 ήταν αρκετά μικρότερη, με τιμές 0,16 και 2,76 αντίστοιχα.

Τέλος, η Watt&Volt, τα έτη 2018, 2019 και 2021 εμφάνισε τιμές της τάξης του 8%, ενώ τα υπόλοιπα έτη το ποσοστό ήταν ελαφρώς μεγαλύτερο. Σε κάθε περίπτωση, ο μέσος όρος της για την πενταετία είναι 9,91, ένα ποσοστό όχι ιδιαίτερα υψηλό, αλλά ικανοποιητικό σε σχέση με άλλες εταιρείες του κλάδου.

Σχήμα 9: Γράφημα μέσου όρου κλάδου για το δείκτη μικτού περιθωρίου κέρδους

Σε γενικές γραμμές, οι επιχειρήσεις του κλάδου εμφανίζουν συνεχή αυξομειώσεις του δείκτη μεικτού περιθωρίου κέρδους, όπως φαίνεται και στο παραπάνω γράφημα. Ο κλάδος, κατά μέσο όρο εμφανίζει ελάχιστο το έτος 2021 με επιχειρήσεις όπως η Ήρων, η NRG και η Volterra να καταγράφουν ακόμα και αρνητικές τιμές. Οι εταιρείες του κλάδου φαίνεται να μην μπορούν να διατηρήσουν σταθερή τη σχέση μεταξύ των πωληθέντων και του κόστους τους, ενώ ταυτόχρονα σε πολλές περιπτώσεις οι διοικήσεις των εταιριών δεν μετατρέπουν αποδοτικά τις πωλήσεις σε κέρδος.

3.2.2 Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους

Προκειμένου να μετρήσουμε την απόδοση μίας επιχείρησης σε σχέση με το καθαρό της κέρδος χρησιμοποιούμε το δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους. Όσο υψηλότερο είναι το ποσοστό του δείκτη, τόσο πιο αποτελεσματική είναι η επιχείρηση στην μετατροπή των πωλήσεων σε καθαρά κέρδη. Στον πίνακα 6 απεικονίζονται τα αποτελέσματα του δείκτη αυτού. Παρατηρούμε ότι σε αρκετές περιπτώσεις η τιμή του δείκτη είναι αρνητική, με τις εταιρείες να εμφανίζουν καθαρές απώλειες αντί για καθαρά κέρδη. Πιθανοί λόγοι για την αρνητική τιμή του δείκτη μπορεί να είναι το υπερβολικό χρέος της επιχείρησης ή η χαμηλή απόδοση των επενδύσεων, καθώς επίσης και υψηλά εξωτερικά έξοδα, όπως αυξημένοι τόκοι, χαμηλές τιμές πωλήσεων ή αυξημένες τιμές πρώτων υλών.

Δείκτης Καθαρού περιθωρίου Κέρδους						
	2018	2019	2020	2021	2022	ΜΟ
Δεη	-19,04	-41,45	1,46	5,67	7,10	-9,25
NRG	0,97	-1,23	-1,11	-6,83	0,63	-1,52
Elpedison	-3,04	-2,24	2,15	3,53	3,77	0,83
Volton	4,98	3,40	5,70	-6,18		1,97
Ήρων	1,94	0,60	-0,17	-2,10	2,84	0,62
ZeniΘ	4,40	4,04	5,04	2,29	2,21	3,60
Solar Energy	24,41	9,75	14,77	10,09	7,49	13,30
Volterra	-0,30	-1,49	0,74	-13,24	11,89	-0,48
We energy	16,61	-5,91	-11,63	-2,26	6,71	0,70
ELINOIL	0,12	0,14	0,09	0,31	0,37	0,21
Efa Energy	-272,62	-12,90	11,58	0,83	4,60	-53,70
Ελ. Ετ. Εν. κ ΦΑ	3,19	3,14	5,05	3,49	3,72	3,72
Watt&Volt	1,70	0,16	3,28	-0,53	2,86	1,49
ΜΟ κλάδου	-18,21	-3,38	2,84	-0,38	4,52	-2,92

Πίνακας 6: Αποτελέσματα δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους

Ξεκινώντας με τα αποτελέσματα της ΔΕΗ, παρατηρούμε ότι τα δύο πρώτα χρόνια της μελέτης οι τιμές του δείκτη είναι αρνητικές, ενώ τα επόμενα έτη αυξάνεται σταδιακά. Το

υψηλότερο και χαμηλότερο ποσοστό για τα δεδομένα της είναι το 7,10 και -41,45 τα οποία κατέγραψε το 2022 και 2019 αντίστοιχα.

Η NRG έχει κατά μέσο όρο πενταετίας αρνητική τιμή δείκτη. Το 2018 και 2022 είναι τα μοναδικά έτη, κατά τα οποία η εταιρεία έχει θετική τιμή με ποσοστό 0,97 και 0,63 αντίστοιχα. Το 2021 παρατηρείται η χαμηλότερη τιμή δείκτη με ποσοστό -6,83. Βλέπουμε λοιπόν ότι η εταιρεία αυτή έχει ιδιαίτερα χαμηλό καθαρό κέρδος καθόλη την πενταετία.

Η Elpedison, παρόλο που καταγράφει αρνητικές τιμές τα πρώτα δύο χρόνια της μελέτης, παρουσιάζει άνοδο στις τιμές του δείκτη. Το 2022 καταγράφει την υψηλότερη τιμή της 3,77. Κατά μέσο όρο για την πενταετία η εταιρεία εμφανίζει τιμή 0,83. Η τιμή αυτή είναι ιδιαίτερα χαμηλή, καθώς για κάθε €100 πωλήσεων το καθαρό κέρδος για την επιχείρηση είναι €0,83.

Μία ακόμα εταιρεία της οποίας ο μέσος όρος δείκτη για την πενταετία δεν ξεπερνά τη μονάδα είναι η Ήρων. Το 2018, η εταιρεία καταγράφει τιμή δείκτη 1,94 και μέχρι το 2021 παρουσιάζει κάθοδο με χαμηλότερη τιμή -2,10. Το 2022 παρουσίασε αύξηση αυτής της τιμής κατά τέσσερις μονάδες.

Η ZeniΘ και η Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας και Φυσικού Αερίου, καθόλη τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου, παρουσιάζουν θετικές τιμές δείκτη και μέσο όρο 3,60 και 3,72 αντίστοιχα. Το 2018 και 2019, η τιμή του δείκτη για την πρώτη εταιρεία είναι κοντά στο 4, ενώ για τη δεύτερη κοντά στο 3. Την αμέσως επόμενη χρονιά καταγράφουν και οι δύο το μεγαλύτερο ποσοστό τους με τιμή 5,04 και 5,05. Τα τελευταία δύο χρόνια οι τιμές του δείκτη είναι ελαφρώς μειωμένες και κυμαίνεται στις 2 μονάδες για τη ZeniΘ και στις 3.5 μονάδες για την Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας και Φυσικού Αερίου. .

Παρά τις θετικές τιμές του δείκτη κατά την πενταετία, η Elipoil, δεν καταφέρνει να ξεπεράσει τη μονάδα. Ο μέσος όρος της είναι μόλις 0,21, γεγονός που υποδηλώνει τα ιδιαίτερα χαμηλά καθαρά της κέρδη. Επιπλέον η εταιρεία αυτή είναι μία από τις τρεις εταιρείες που κατάφεραν να αυξήσουν έστω και λίγο τον αριθμό του δείκτη κατά τα έτη 2021 και 2022.

Η Solar Energy, είναι η εταιρεία με τις υψηλότερες τιμές δείκτη σε όλη την πενταετία. Σε σχέση με τις άλλες εταιρείες του κλάδου εμφανίζει πολύ υψηλότερο μέσο όρο δείκτη με τιμή 13,3 και κατά συνέπεια μεγαλύτερο ποσοστό καθαρών κερδών. Το 2018 καταγράφει τιμή δείκτη 24,41 ενώ το επόμενο έτος η τιμή αυτή μειώνεται στο 9,75. Το 2020 αυξάνεται στο 14,77 για να μειωθεί το 2021 κατά τέσσερις περίπου μονάδες. Τέλος το 2022, καταγράφει τη χαμηλότερη τιμή της στο 7,49.

Ιδιαίτερα χαμηλές τιμές δείκτη με εξαίρεση το 2022 εμφανίζει και η Volterra. Τα έτη 2018 και 2019 παρουσιάζει αρνητικές τιμές δείκτη -0,30 και -0,49 αντίστοιχα. Ωστόσο η πορεία της είναι ανοδική και το 2020 καταγράφει θετική τιμή 0,74. Το 2021 το ποσοστό του δείκτη μειώνεται αισθητά με αρνητική τιμή -13,24, ενώ το επόμενο έτος ο δείκτης των καθαρών κερδών ανεβαίνει στο 11,89. Παρά τη σημαντική αύξηση, η εταιρεία σε βάθος πενταετίας εμφανίζει αρνητικό μέσο όρο δείκτη.

Η εταιρεία Watt&Volt παρουσιάζει αυξομειώσεις του δείκτη καθαρού κέρδους κατά την πενταετία με μέσο όρο 1,49. Η τιμή το 2018 ξεκινά με 1,70 και το 2019 πέφτει στο 0,16. Το επόμενο έτος αυξάνεται στο 3,28 που είναι και η μέγιστη τιμή του, ενώ το 2021 καταγράφει αρνητική τιμή -0,53. Το 2022 το ποσοστό των καθαρών κερδών είναι στο 2,86.

Το 2018 η εταιρεία We Energy, παρουσιάζει τη μεγαλύτερη τιμή του δείκτη καθαρού κέρδους στο 16,61. Παρόλα αυτά, τα επόμενα δύο έτη εμφανίζει μεγάλη πτώση στις τιμές αυτές με ποσοστά -5,91 και -11,63. Το 2021 και 2022, η εταιρεία αυξάνει τον αριθμό του δείκτη σταδιακά, και το τελευταίο έτος καταγράφει τιμή 6,71. Ο μέσος όρος της για την πενταετία δεν καταφέρνει να ξεπεράσει τη μονάδα, υποδηλώνοντας μη ικανοποιητικά καθαρά κέρδη για την επιχείρηση.

Η εταιρεία Volton, παρουσιάζει καθοδική πορεία του δείκτη τα πρώτα δύο χρόνια της μελέτης με τιμές 4,98 και 3,40. Έπειτα, το επόμενο έτος εμφανίζει αύξηση των τιμών αυτών στο 5,7, ενώ το 2021 έχει μία μεγάλη μείωση στο -6,18. Αυτό σημαίνει ότι κατά το τελευταίο έτος της καταγραφής, η εταιρεία επιτυγχάνει καθαρές ζημίες αντί για κέρδη.

Τέλος για την Efa Energy, παρατηρούμε μια ιδιαίτερα χαμηλή τιμή δείκτη της τάξης του -272, η οποία ίσως προκύπτει από υπερβολικό χρέος ή χαμηλή απόδοση των επενδύσεων της. Παρόλα αυτά, η τιμή του δείκτη έχει ανοδική πορεία ως το 2020 καταγράφοντας ποσοστό 11,58. Το 2021 είχε μια αρκετά μεγάλη πτώση στο 0,83, που είναι πολύ πιθανό να οφείλεται στην αυξημένη τιμή των πρώτων υλών, ενώ το 2022 ο δείκτης ανέβηκε στο 4,60.

Σχήμα 10: Γράφημα μέσου όρου κλάδου για το δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους

Στο παραπάνω διάγραμμα απεικονίζεται ο μέσος όρος του δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους του κλάδου ανά έτος. Η πορεία του δείκτη για τον κλάδο έχει αυξητική τάση κατά τη διάρκεια της πενταετίας, με εξαίρεση το έτος 2021, όπου ήταν ελάχιστα πτωτική. Οι αρνητικές τιμές του δείκτη και ειδικότερα στην περίπτωση του 2018, όπου παρατηρούμε ελάχιστη τιμή, υποδηλώνουν ότι οι εταιρίες φέρουν περισσότερα έξοδα σε σχέση με τα

έσοδά τους. Παρόλα αυτά, το 2022, ο κλάδος εμφανίζει μέγιστη τιμή δείκτη 4,52 με τις εταιρίες να μετατρέπουν αποδοτικότερα τις πωλήσεις τους σε καθαρό κέρδος.

3.2.3 Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων

Ο δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων, όπως αναφέρθηκε και προηγούμενα, χρησιμοποιείται για να μετρήσει την αποτελεσματικότητα με την οποία τα κεφάλαια των φορέων της επιχείρησης απασχολούνται σε αυτή. Τα αποτελέσματα του δείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων απεικονίζονται στον πίνακα 7. Παρατηρούμε ότι σε πολλές περιπτώσεις ο δείκτης αυτός είναι πολύ μικρότερος της μονάδας. Αυτό σημαίνει ότι οι εταιρείες που παρουσιάζουν τέτοιες τιμές, δεν έχουν καλή απόδοση των ιδίων κεφαλαίων τους και ότι πιθανότατα πάσχουν σε κάποιο τομέα τους (χαμηλή παραγωγικότητα, ανεπαρκείς διοίκηση, υπερεπένδυση χωρίς άμεσο κέρδος, δυσμενείς οικονομικές συνθήκες κτλ.).

Δείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων κεφαλαίων						
	2018	2019	2020	2021	2022	ΜΟ
Δεη	-0,23	-0,73	0,02	0,07	0,15	-0,14
NRG	0,21	-0,53	-1,09	-1,50	0,23	-0,54
Elpedison	-0,19	-0,24	0,20	0,41	0,49	0,13
Volton	0,24	0,29	0,43	-8,62		-1,92
Ήρων	0,13	0,05	-0,01	-0,68	0,67	0,03
ZeniΘ	0,31	0,33	0,36	0,19	0,42	0,32
Solar Energy	0,05	0,09	0,31	0,21	0,19	0,17
Volterra	-0,02	-0,16	0,08	-4,49	1,78	-0,56
We energy	0,13	-0,14	-1,18	-0,52	0,56	-0,23
ELINOIL	0,05	0,05	0,02	0,08	0,20	0,08
Efa Energy	-0,76	-2,80	0,85	0,13	0,53	-0,41
Ελ. Ετ. Εν. κ ΦΑ	0,16	0,27	0,35	0,42	0,59	0,36
Watt&Volt	0,59	0,06	0,58	-0,19	0,88	0,38
ΜΟ κλάδου	0,05	-0,27	0,07	-1,12	0,56	-0,14

Πίνακας 7: Αποτελέσματα δείκτη ιδίων κεφαλαίων

Πια αναλυτικά, βλέπουμε ότι η εταιρεία ΔΕΗ, παρουσιάζει πτώση στην τιμή του δείκτη από το 2018 στο 2019 με τιμές -0,23 και -0,73 αντίστοιχα. Τα επόμενα έτη η τιμή του δείκτη είναι θετική και έχει αυξητική πορεία, με το 2022 να αγγίζει το 0,15. Παρά τις αυξητικές της τάσεις του δείκτη, η εταιρεία δεν έχει καλή απόδοση των ιδίων κεφαλαίων τις, καθώς ο μέσος όρος για την πενταετία είναι αρνητικός.

Αντίστοιχη πορεία με μεγαλύτερες τιμές δείκτη καταγράφει η Elpedison. Το 2018 και 2019 εμφανίζει τιμές -0,19 και -0,24 αντίστοιχα, ενώ από το 2020 και μετά οι τιμές αυτές αυξάνονται αισθητά. Το 2021 και 2022 έχει μέγιστες τιμές δείκτη 0,41 και 0,49 αντίστοιχα,

οι οποίες είναι αρκετά ικανοποιητικές και υποδηλώνουν ότι η επιχείρηση είναι αποδοτική στη χρήση των Ιδίων κεφαλαίων.

Η Volton, τα πρώτα τρία χρόνια της εξεταζόμενης περιόδου, παρουσιάζει πολύ καλούς αριθμούς δείκτη, με τις τιμές να κυμαίνονται από 0,24 έως 0,43. Το έτος 2021 ο δείκτης αυτός μειώνεται σημαντικά και παίρνει τιμή -8,62 μειώνοντας το συνολικό μέσο όρο της εταιρείας στο -1,92.

Η εταιρεία NGR, το 2018 έχει μία σχετικά καλή τιμή δείκτη (0,21), η οποία όμως τα επόμενα τρία έτη μειώνεται δραματικά. Το 2021 σημειώνεται ο μικρότερος δείκτης με τιμή -1,5 , ενώ το επόμενο έτος εμφανίζει μία αύξηση στο 0,23. Γενικά, ο μέσος όρος της εταιρείας είναι ιδιαίτερα χαμηλός (-0,54).

Στο ίδιο μήκος κύματος, με χαμηλό δείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων είναι και η εταιρεία We Energy, η οποία το 2018 ξεκινά με θετικό δείκτη 0,013. Τα επόμενα τρία έτη ο δείκτης αυτός παίρνει αρνητικές τιμές, με μικρότερη εκείνη του 2020 στο -1,18. Το 2022, έχοντας ξεκινήσει την αυξητική πορεία από το προηγούμενο έτος, καταγράφει ξανά θετική τιμή 0,56. Η τελευταία τιμή είναι μία πολύ καλή τιμή δείκτη, ωστόσο ο μέσος όρος για την πενταετία παραμένει πολύ χαμηλός.

Δύο ακόμα εταιρείες με αρνητικό μέσο όρο δείκτη είναι οι Volterra και η Efa Energy, οι οποίες καταγράφουν την ίδια πορεία με διαφορετικά νούμερα δείκτη. Και οι δύο εταιρείες ξεκινούν με αρνητικούς δείκτες το 2018 και τιμές -0,02 και -0,76 αντίστοιχα. Την επόμενη χρονιά και οι δύο επιχειρήσεις, εμφανίζουν μειωμένες τιμές του δείκτη, ενώ το 2020 παρουσιάζουν για πρώτη φορά θετικές τιμές. Το 2021 ο αριθμός του δείκτη είναι ιδιαίτερα μειωμένος για την Volterra, φτάνοντας στο -4,49 , ενώ για την Efa Energy είναι μειωμένος αλλά θετικός. Τέλος, και για τις δύο εταιρείες ο δείκτης είναι αυξημένος το 2022, καταγράφοντας πάρα πολύ καλή τιμή 1,78 για την πρώτη και ικανοποιητική τιμή 0,53 για τη δεύτερη.

Η Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας και Φυσικού Αερίου παρουσιάζει πολύ καλές τιμές δείκτη και αυξητική πορεία καθόλη τη διάρκεια της πενταετίας. Το 2018, ξεκινά με τιμή 0,16 την οποία αυξάνει το επόμενο έτος στο 0,27. Το 2020 και 2021 καταγράφει μεγαλύτερες τιμές 0,35 και 0,42 αντίστοιχα, ενώ το 2022 εμφανίζει μέγιστη τιμή 0,59. Η εταιρεία έχει μέσο όρο δείκτη 0,36. Αυτό σημαίνει ότι για κάθε €100 ιδίων κεφαλαίων, το καθαρό κέρδος κατά μέσο όρο είναι €36, συνεπώς η εταιρεία ευημερεί.

Πολύ καλές τιμές δείκτη παρουσιάζει και η εταιρεία ZeniΘ, η οποία τα πρώτα τρία έτη εμφανίζει σχεδόν στατικές τιμές που κυμαίνονται από 0,31 έως 0,36. Το 2021 υπάρχει μία πτώση του δείκτη στο 0,19 , ωστόσο το επόμενο έτος αυξάνεται ξανά και εμφανίζει μέγιστη τιμή 0,42. Πρόκειται για μία ακόμα εταιρεία με αποδοτική χρήση των Ιδίων κεφαλαίων.

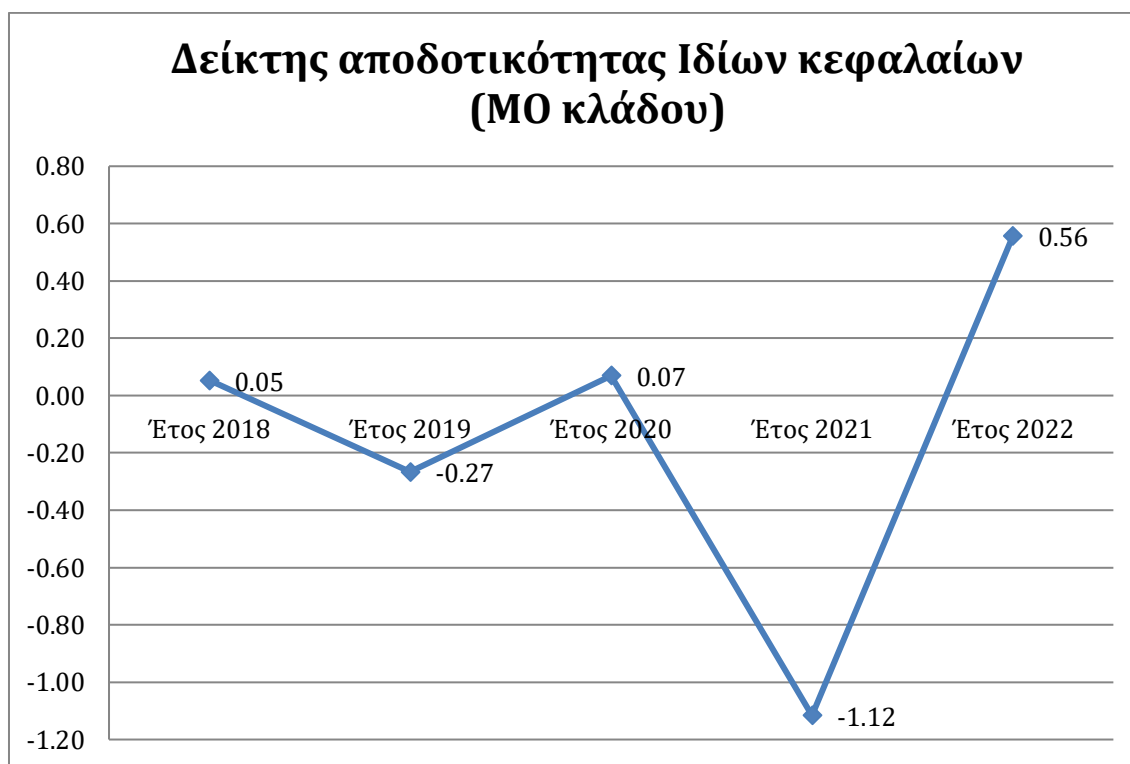
Η Elinoil, παρουσιάζει μικρές αποκλίσεις στην τιμή του δείκτη κατά τα τέσσερα πρώτα χρόνια τις μελέτης με το δείκτη να ξεκινά από το 0,05 , έπειτα να μειώνεται στο 0,02 και να αυξάνεται στο 0,08 το 2021. Το έτος 2022, καταγράφει τη μέγιστη τιμή του 0,20.

Το πρώτο και τρίτο έτος της πενταετίας, η Watt&Volt, έχει έναν καλό δείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων που αγγίζει το 0,59 και 0,58 αντίστοιχα. Το 2019 και 2021, ο δείκτης είναι αρκετά μειωμένος με τιμές 0,06 και -0,19 αντίστοιχα. Παρόλα αυτά, η εταιρεία κατά το 2022, εμφανίζει μέγιστη τιμή δείκτη 0,88 η οποία είναι εξαιρετικά καλή.

Ανοδική είναι η πορεία του δείκτη για την εταιρεία Solar energy, η οποία ξεκινά με τιμή 0,05 και αυξάνεται σταδιακά μέχρι το 2020 με τιμή 0,31. Τα τελευταία δύο χρόνια η πορεία του δείκτη είναι καθοδική, σημειώνοντας τιμές 0,21 και 0,19 αντίστοιχα.

Τέλος, για την εταιρεία Ήρων, η τιμή του δείκτη είναι καθοδική τα πρώτα τέσσερα χρόνια ξεκινώντας από το 0,13 και φτάνοντας στο -0,68. Αντίθετα, το 2022 ο δείκτης είναι ιδιαίτερα υψηλός φτάνοντας το 0,67.

Οι εταιρείες του κλάδου κατά μέσο όρο εμφανίζουν ανομοιόμορφες καταγραφές. Ξεκινούν με ελάχιστη θετική τιμή το 2018, συνεχίζουν με σημαντική πτώση και αρνητική τιμή το 2019, ενώ το 2020 παρουσιάζουν μια ελαφριά ανάκαμψη. Ωστόσο το 2021 καταγράφουν μία σημαντικά αρνητική τιμή κατά μέσο όρο, η οποία υποδεικνύει ότι η πλειοψηφία των εταιριών του κλάδου δεν έχουν καλή απόδοση των ιδίων κεφαλαίων τους. Η κατάσταση αυτή ανατρέπεται το 2022 με τις εταιρίες να καταγράφουν μέγιστη τιμή δείκτη κατά μέσο όρο.

Σχήμα 11: Γράφημα μέσου όρου κλάδου για το δείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων

3.2.4 Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού

Ο δείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού χρησιμοποιείται για να μετρήσει το πόσο αποδοτικά χρησιμοποιείται το ενεργητικό μίας επιχείρησης για τη δημιουργία εσόδων. Ο δείκτης αυτός επιτρέπει τη σύγκριση της αποδοτικότητας διαχρονικά, ενώ αποτελεί ένδειξη και για το αν η επιχείρηση διοικείται αποτελεσματικά ή όχι. Στον πίνακα που ακολουθεί απεικονίζονται τα αποτελέσματα του δείκτη. Γενικά, παρατηρούμε διάφορες τιμές δείκτη,

θετικές και αρνητικές, οι οποίες κατά μέσο όρο κλάδου σημειώνουν ελάχιστη τιμή το 2021 και μέγιστη το 2022.

Πιο συγκεκριμένα, για τη ΔΕΗ, ο δείκτης κινείται σε αρνητικά επίπεδα, τα δύο πρώτα χρόνια της μελέτης με τιμές -0,06 και -0,15. Αντίθετα τα επόμενα τρία έτη παρουσιάζει αυξητική πορεία με μέγιστη τιμή το 2022 στο 0,05. Κατά μέσο όρο για την πενταετία, καταγράφει τιμή δείκτη -0,03. Αυτό σημαίνει ότι για κάθε ένα ευρώ ενεργητικού αντιστοιχεί καθαρή ζημία -0,03 ευρώ, γεγονός που υποδηλώνει την μη αποδοτική αξιοποίηση των κεφαλαίων της.

Δείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού						
	2018	2019	2020	2021	2022	ΜΟ
Δεη	-0,06	-0,15	0,00	0,02	0,05	-0,03
NRG	0,04	-0,05	-0,02	-0,15	0,02	-0,03
Elpedison	-0,03	-0,03	0,03	0,08	0,14	0,04
Volton	0,06	0,04	0,06	-0,08		0,02
Ήρων	0,05	0,01	0,00	-0,05	0,10	0,02
ZeniΘ	0,08	0,09	0,09	0,04	0,05	0,07
Solar Energy	0,05	0,08	0,19	0,11	0,11	0,11
Volterra	-0,01	-0,04	0,02	-0,28	0,63	0,07
We energy	0,08	-0,07	-0,24	-0,04	0,23	-0,01
ELINOIL	0,01	0,01	0,01	0,02	0,03	0,02
Efa Energy	-0,33	-0,19	0,24	0,01	0,13	-0,03
Ελ. Ετ. Εν. κ ΦΑ	0,05	0,07	0,09	0,08	0,15	0,09
Watt&Volt	0,05	0,01	0,08	-0,01	0,08	0,04
ΜΟ κλάδου	0,00	-0,02	0,04	-0,02	0,14	0,03

Πίνακας 8: Αποτελέσματα δείκτη αποδοτικότητας ενεργητικού

Τον ίδιο αρνητικό μέσο όρο καταγράφει και η NRG. Η εταιρεία αυτή το 2018 παρουσίασε τιμή δείκτη 0,04 η οποία το επόμενο έτος έπεσε στο -0,05. Το 2021 παρουσίασε τον χαμηλότερο δείκτη με τιμή -0,15 , ενώ το 2022 η τιμή αυτή αυξήθηκε στο 0,02. Οι τιμές αυτές υποδηλώνουν ότι δεν υπάρχει καλή απόδοση του ενεργητικού.

Η εταιρεία Elpedison, τα δύο πρώτα έτη εμφανίζει αρνητικές τιμές δείκτη -0,03. Το 2020, ο δείκτης παρουσιάζει ανοδική πορεία, καταγράφοντας μέγιστη τιμή 0,14 το 2022. Οι τιμές του δείκτη για τα τρία τελευταία έτη είναι σαφώς καλύτερες σε σχέση με τα δύο προηγούμενα, ωστόσο ο μέσος όρος για την πενταετία αν και θετικός παραμένει αρκετά χαμηλός στο 0,04

Η Volton παρουσιάζει αυξομειώσεις του δείκτη αποδοτικότητας ενεργητικού, με μέγιστη τιμή 0,06 το 2018 και 2020. Το έτος 2019 είχε μία μικτή πτώση στο 0,04 , ενώ το 2021 η πτώση ήταν πολύ μεγαλύτερη, καταγράφοντας αρνητική τιμή για πρώτη φορά -0,08. Παρά την ικανοποιητική πορεία του δείκτη τα πρώτα τρία χρόνια, το τελευταίο έτος η απόδοση του ενεργητικού φαίνεται να μην είναι και τόσο καλή.

Πτωτικές τάσεις κατά τη διάρκεια της πρώτης τετραετίας καταγράφει η εταιρεία Ήρων, ξεκινώντας με τιμή 0,05 το 2018 και φτάνοντας στο -0,05 το 2021. Αντίθετα, το τελευταίο έτος της εξεταζόμενης περιόδου παρουσιάζει μία σημαντική αύξηση με την τιμή του δείκτη να αγγίζει το 0,1, σημειώνοντας πολύ καλύτερη αποδοτικότητα ενεργητικού.

Η εταιρεία ZeniΘ, είναι από τις λίγες εταιρείες που καταφέρνουν να έχουν θετικές τιμές δείκτη καθόλη τη διάρκεια της πενταετίας και ταυτόχρονα να εμφανίζει έναν από τους υψηλότερους μέσους όρους του κλάδου. Τα πρώτα τρία έτη της περιόδου καταγράφει τιμές 0,08 και 0,09, οι οποίες τα επόμενα δύο έτη παρουσιάζουν μία πτώση. Το 2021 εμφανίζεται το μικρότερο νούμερο δείκτη με τιμή 0,04, ενώ το επόμενο έτος η τιμή αυτή αυξάνεται κατά 0,01.

Αντίστοιχα, εξαιρετική πορεία καταγράφει και η Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας και Φυσικού Αερίου, με θετικές τιμές δείκτη και συνεχή αυξητική πορεία. Το 2018 ο δείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού ξεκινά με τιμή 0,05 η οποία αυξάνεται σταδιακά μέχρι το 2020 στο 0,09. Το επόμενο έτος παρουσιάζει μία μικρή πτώση κατά 0,01 και το 2022 παρουσιάζει τη μέγιστη τιμή του δείκτη στο 0,15. Πρόκειται λοιπόν για μία εταιρεία που φαίνεται να αξιοποιεί αποτελεσματικότερα τα κεφάλαιά της.

Η Volterra, οφείλει το υψηλό μέσο όρο της στο τελευταίο έτος της μελέτης όπου καταγράφει την υψηλότερη τιμή του κλάδου στο 0,63. Σε αντίθεση με αυτό το έτος όλα τα προηγούμενα η τιμές του δείκτη ήταν αρκετά χαμηλές, υποδηλώνοντας την όχι και τόσο καλή διαχείριση των κεφαλαίων της. Ο δείκτης είχε ως επί το πλείστον αρνητικές καταγραφές με χαμηλότερη τιμή -0,28 το 2021.

Τον υψηλότερο μέσο όρο δείκτη εμφανίζει η εταιρεία Solar Energy με τιμή 0,11. Αυτό σημαίνει ότι κάθε ένα ευρώ ενεργητικού, αντιστοιχεί σε €0,11 καθαρού κέρδους. Σε σχέση με τις υπόλοιπες εταιρείες του κλάδου, φαίνεται να διοικείται αποτελεσματικότερα. Ξεκινά την καταγραφή της με τιμή 0,05 και καταγράφει μέγιστη τιμή δείκτη 0,19 το 2020. Τα επόμενα δύο έτη οι τιμές της είναι εμφανώς μικρότερες αλλά αρκετά υψηλότερες σε σχέση με άλλες επιχειρήσεις του κλάδου.

Η εταιρεία We Energy, εμφανίζει καθοδική πορεία του δείκτη αποδοτικότητας ενεργητικού με τιμή 0,08 το 2018 και κατώτατη τιμή -0,24 το 2020. Τα επόμενα δύο έτη ο δείκτης παρουσίασε άνοδο, καταγράφοντας τιμές -0,04 το 2021 και μέγιστη τιμή 0,23 το 2022. Η άνοδος του τελευταίου έτους σε σχέση με τα προηγούμενα, δείχνει την αποτελεσματικότερη διοίκηση της επιχείρησης στην αξιοποίηση των κεφαλαίων της.

Στατικές είναι οι τιμές του δείκτη αποτελεσματικότητας ενεργητικού για την εταιρεία Elinoil, σημειώνοντας καταγραφές από 0,01 έως 0,03. Ο δείκτης παρουσιάζει αυξητική πορεία από το 2018 έως το 2022, ωστόσο ο συνολικός μέσος όρος είναι στο 0,02, μία τιμή όχι ιδιαίτερα υψηλή.

Η εταιρεία Efa Energy, εμφανίζει δείκτη με τιμή -0,33 το έτος 2018, η οποία αυξάνεται σταδιακά, ώσπου το 2020 καταγράφει μέγιστη τιμή 0,24. Το επόμενο έτος παρουσιάζει πτώση το 0,01, ενώ το τελευταίο έτος της μελέτης αυξάνεται σημαντικά στο 0,13. Ο μέσος όρος της εταιρείας για την πενταετία έχει αρνητική τιμή -0,03, γεγονός που υποδεικνύει την όχι και τόσο καλή διαχείριση των πόρων της επιχείρησης.

Τέλος, το 2018 η εταιρεία Watt&Volt, ξεκινά την καταγραφή της με δείκτη 0,05, ενώ το επόμενο έτος η τιμή αυτή πέφτει στο 0,01. Τα έτη 2020 και 2021 καταγράφει μέγιστη και

ελάχιστη τιμή δείκτη 0,08 και -0,01 αντίστοιχα. Το τελευταίο έτος της εξεταζόμενης περιόδου ο δείκτης ανεβαίνει ξανά στη μέγιστη τιμή του. Τα τρία από τα πέντε έτη της μελέτης, φαίνεται ότι η διοίκηση της επιχείρησης αξιοποιεί αποδοτικότερα τα κεφάλαιά της.

Στο παρακάτω γράφημα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του δείκτη κατά μέσο όρο κλάδου. Σε γενική γραμμές η πορεία του δείκτη είναι αυξητική με κάποιες εξαιρέσεις το 2019 και το 2021 όπου οι τιμές ήταν ελάχιστα αρνητικές. Κατά τις περιόδους εκείνες, οι εταιρίες του κλάδου φαίνεται να μην χρησιμοποιούσαν αποδοτικά το ενεργητικό τους για την παραγωγή εσόδων, γεγονός που μπορεί να αποδοθεί σε πιθανές προκλήσεις ή δυσμενής οικονομικές συνθήκες. Παρόλα αυτά το 2022, παρουσιάζουν μέγιστη τιμή δείκτη κατά μέσο όρο επισημαίνοντας μία σημαντική βελτίωση στην αποδοτικότητα του ενεργητικού.

Σχήμα 12: Γράφημα μέσου όρου κλάδου για το δείκτη αποδοτικότητας ενεργητικού

3.3 Αριθμοδείκτες δραστηριότητας

3.3.1 Αριθμοδείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων

Ο δείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων δείχνει πόσες φορές κατά μέσο όρο εισπράττονται οι απαιτήσεις της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της χρήσης. Όσο μεγαλύτερη είναι η ταχύτητα είσπραξης των απαιτήσεων, τόσο μικρότερος είναι ο χρόνος δέσμευσης των κεφαλαίων και κατά συνέπεια υπάρχει μεγαλύτερη ρευστότητα στην επιχείρηση. Στον πίνακα 9 απεικονίζονται τα αποτελέσματα του δείκτη αυτού, καθώς και ο

μέσος όρος της πενταετίας για κάθε μία εταιρεία του δείγματος. Όπως είναι γνωστό στον κλάδο της ενέργειας οι λογαριασμοί προς τους οφειλόμενους στέλνονται κάθε δύο περίπου μήνες. Τα αποτελέσματα του πίνακα δείχνουν ότι κατά μέσο όρο, σχεδόν όλες οι εταιρίες καταφέρνουν να εισπράττουν τις απαιτήσεις τους στο διάστημα αυτό. Επιπλέον, παρατηρούμε ότι κατά πλειοψηφία, το 2021 οι τιμές του δείκτη είναι μειωμένες σημαντικά, ενώ το 2022 ο δείκτης σε πολλές περιπτώσεις παρουσιάζει μέγιστη τιμή.

Ξεκινώντας με την εταιρεία ΔΕΗ, βλέπουμε ότι ο δείκτης είσπραξης απαιτήσεων τα πρώτα τρία χρόνια της μελέτης παίρνει τιμή κοντά στο 5 , η οποία τιμή είναι ικανοποιητική για τον κλάδο που μελετάμε. Ωστόσο, το 2021 ο δείκτης αυτός πέφτει κατακόρυφα κατά 3 μονάδες, με τιμή 2,71. Η τιμή αυτή δείχνει ότι η εταιρεία το συγκεκριμένο έτος έχει εισπράξει κατά μέσο όρο τις απαιτήσεις της κάθε 135 μέρες, γεγονός που υποδηλώνει αυξημένα δεσμευμένα κεφάλαια για την επιχείρηση. Το 2022, η τιμή του δείκτη είναι εμφανώς αυξημένη στο 4,39.

Δείκτης ταχύτητας Είσπραξης Απαιτήσεων						
	2018	2019	2020	2021	2022	ΜΟ
Δεη	5,09	5,81	5,71	2,71	4,39	4,74
NRG	7,75	7,32	4,44	4,29	5,37	5,84
Elpedison	4,35	4,79	4,03	3,64	5,64	4,49
Volton	1,56	2,17	1,81	2,01		1,89
Έρων	3,20	2,98	3,26	2,88	5,23	3,51
ZeniΘ	2,35	3,20	3,03	2,45	3,52	2,91
Solar Energy	1,63	3,48	2,55	1,99	2,65	2,46
Volterra	3,63	4,36	4,36	3,52	5,74	4,32
We energy	0,88	2,02	4,75	5,63	9,42	4,54
ELINOIL	18,35	15,88	17,49	12,67	10,72	15,02
Efa Energy	0,25	7,48	5,73	5,81	8,79	5,61
Ελ. Ετ. Εν. κ ΦΑ	2,77	4,16	3,80	2,72	4,77	3,64
Watt&Volt	8,27	7,24	6,19	5,54	9,15	7,28
ΜΟ κλάδου	4,62	5,45	5,17	4,30	6,28	5,16

Πίνακας 9: Αποτελέσματα δείκτη ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων

Η NRG, παρουσιάζει αξιοσημείωτες τιμές δείκτη τα πρώτα δύο χρόνια της εξεταζόμενης περιόδου με τιμές 7,75 και 7,32. Τα επόμενα δύο έτη ο δείκτης παρουσιάζει πτώση κατά 3 μονάδες, ενώ το 2022 αυξάνεται ξανά στο 5,37. Η εταιρεία εμφανίζει μέσο όρο δείκτη για την πενταετία 5,84. Αυτό σημαίνει ότι εισπράττει τις απαιτήσεις της κατά μέσο όρο κάθε 62 ημέρες, μια περίοδος ικανοποιητική για τον κλάδο.

Σε λίγο χαμηλότερα επίπεδα με μέσο όρο είσπραξης τους τρεις μήνες κινείται η Elpedison. Το 2018, η τιμή του δείκτη ξεκινά από 4,43 , το επόμενο έτος αυξάνεται ελάχιστα στο 4,75 και έπειτα ακολουθεί καθοδική πορεία έως το 2021. Τα έτη 2021 και 2022 η εταιρεία εμφανίζει ελάχιστη και μέγιστη τιμή δείκτη 3,64 και 5,64 αντίστοιχα.

Η Volton, παρουσιάζει τις μικρότερες τιμές δείκτη κατά μέσο όρο. Η καταγραφή της ξεκινά με τιμή 1,56 και αυξάνεται το 2019 στο 2,17. Το 2020 η τιμή αυτή μειώνεται ελάχιστα στο 1,81 και αυξάνεται ξανά στο 2,01 την επόμενη χρονιά. Η εταιρεία αυτή εισπράττει κατά μέσο όρο μόλις δύο φορές το χρόνο, ένα διάστημα αρκετά μεγάλο που δεν ευνοεί στην ρευστότητά της.

Αντίστοιχα, η Solar Energy, παρουσιάζει αρκετά χαμηλό μέσο όρο δείκτη ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων, με τιμή 2,46. Η εταιρεία αυτή παρουσίασε μία αύξηση του δείκτη τα πρώτα δύο χρόνια της μελέτης, από το 1,63 στο 3,48. Ωστόσο, η τιμή του δείκτη ήταν καθοδική για τα επόμενα δύο χρόνια, καταγράφοντας 1,99 το 2021, ενώ το 2022, η τιμή αυξήθηκε ξανά στο 2,65. Γενικά, σε σχέση με άλλες εταιρείες του κλάδου, η συγκεκριμένη, χρειάζεται περισσότερο χρόνο να εισπράξει τις απαιτήσεις της.

Η εταιρεία ZeniΘ, το 2018 εμφανίζει τιμή δείκτη 2,35, η οποία το επόμενο έτος αυξάνεται στο 3,20. Τα επόμενα δύο έτη η πορεία του δείκτη είναι καθοδική με την τιμή του να φτάνει στο 2,45 το 2021. Το τελευταίο έτος της μελέτης, ο δείκτης παρουσιάζει μέγιστη τιμή 3,52. Γενικά, η εταιρεία δεν εμφανίζει μεγάλες τιμές δείκτη σε βάθος πενταετίας καταγράφοντας μέσο όρο 2,91.

Εμφανώς υψηλότερο, αλλά εξίσου μη ιδανικό, μέσο όρο δείκτη εμφανίζει η Ήρων, με τιμή 3,51. Ο δείκτης παρουσιάζει καθοδική πορεία από το 2018 έως το 2019 με τιμές 3,20 και 2,98 αντίστοιχα. Έπειτα, το 2020 αυξάνεται στο 3,26, ενώ το επόμενο έτος παρουσιάζει ελάχιστη τιμή 2,88. Το 2022 εμφανίζει μέγιστη τιμή 5,23 και είναι το μοναδικό έτος κατά το οποίο φαίνεται ότι εισπράττει τις απαιτήσεις της σε διάστημα περίπου δύο μηνών.

Ο δείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων, για την εταιρεία Volterra, έχει αυξητική πορεία έως το 2020, με τιμές που ξεκινούν από 3,63 και φτάνουν το 4,36. Το επόμενο έτος παρουσιάζει πτώση στο 3,52, ενώ το τελευταίο έτος της μελέτης παρουσιάζει μέγιστη τιμή 5,74. Ο μέσος όρος είναι σχετικά καλός, με την εταιρεία να εισπράττει τις απαιτήσεις της κατά μέσο όρο 4,32 φορές.

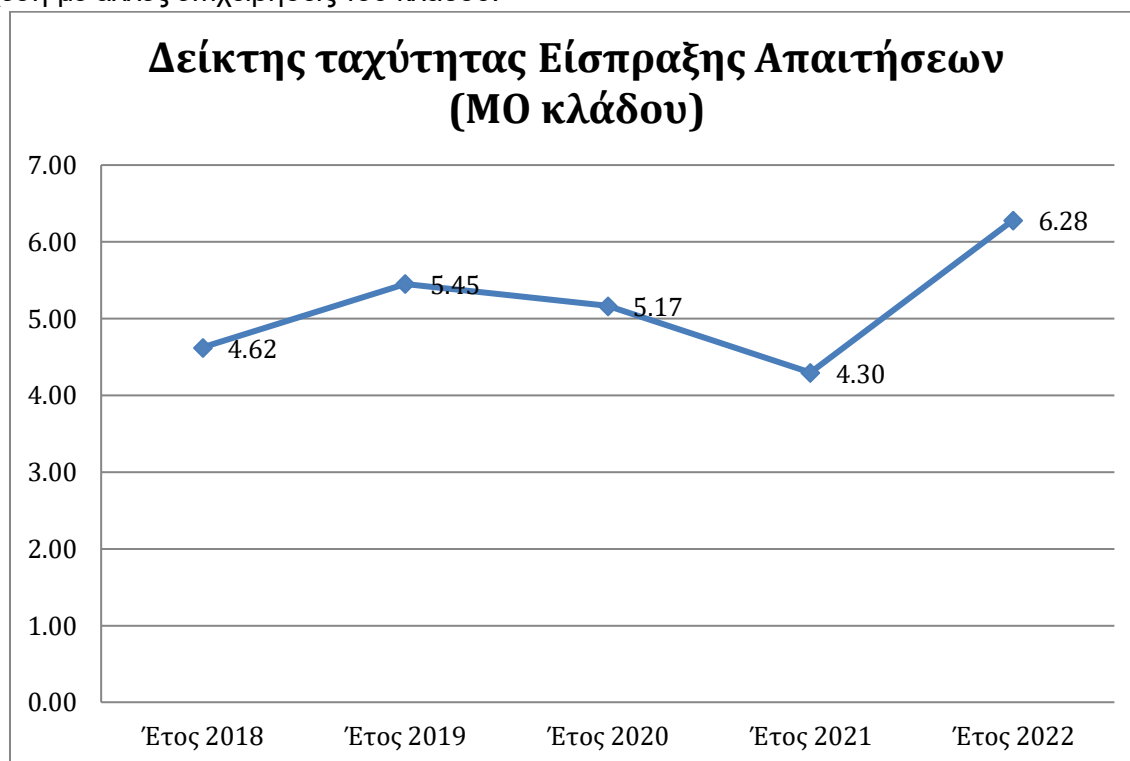
Για την εταιρεία We Energy, η πορεία του δείκτη είναι συνεχώς αυξητική καθόλη τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου. Ξεκινά με τιμή 0,88 ιδιαίτερα χαμηλή το 2018 και αυξάνεται σταδιακά ως το 9,42 το 2022. Οι τιμές του δείκτη τα δύο τελευταία χρόνια είναι ιδιαίτερα υψηλές σε σχέση με τα προηγούμενα και υποδηλώνουν μικρή πιθανότητα ζημιών από επισφαλείς πελάτες.

Η εταιρεία Elinoil είναι η εταιρεία με τις υψηλότερες τιμές δείκτη σε όλη την πενταετία, καταγράφοντας μέσο όρο 15,02. Το 2018 και 2020, ο δείκτης είναι ιδιαίτερα μεγάλος με τιμές 18,35 και 17,49 αντίστοιχα. Τα υπόλοιπα χρόνια της μελέτης είναι σημαντικά πολύ μικρότερος με ελάχιστη τιμή 10,72 το 2022. Πρόκειται για μία εταιρεία, που σε σχέση με τις υπόλοιπες του κλάδου, εισπράττει πολύ γρήγορα τις απαιτήσεις της και ο χρόνος δέσμευσης των κεφαλαίων της είναι αρκετά μικρός.

Σε ιδιαίτερα ψηλά επίπεδα δείκτη κινείται και η εταιρεία Watt&Volt, με μέσο όρο πενταετίας 7,28. Κατά τα τέσσερα πρώτα έτη της εξεταζόμενης περιόδου, ο δείκτης ταχύτητας είσπραξης των απαιτήσεων έχει καθοδική πορεία με ελάχιστη τιμή 5,54 το 2021. Αντίθετα, το επόμενο έτος η εταιρεία παρουσιάζει μέγιστο του δείκτη με τιμή 9,15.

Η εταιρεία Efa Energy, ξεκινά το 2018 με τιμή δείκτη 0,25, μια ιδιαίτερα χαμηλή τιμή που υποδηλώνει ότι η εταιρεία είχε πρόβλημα στην είσπραξη των απαιτήσεών της. Η τιμή αυτή όλα τα επόμενα χρόνια καταγράφει αρκετά καλές τιμές δείκτη με υψηλότερη τιμή 8,79 το 2022. Το 2020 και 2021 ο δείκτης είναι ελαττωμένος κατά 2 μονάδες σε σχέση με το 2019, καταγράφοντας τιμές 5,73 και 5,81 αντίστοιχα.

Τέλος, η Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας και Φυσικού Αερίου, παρουσιάζει αυξομειώσεις στις τιμές του δείκτη με μέσο όρο πενταετίας 3,64. Τα πρώτα δύο έτη ο δείκτης έχει ανοδική πορεία, ενώ τα δύο επόμενα έχει καθοδική. Το 2022, εμφανίζει μέγιστη τιμή 4,77. Ωστόσο, σε γενικές γραμμές η εταιρεία δεν έχει ιδιαίτερα καλή εισπρακτική ικανότητα σε σχέση με άλλες επιχειρήσεις του κλάδου.

Σχήμα 13: Γράφημα ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων

Στο παραπάνω γράφημα απεικονίζεται ο μέσος όρος του κλάδου για το δείκτη ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων. Οι εταιρίες του κλάδου κατά μέσο όρο φαίνεται να εισπράττουν τις απαιτήσεις τους σε διάστημα περίπου δύο μηνών κατά το 2019 και 2020. Οι τιμές του δείκτη είναι ελάχιστα μικρότερες το 2018 και 2021, όμως πολύ σημαντικές καθώς αυξάνουν το περιθώριο είσπραξης των απαιτήσεων σε περισσότερους από δύο μήνες κατά μέσο όρο. Το 2022 ο δείκτης είναι σημαντικά υψηλότερος, με τις επιχειρήσεις του κλάδου να εισπράττουν σε ακριβώς ή και λιγότερο από δύο μήνες τις απαιτήσεις τους.

3.3.2 Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού

Ο δείκτης ταχύτητας κυκλοφορία ενεργητικού όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενο κεφάλαιο, χρησιμοποιείται για να μετρήσει το πόσο αποτελεσματικά χρησιμοποιεί μία

επιχείρηση τα περιουσιακά της στοιχεία (ενεργητικό) για τη δημιουργία πωλήσεων. Ο δείκτης αυτός αποτελεί ένδειξη για το αν υπάρχει ή όχι υπερεπένδυση σε σχέση με το ύψος των πωλήσεων της επιχείρησης. Στον πίνακα 10 απεικονίζονται τα αποτελέσματα του δείκτη αυτού για τις εταιρείες του δείγματος. Παρατηρούμε ότι κατά πλειοψηφία, ο δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού κατά μέσο όρο πενταετίας, είναι μεγαλύτερος της μονάδας. Φαίνεται, λοιπόν, ότι οι περισσότερες από τις εταιρείες που μελετώνται χρησιμοποιούν εντατικά τα περιουσιακά τους στοιχεία για να πραγματοποιήσουν πωλήσεις.

Τους υψηλότερους αριθμούς δείκτη καθόλη τη διάρκεια της περιόδου, εμφανίζει η εταιρεία Elinoil, με μέσο όρο 8,9. Η πορεία της εταιρείας είναι καθοδική από το 2018 έως το 2021, με τιμές δείκτη από 10,89 έως 7,17. Η καθοδική αυτή πορεία, παρέχει την ένδειξη μίας ολοένα μικρότερης χρήσης του ενεργητικού σε σχέση με τις πωλήσεις, και κατά συνέπεια μίας υπερεπένδυσης κεφαλαίων στα στοιχεία του ενεργητικού. Το 2022, η τιμή του δείκτη αυξάνεται στο 8,70.

Αντίθετα, ο δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού, για την ΔΕΗ, είναι συνεχώς μικρότερος της μονάδας. Η τιμή του δείκτη παρουσιάζει ανοδική πορεία με εξαίρεση το έτος 2020, λαμβάνοντας τιμές από 0,34 έως 0,75 και μέσο όρο πενταετίας 0,44. Αυτό σημαίνει ότι για κάθε ένα ευρώ του ενεργητικού της, δημιουργεί μόλις 0,44 πωλήσεις κατά μέσο όρο.

Δείκτης ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού						
	2018	2019	2020	2021	2022	ΜΟ
Δεη	0,34	0,37	0,33	0,41	0,75	0,44
NRG	3,84	3,76	2,21	2,21	2,78	2,96
Elpedison	1,14	1,52	1,56	2,26	3,59	2,01
Volton	1,29	1,19	1,03	1,36		1,22
Ήρων	2,38	2,35	2,38	2,26	3,61	2,60
ZeniΘ	1,81	2,20	1,73	1,63	2,15	1,90
Solar Energy	0,19	0,80	1,26	1,08	1,47	0,96
Volterra	2,09	2,39	2,26	2,10	5,33	2,84
We energy	0,46	1,11	2,07	1,93	3,41	1,80
ELINOIL	10,89	9,24	8,52	7,17	8,70	8,90
Efa Energy	0,12	1,44	2,06	1,47	2,81	1,58
Ελ. Ετ. Εν. κ ΦΑ	1,57	2,20	1,78	2,29	3,99	2,36
ΜΟ κλάδου	2,24	2,44	2,27	2,20	3,45	2,52

Πίνακας 10: Αποτελέσματα δείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού

Η Solar Energy, είναι επίσης μία εταιρεία με μέσο όρο δείκτη μικρότερο της μονάδας. Η πορεία του δείκτη είναι αυξητική με εξαίρεση το έτος 2021. Παρουσιάζει ελάχιστη τιμή 0,19 το 2018 και μέγιστη τιμή 1,47 το 2022. Η ανοδική πορεία, παρέχει ένδειξη μίας πιο εντατικής εκμετάλλευσης των στοιχείων του ενεργητικού

Ο δείκτης ταχύτητας κυκλοφορία ενεργητικού για την NRG έχει καθοδική πορεία σε όλη τη διάρκεια της πενταετίας. Ξεκινά με ανώτατη τιμή 3,84 το 2018 και έως το 2022 η τιμή αυτή έχει μειωθεί σταδιακά κατά σχεδόν μία μονάδα στο 2,78. Ο μέσος όρος της εταιρείας είναι στο 2,96, μια τιμή αρκετά υψηλή σε σχέση με άλλες εταιρείες του κλάδου.

Η εταιρεία Elpedison, το 2018 ξεκινά την καταγραφή της με τιμή δείκτη 1,14 και παρουσιάζει σταδιακή αύξηση, ώσπου το 2022 λαμβάνει τιμή 3,59. Ο μέσος όρος για την εταιρεία είναι 2,01 και δείχνει ότι η εταιρεία χρησιμοποιεί εντατικά το ενεργητικό της για τη δημιουργία πωλήσεων.

Αντίθετα, η πορεία του δείκτη για την Volton είναι καθοδική τα πρώτα τρία χρόνια της περιόδου που εξετάζεται, ενώ το 2021 ο δείκτης παρουσιάζει μέγιστη τιμή 1,36. Η τιμές του δείκτη είναι συνεχώς μεγαλύτερες της μονάδας, ωστόσο κατά μέσο όρο είναι μικρότερες σε σχέση με άλλες εταιρείες.

Η Ήρων, παρουσιάζει στατικότητα στις τιμές του δείκτη από το 2018 έως το 2021, λαμβάνοντας τιμές από 2,26 έως 2,38. Ωστόσο το 2022 παρουσίασε μέγιστη τιμή δείκτη 3,61, ανεβάζοντας το μέσο όρο της για την πενταετία στο 2,60. Γενικά η εταιρεία φαίνεται να χρησιμοποιεί σε μεγάλο βαθμό τα κεφάλαιά της.

Σε εξίσου πολύ καλές τιμές δείκτη με μέσο όρο 2,74 κυμαίνεται και η Watt&Volt. Το 2019, η εταιρεία παρουσίασε αύξηση του δείκτη σε σχέση με το προηγούμενο έτος και κατέγραψε μέγιστη τιμή 3,14. Το 2020 η τιμή του δείκτη έπεσε στο 2,30, ενώ μέχρι το 2022 η εταιρεία κατάφερε να την αυξήσει στο 2,80.

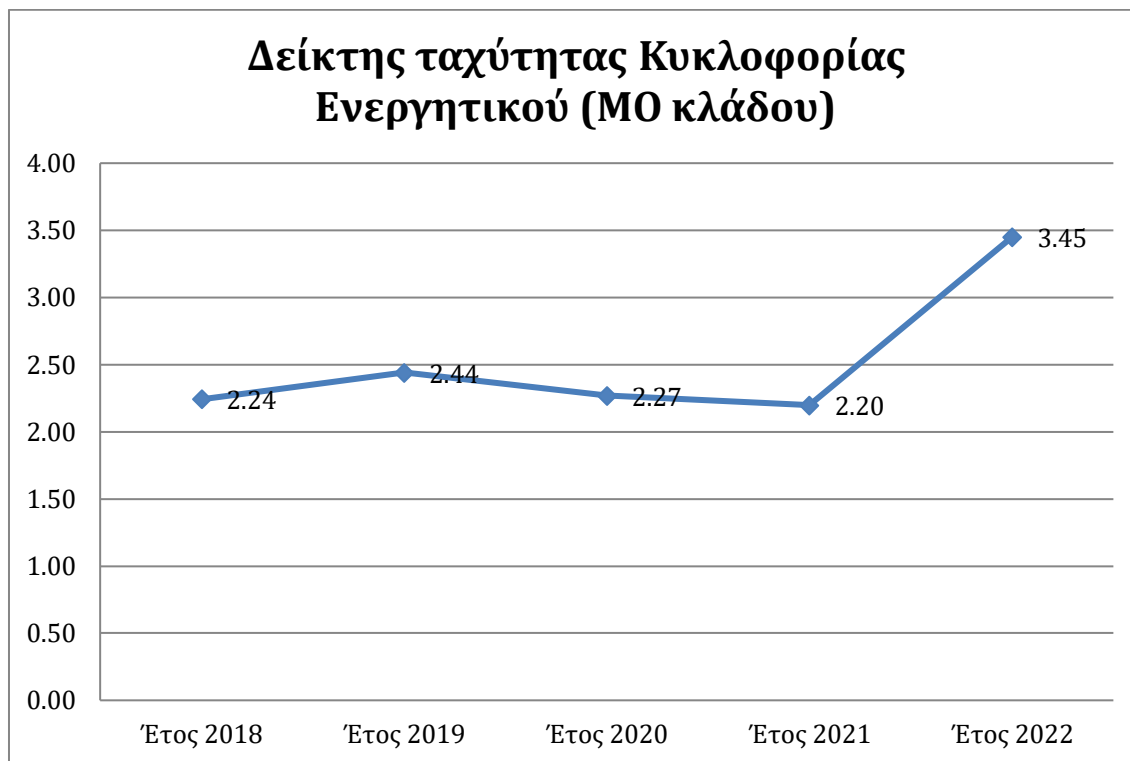
Η εταιρεία ZeniΘ, εμφανίζει αυξομειώσεις στην τιμή του δείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού, ξεκινώντας με ελάχιστη τιμή 1,81 το 2018 και καταγράφοντας μέγιστη τιμή 2,20 το επόμενο έτος. Έπειτα για τα επόμενα δύο έτη η τιμή του δείκτη είναι καθοδική, ενώ το 2022 ανεβαίνει ξανά στο 2,15.

Η εταιρεία Efa Energy, το 2018 εμφανίζει ελάχιστη τιμή δείκτη 0,12 και παρουσιάζει ανοδική πορεία έως το 2022 με εξαίρεση το έτος 2021. Το τελευταίο έτος της καταγραφής εμφανίζει μέγιστη τιμή δείκτη 2,81. Η εταιρεία αυτή διαχρονικά, φαίνεται να εκμεταλλεύεται πιο εντατικά τα στοιχεία του ενεργητικού της.

Την ίδια πορεία με διαφορετικές τιμές καταγράφει και η εταιρεία We Energy. Το 2018 εμφανίζει ελάχιστη τιμή δείκτη μικρότερη του μηδενός, ενώ το 2022 παρουσίασε μέγιστη τιμή 3,41. Όπως παρατηρούμε η πορεία του δείκτη είναι αυξητική με εξαίρεση το έτος 2021, όπου ο δείκτης έπεσε στο 1,93 από 2,07 το προηγούμενο έτος.

Η εταιρεία Volterra, παρουσιάζει ιδιαίτερα υψηλές τιμές δείκτη σε σχέση με άλλες εταιρείες του κλάδου σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο. Τα τέσσερα πρώτα έτη δεν εμφανίζει μεγάλες διακυμάνσεις, καταγράφοντας τιμές από 2,09 έως 2,39. Αντίθετα, το έτος 2022, η τιμή του δείκτη παρουσιάζει μέγιστο στο 5,33, με την εταιρεία να χρησιμοποιεί πολύ πιο εντατικά τα κεφάλαιά της.

Τέλος, για την Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας και Φυσικού Αερίου, ο δείκτης ξεκινά με τιμή 1,57 και αυξάνεται στο 2,20 το 2019. Το 2020 η τιμή αυτή μειώνεται στο 1,78, ενώ τα δύο επόμενα έτη η τιμή αυτή αυξάνεται σταδιακά και αγγίζει το 3,99 το 2022. Πρόκειται για μία ακόμα εταιρεία με αρκετά υψηλές τιμές δείκτη.

Σχήμα 14: Γράφημα μέσου όρου κλάδου για το δείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού

Το παραπάνω γράφημα αφορά το μέσο όρο του κλάδου για το δείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού. Οι επιχειρήσεις του κλάδου, εμφανίζουν τιμές από 2,20 έως 2,44 κατά μέσο όρο τα πρώτα τέσσερα χρόνια της μελέτης, ενώ το 2022 η τιμή αυτή αυξάνεται σχεδόν κατά μία μονάδα στο 3,45. Την περίοδο 2019 έως 2021 παρατηρούμε μία πτωτική τάση της τιμής η οποία πιθανότατα οφείλεται σε μειωμένη ζήτηση ή αυξημένες δυσκολίες στη διαχείριση του ενεργητικού. Η αύξηση όμως της τιμής του δείκτη κατά το τελευταίο έτος τη μελέτης υποδεικνύει ότι οι επιχειρήσεις του κλάδου χρησιμοποιούν αποτελεσματικότερα τα περιουσιακά τους στοιχεία για να πραγματοποιήσουν πωλήσεις.

3.4 Σύνοψη και σχολιασμός αποτελεσμάτων

Η ανάλυση των δεικτών κατά την περίοδο 2018-2022 αποκαλύπτει σημαντικές πτυχές της οικονομικής αποδοτικότητας, της ρευστότητας και της διαχείρισης πόρων για τον κλάδο των παρόχων ενέργειας στην χώρα μας. Στον πίνακα που ακολουθεί απεικονίζεται για κάθε δείκτη ο μέσος όρος όλου του κλάδου ανά έτος.

	2018	2019	2020	2021	2022
Δείκτης γενικής ρευστότητας	2,87	1,42	1,25	1,18	1,64
Δείκτης ειδικής ρευστότητας	2,71	1,36	1,19	1,12	1,57
Δείκτης ιδίων κεφαλαίων	0,37	0,25	0,23	0,16	0,29
Δείκτης μόχλευσης	2,82	5,47	6,83	16,04	4,30
Δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους	16,50	9,14	13,77	6,87	9,28
Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους	-18,21	-3,38	2,84	-0,38	4,52
Δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων	0,05	-0,27	0,07	-1,12	0,56
Δείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού	0,00	-0,02	0,04	-0,02	0,14
Δείκτης ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων	4,62	5,45	5,17	4,30	6,28
Δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού	2,24	2,44	2,27	2,20	3,45

Πίνακας 11: Μέσος όρος δεικτών του κλάδου ανά έτος.

Ο δείκτης γενικής και άμεσης ρευστότητας εμφανίζουν μία τάση μείωσης από το 2018 έως το 2021 με μία σημαντική βελτίωση το 2022. Η πορεία των δεικτών υποδηλώνει ότι μέχρι το 2021, οι εταιρείες του κλάδου αντιμετώπιζαν αυξανόμενες δυσκολίες στην κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών τους, οι οποίες πιθανότατα οφείλονταν σε αυξανόμενα λειτουργικά κόστη, μειωμένα έσοδα ή και τα δύο. Η ανάκαμψη που παρουσιάστηκε το 2022, δείχνει βελτιωμένη διαχείριση κεφαλαίου κίνησης ή βελτίωση των εσόδων.

Όσον αφορά τους δείκτες φερεγγυότητας, η ανάλυση δείχνει αυξανόμενη τάση του δείκτη μόχλευσης και εξαιρετικά υψηλή τιμή το 2021 σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Αυτό υποδεικνύει ότι οι εταιρείες του κλάδου εξαρτώνται όλο και περισσότερο από ξένα κεφάλαια για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων τους. Μία τέτοια στρατηγική δανεισμού, μπορεί να χρησιμοποιήθηκε είτε για την ανάπτυξη μέσω επενδύσεων σε νέες τεχνολογίες και υποδομές, οι οποίες κρίνονται απαραίτητες σε έναν κλάδο όπως η ενέργεια, είτε στην προσπάθεια αντιμετώπισης των χρηματοοικονομικών δυσκολιών τους. Σε κάθε περίπτωση, η αύξηση της εξάρτησης από ξένα κεφάλαια αυξάνει τον κίνδυνο και απαιτεί από τις επιχειρήσεις προσεκτικούς χειρισμούς. Η μείωση της τιμής του δείκτη μόχλευσης το 2022 δείχνει μια πιθανή βελτίωση της διαχείρισης του χρέους ή και αύξηση των ιδίων κεφαλαίων. Ο δείκτης ιδίων κεφαλαίων επιβεβαιώνει την τελευταία παρατήρηση, καθώς φαίνεται ότι το 2022 η τιμή του αυξάνεται σημαντικά σε σχέση με το 2021.

Οι δείκτες αποδοτικότητας παρουσιάζουν ενδιαφέροντα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της πενταετίας. Αρχικά, οι συνεχείς αυξομειώσεις στις τιμές του δείκτη μικτού περιθωρίου κέρδους, υποδηλώνουν την αδυναμία των επιχειρήσεων του κλάδου να διατηρούν τα έξοδά τους υπό έλεγχο σε σχέση με τα έσοδά τους. Έπειτα, η σημαντικά αρνητική τιμή του δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους το 2018 δείχνει ότι οι εταιρείες αντιμετωπίζουν περισσότερα έξοδα από έσοδα. Ωστόσο οι τιμές του δείκτη αυτού είναι αυξανόμενες έως το 2022 κατά το οποίο και εμφανίζουν μέγιστο. Συνεχείς αυξομειώσεις παρουσιάζουν και ο δείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού και ιδίων κεφαλαίων σημειώνοντας τόσο θετικές όσο και αρνητικές τιμές, υποδηλώνοντας την αδυναμία των επιχειρήσεων του κλάδου να τις διατηρήσουν σταθερά αυξανόμενες. Οι διακυμάνσεις αυτές στους δείκτες, αντικατοπτρίζουν την επιρροή του κλάδου από εξωτερικούς παράγοντες όπως διεθνείς

οικονομικές συνθήκες, μεταβαλλόμενες τιμές της ενέργειας στις αγορές, πολιτικές και κοινωνικές προκλήσεις καθώς επίσης και τεχνολογικές εξελίξεις. Παρά την ικανότητα του κλάδου να δημιουργεί αρκετά έσοδα, τα λειτουργικά και χρηματοοικονομικά κόστη έχουν έναν σημαντικό αντίκτυπο στα καθαρά τους κέρδη.

Σχετικά με τους δείκτες δραστηριότητας, μπορούμε να πούμε ότι υπάρχει μια σταδιακή αύξηση στις τιμές τους έως το 2022 με εξαίρεση το 2021, όπου οι τιμές τους ήταν ελάχιστα πτωτικές. Οι δείκτες αυτοί δείχνουν την αποδοτικότητα με την οποία ο κλάδος διαχειρίζεται τους πόρους του. Βλέπουμε ότι κατά την διάρκεια της πενταετίας, οι εταιρείες, γίνονται πιο αποτελεσματικές στην είσπραξη των απαιτήσεών τους, βελτιώνοντας την ρευστότητά τους. Ταυτόχρονα, καταφέρνουν να βελτιώσουν τη χρήση του ενεργητικού τους για την παραγωγή εσόδων.

Θα μπορούσαμε να πούμε λοιπόν, ότι η βελτίωση του δείκτη ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων και κυκλοφορίας ενεργητικού, που υποδηλώνουν την αυξανόμενη αποδοτικότητα στη διαχείριση των πόρων και βελτιώνουν την ρευστότητα των επιχειρήσεων, αποτελούν ένα από τα ισχυρά σημεία των εταιριών του κλάδου. Ένα ακόμα ισχυρό σημείο είναι η δυνατότητα δημιουργίας εσόδων, που υποδεικνύεται από την διατήρηση υψηλών τιμών του δείκτη μικτού περιθωρίου κέρδους, παρά τις διακυμάνσεις στην αγορά. Αντίθετα, ένα από τα ασθενή τους σημεία, είναι η εξαιρετικά υψηλή εξάρτησή τους από ξένα κεφάλαια, η οποία αυξάνει τον κίνδυνο αστάθειας και περιορίζει την ευελιξία των εταιρειών σε περιόδους οικονομικής αβεβαιότητας. Επιπλέον, ένα ακόμα ασθενές σημείο, είναι οι διακυμάνσεις στο καθαρό περιθώριο κέρδους και οι αρνητικές τιμές της αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων.

Η πανδημία COVID-19 είχε σημαντική επίδραση στις επιχειρήσεις του κλάδου της ενέργειας, με τις επιπτώσεις της να αντικατοπτρίζονται στα οικονομικά αποτελέσματα και στους δείκτες επιδόσεων τα έτη 2020 και 2021. Η μείωση των δεικτών ρευστότητας την περίοδο αυτή αντανάκλα την αρχική αντίδραση της αγοράς στην πανδημία, με τις επιχειρήσεις να παρουσιάζουν μειωμένη ρευστότητα εξαιτίας της πτώσης της ζήτησης. Την ίδια περίοδο παρατηρείται αυξημένη ανάγκη για επιπλέον χρηματοδότηση, με τις επιχειρήσεις του κλάδου να εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από δανειακά κεφάλαια. Η πανδημία επηρέασε σε μεγάλο βαθμό και την κερδοφορία του κλάδου, με τις τιμές του δείκτη καθαρού περιθωρίου κέρδους σε πολλές περιπτώσεις να είναι αρνητικές κατά το 2021. Κατά την περίοδο αυτή, οι επιχειρήσεις αντιμετώπισαν δυσκολίες στη δημιουργία αξία από τις επενδύσεις και τους διαθέσιμους πόρους τους, κάτι που αποδεικνύεται από την απότομη πτώση του δείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων.

Συνοψίζοντας, ο κλάδος της ενέργειας στη χώρα μας, είναι ένας κλάδος που παρά τις σημαντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει, είναι σε θέση να προσαρμόζεται και να βελτιώνεται σχετικά γρήγορα. Οι δυσκολίες στη ρευστότητα, την αποδοτικότητα αλλά και η αυξημένη εξάρτηση από ξένα κεφάλαια κατά την περίοδο της πανδημίας, αποτέλεσαν αναπόφευκτα μια περίοδο οικονομικής πίεσης. Ωστόσο, οι αρκετά υψηλότερες τιμές όλων των δεικτών το 2022, υποδηλώνουν μία πολύ ευνοϊκότερη κατάσταση για τις επιχειρήσεις του κλάδου. Τα ισχυρά σημεία των εταιριών θα μπορούσαν να ενισχυθούν περισσότερο, ενώ ταυτόχρονα απαιτείται προσεκτική διαχείριση και βελτίωση των αδύναμων σημείων, προκειμένου να υπάρξει μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και ανάπτυξη του κλάδου.

Κεφάλαιο 4: Συμπεράσματα και μελλοντικές κατευθύνσεις

Ο κλάδος της ενέργειας αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες της σύγχρονης κοινωνίας και οικονομίας, διαδραματίζοντας καθοριστικό ρόλο για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Από την παραγωγή βιομηχανικών αγαθών έως την παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης, υγείας και διασκέδασης, είναι απαραίτητη η διαρκής και αξιόπιστη πρόσβαση στην ηλεκτρική ενέργεια. Στις μέρες μας, ο κλάδος αυτός βρίσκεται στο επίκεντρο της παγκόσμιας προσπάθειας για μείωση των εκπομπών αερίου του άνθρακα, μέσω της μείωσης της χρήσης των συμβατικών πηγών και της προώθησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης. Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προσπαθούν να μετασχηματίσουν το ενεργειακό τους μοντέλο σε ένα πιο βιώσιμο και φιλικότερο προς το περιβάλλον, θέτοντας φιλόδοξους στόχους μέχρι το 2050 ως προς τη μείωση των εκπομπών άνθρακα και την αύξηση των ανανεώσιμων πηγών στο ενεργειακό μίγμα. Η ευρωπαϊκή πολιτική για τον τομέα της ενέργειας προβλέπει την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας, την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και την απελευθέρωση της αγοράς. Η ευρωπαϊκή αγορά ενέργειας, τα τελευταία χρόνια αντιμετωπίζει αρκετές προκλήσεις, όπως την υψηλή εξάρτησή της από εισαγωγές ορυκτών καυσίμων, τις διακυμάνσεις των τιμών στις διεθνείς αγορές, την αβεβαιότητα που οφείλεται σε κοινωνικοπολιτικούς παράγοντες (πανδημία, πόλεμος στην Ουκρανία), καθώς επίσης και η ανάγκη για συνεχή τεχνολογική εξέλιξη, η οποία προϋποθέτει μεγάλες επενδύσεις. Η ανάγκη για τη μετάβαση προς ένα πιο βιώσιμο και αξιόπιστο σύστημα ενέργειας, απαιτεί συνεχείς προσπάθειες, καινοτομία και συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Στην χώρα μας, ο κλάδος της ενέργειας, βρίσκεται σε μία περίοδο μετάβασης και αναδιάρθρωσης, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και εργάζεται εντατικά για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί. Μέχρι στιγμής, έχουν γίνει σημαντικά βήματα προς την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με αυξημένη χρήση της ηλιακής και αιολικής ενέργειας και ανάπτυξη της υδροηλεκτρικής. Ταυτόχρονα, έχει περιοριστεί σημαντικά το ποσοστό των ορυκτών καυσίμων και ειδικότερα του λιγνίτη, ο οποίος πλέον κατέχει μόλις το 8% του μίγματος. Οι εταιρείες του κλάδου, καλούνται να προσαρμοστούν και να αναπτυχθούν. Η αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών επιδόσεων τους, παρέχουν πληροφορίες για την κατανόηση της τρέχουσας κατάστασης του κλάδου, των προκλήσεων και των ευκαιριών που αντιμετωπίζουν.

Στην παρούσα διπλωματική εργασία η αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών επιδόσεων του κλάδου έγινε με την χρήση αριθμοδεικτών. Μία τέτοια ανάλυση επιτρέπει στους ενδιαφερόμενους φορείς να αξιολογήσουν την αποδοτικότητα, την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων, καθώς επίσης και να εντοπίσουν τα ισχυρά και αδύναμα σημεία τους, ώστε να διαμορφώσουν τη κατάλληλη στρατηγική.

Η έρευνα έδειξε ότι παρά τις προκλήσεις που υπάρχουν, ο κλάδος διαθέτει τη δυνατότητα ταχείας προσαρμογής και βελτίωσης. Πιο συγκεκριμένα, παρατηρείται μείωση

στους δείκτες γενικής και άμεσης ρευστότητας έως το 2021 και μια μικρή ανάκαμψη το 2022. Αυτό υποδηλώνει τη βελτίωση της ικανότητας των επιχειρήσεων του κλάδου να καλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους. Ο δείκτης ιδίων κεφαλαίων και οικονομικής μόχλευσης παρουσιάζουν μεταβολές, καθώς το 2021 (περίοδος πανδημίας), οι επιχειρήσεις του κλάδου παρουσίασαν υψηλή εξάρτηση από ξένα κεφάλαια. Η κατάσταση αυτή όμως βελτιώθηκε το αμέσως επόμενο έτος και οι εταιρίες επανήλθαν σε πιο φυσιολογικές τιμές των δεικτών. Στο κομμάτι της κερδοφορίας, οι εταιρείες παρουσίασαν ανάκαμψη μετά από τις αρνητικές τιμές του 2018 με σταδιακή βελτίωση έως το 2021 όπου καταγράφηκαν και πάλι αρνητικές, ενώ το επόμενο έτος σημειώθηκε σημαντική βελτίωση. Οι δείκτες αποδοτικότητας, εμφανίζουν αυξητικές τάσεις σε βάθος πενταετίας, με τις εταιρείες να διαχειρίζονται εντονότερα τους πόρους τους για τη δημιουργία εσόδων. Τέλος η αυξητική πορεία των δεικτών δραστηριότητας, υποδεικνύουν βελτιωμένη διαχείριση πόρων και αποτελεσματικότερη λειτουργία των επιχειρήσεων.

Ο κλάδος της ενέργειας είναι από τη φύση του ένα σύγχρονο θέμα προς συζήτηση και πάντα θα προσφέρεται για ανάλυση και εξαγωγή συμπερασμάτων. Για την ενίσχυση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας και ανάπτυξης του κλάδου θα μπορούσε να προταθεί η εξέταση του ρόλου της κοινωνικής ευθύνης, των τεχνολογικών καινοτομιών και των πολιτικών παραγόντων στην ενίσχυση των χρηματοοικονομικών επιδόσεων των εταιριών. Επιπλέον, μία άλλη κατεύθυνση προς εξέταση θα μπορούσε να είναι η συγκριτική ανάλυση με άλλες χώρες, ώστε να εντοπίσουμε πιθανές βέλτιστες στρατηγικές και πρακτικές. Τέλος, μία ακόμα πρόταση προς μελλοντική έρευνα θα μπορούσε να είναι η εξέταση του τρόπου με τον οποίο οι διεθνείς τάσεις επηρεάζουν τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις των παρόχων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Borozan D. & Strarcevic D.P., 2016. In Search of the New EU Energy Reforms: Assessing the Financial Performance of the EU Energy Companies. Entrepreneurship, Business and Economics, Vol.2, pp 231-246

Cortez C.M., Andrade N., Silvia F., 2022. The environmental and financial performance of green energy investments: European evidence. Ecological Economics, vol 197, 107427

Iovino F. and Tsitsianis N., (2020). The Financial Performance of Energy Companies: A Review of Literature . *Changes in European Energy Markets*, Emerald Publishing Limited, Leeds, pp. 97-109.

Makridou G., Doumplos M., Lemonakis C., 2023. Relationship between ESG and corporate financial performance in the energy sector: empirical evidence from European companies. International journal of energy sector Management.(υπό δημοσίευση), <https://doi.org/10.1108/IJESM-01-2023-0012>.

Park B., 1895. History of Electricity (the intellectual rise in electricity) from the Antiquity of the days of Benjamin Franklin. New York: John Wiley & Sons.

Ferrianti F & Gazzani A, 2022. The impact of the war in Ukraine on energy prices: consequences for firms' financial performance. International Economics, vol 174 (C), pp 221-230

Kurbatova T. & Perederii T., 2020. Global trends in renewable energy development. 2020 IEEE KhPI Week on Advanced Technology (KhPIWeek), Kharkiv, Ukraine, 2020, pp. 260-263.

Kanellakis M. & Martinopoulos G. & Zachariadis T., 2013. European energy policy - A review. Energy Policy, vol 62, pp 1020-1030.

Walsh C., 2006. Αριθμοδείκτες και management: Ανάλυση, σύγκριση και έλεγχος των μεγεθών που προσδιορίζουν την αξία της επιχείρησης. Δεύτερη έκδοση. Αθήνα: Πατάκη.

Ζοπουνίδης Κ., 2013. Βασικές αρχές χρηματοοικονομικού μανάτζμεντ. Αθήνα: Κλειδάριθμος.

Κολώνας Χ., 2023. Πάροχοι ρεύματος: Ανάβει η μάχη των μεριδίων με εξαγορές, νέα προϊόντα και υπηρεσίες εξοικονόμησης ενέργειας. Οικονομικός ταχυδρόμος. Διαθέσιμο στη: <https://shorturl.at/buBHR> [4/1/2024]

Λάζου Α., 2013. Χρηματοοικονομική ανάλυση εταιρειών παραγωγής ανανεώσιμων και μη πηγών ενέργειας. Μεταπτυχιακή εργασία. Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Λέκκα Μ. Ε., 2017. Απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα. Θεσμικές και οικονομικές προεκτάσεις. Μεταπτυχιακή εργασία. Πανεπιστήμιο Πειραιώς.

Μαρουάν Α., 2021. Ανάλυση κλαδικών δεδομένων για τη λήψη διοικητικών αποφάσεων. Η περίπτωση του κλάδου της ενέργειας στην Ελλάδα. Διπλωματική εργασία. Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Μήτσιος Χ., 2012. Η απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας: Ιστορικά στοιχεία και εμπειρικά ευρήματα μέσα από το παράδειγμα της ΔΕΗ στην Ελλάδα. Ερευνητική εργασία. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Νιάρχου Α. Ν., 1997. Χρηματοοικονομική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων. Πέμπτη έκδοση. Αθήνα-Πειραιάς: Α Σταμούλη.

Πατρώνα Σ., 2018. Η οδυνηρή μετάβαση προς την ενιαία ευρωπαϊκή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Σύνδεσμος αποφοίτων σχολών επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας. Διαθέσιμο στην: <https://shorturl.at/uAR67> [18/11/2023]

Τάσεις στην ηλεκτροπαραγωγή – Νοέμβριος 2023. The green tank. Διαθέσιμο στην: <https://shorturl.at/uHOYZ> [4/1/2024]

Τζαννέ Μ., 2022. Η πράσινη στροφή της Ελλάδας περιορίζει τη ζήτηση σε φυσικό αέριο και λιγνίτη. Newmoney. Διαθέσιμο στην: <https://shorturl.at/xLNWZ> [15/11/2023]

Χατζημπαλιώτη Ι., 2019. Χρηματοοικονομική ανάλυση του κλάδου της ηλεκτρικής ενέργειας. Διπλωματική εργασία. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.